

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Доклад

Работа на място: Май — юни 2023 г.

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

Настоящият документ не представлява гледната точка на Европейската комисия. Тълкуванията и мненията, съдържащи се в него, са само тези на авторите.

Заглавие на проекта: Специално проучване на Евробарометър 538 „Изменение на климата“ — доклад

Езикова версия: EN

Каталожен номер: ML-03—23—358-EN-N

ISBN: 978—92—68—05355—3

ДАТА НА РАЖДАНЕ: 10.2834/653431

© Европейски съюз, 2023 г.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Снимка: Getty Images

Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Европа-Демокрация-ЕспеРанто](#)

Целта на този „временен“ документ е да позволи на повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документи, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци). **Без превод хората са изключени от дебата.**

Този документ „Евробарометър“ е [само на английски език в pdf-файл](#). От този първоначален файл направихме odt-файл, подготвен от софтуера на Libre Office, за машинен превод на други езици. Резултатите вече са [достъпни на всички официални езици](#).

Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само закони и разпоредби, но и важната информация, необходима за вземане на информирани решения заедно.

За да обсъдим заедно нашето общо бъдеще и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Контакто \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
РЕЗЮМЕ.....	9
I. ЕВРОПЕЙСКИ ВЪЗПРИЯТИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА.....	11
1. Възприемане на изменението на климата като глобален проблем.....	12
2. Възприемане на сериозността на изменението на климата.....	26
II. ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ДЕЙСТВИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА.....	32
1. Отговорност за справяне с изменението на климата.....	33
2. Лични действия за справяне с изменението на климата.....	41
3. Видове индивидуални действия.....	45
III. ОТНОШЕНИЕ КЪМ БОРБАТА С ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И ПРЕХОДА КЪМ ЧИСТА ЕНЕРГИЯ.....	57
1. Нагласи за предприемане на действия във връзка с изменението на климата.....	59
2. Отношение към намаляване на вноса на изкопаеми горива.....	64
3. Отношение към публичната финансова подкрепа за чиста енергия, за разлика от субсидиите за изкопаеми горива.....	67
4. Нагласи за адаптиране към неблагоприятните последици от изменението на климата.....	72
5. Отношението към справянето с изменението на климата и екологичните въпроси като приоритет за подобряване на общественото здраве.....	76
6. Нагласи относно компромиса между разходите, причинени от изменението на климата, и разходите за екологичен преход.....	79
IV. ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО.....	82
1. Действия на националните правителства за борба с изменението на климата.....	83
2. Цели по отношение на енергията от възобновяеми източници.....	86
3. Цели за енергийна ефективност.....	94
4. Неутрална по отношение на климата Европа до 2050 г.....	103
V. ЕС И ЕНЕРГИЙНАТА КРИЗА.....	106
1. Отговор на ЕС и държавите членки на енергийната криза по отношение на политиката за зелена енергия.....	107
2. Действия на ЕС и на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск.....	111
VI. ЕВРОПЕЙЦИТЕ И ТЯХНАТА ПРИРОДНА СРЕДА.....	122
1. Излагане на европейците на рискове и заплахи за околната среда и климата.....	123
2. Достъп на европейците до природата и зелените пространства.....	126
ИЗВОД.....	129
Технически спецификации.....	132
Въпросник.....	137
Мнения.....	144

ВЪВЕДЕНИЕ

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

С Европейския зелен пакт Европейският съюз се ангажира да се превърне в първия неутрален по отношение на климата континент. ЕС се стреми да осигури екологосъобразен икономически растеж, отделен от използването на ресурси, като никой не бъде изоставен. Зеленият пакт стартира през 2020 г. с ангажимента за намаляване на нетните емисии на парникови газове в ЕС с най-малко 55 % в сравнение с нивата от 1990 г. до 2030 г. и до 2050 г. до нулеви нетни емисии. През юни 2021 г. беше приет Европейският законодателен акт за климата, с който се създава правно задължение за държавите от ЕС да постигнат и двете цели.

От ключово значение за постигането на тези цели е приемането на набор от предложения за политиката в областта на климата, известни като „Пакет „Подготвени за цел 55“. Този пакет за цялото общество включва правила относно енергетиката, транспорта, търговията с емисии и намаленията, земеползването и горското стопанство. Тя включва както нови инициативи, така и преразглеждане на съществуващото законодателство. За финансиране на прехода към неутралност по отношение на климата 30 % от общите разходи на ЕС ще бъдат предназначени за проекти, свързани с климата, до 2027 г.¹

Екологичният преход, необходим за осъществяването на тези реформи, е от решаващо значение за дългосрочния просперитет на ЕС. Променият се климат вече оказва значително въздействие върху европейската икономика и нейните граждани. Лятната температура в Европа през 2022 г. беше най-високата в историята, със значително въздействие върху здравето. В цяла Европа над 61,000 смъртни случая са били приписани на причини, свързани с топлината през тази година². На икономическия фронт през последните 40 години събитията, свързани с климата, причиниха финансови загуби в размер на над 487 милиарда евро в световен мащаб; само икономическите разходи, свързани с наводненията на реките и горските пожари, надхвърлят средно 7 милиарда евро годишно³. Денят на ЕС за жертвите на световната криза в областта на климата беше определен на 15 юли 2023 г., за да се отбележат изгубените при бедствия, свързани с климата, и да се повиши осведомеността относно необходимостта от укрепване на нашата устойчивост спрямо такива събития по отношение на климата.

Екологичният преход ще осигури широки ползи за гражданите и бъдещите поколения, включително по-

добър и по-достъпен обществен транспорт, сигурни доставки на по-чиста енергия, възстановяване на биологичното разнообразие и по-чист въздух, както и нови съобразени с бъдещето работни места и обучение на умения за прехода.⁴

Това специално проучване на Евробарометър е последното от поредицата, съсредоточено върху нагласите на европейците към изменението на климата, като последното е специално проучване на Евробарометър 513 от март-април 2021 г.⁵

Последното издание на доклада обхваща шест основни области:

- Възприятостта на европейците за сериозността на изменението на климата.
- Предприемане на действия във връзка с изменението на климата: СЗО носи основната отговорност за справяне с изменението на климата и видовете лични действия, предприети за справяне с изменението на климата.
- Отношение към действията за борба с изменението на климата и прехода към чиста енергия: включително нагласи за предприемане на действия във връзка с изменението на климата, подкрепа за намаляване на вноса на изкопаеми горива и предоставяне на публична финансова подкрепа за чиста енергия, отражение върху разходите от действия срещу бездействие и отношение към адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата.
- Поглед към бъдещето: дали националните правителства правят достатъчно за справяне с изменението на климата; дали националните правителства или Европейският съюз следва да определят цели за енергията от възобновяеми източници; значението на това националните правителства и ЕС да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност; и подкрепа за превръщането на икономиката на ЕС в неутрална по отношение на климата до 2050 г.
- ЕС и енергийната криза: ако скоростта на екологичния преход бъде увеличена в светлината на настоящата енергийна криза и как ЕС и националните правителства следва да реагират, за да облекчат икономическия натиск, причинен от енергийната криза.

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

2 <https://www.nature.com/articles/s41591-023-02419-z>

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/>

4 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

5 [Изменение на климата — юли 2021 г. — проучване на Евробарометър \(europa.eu\)](#)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

- Достъп на европейците до природата и зелените пространства
- Излагане на европейците на рискове и заплахи за околната среда и климата

Когато е възможно, резултатите ще бъдат сравнявани с резултатите от предишни проучвания. Следва обаче да се внимава, когато се правят сравнения с предишното проучване през 2021 г. поради методологически различия в резултат на пандемията от COVID-19. По-конкретно много по-голям дял от респондентите бяха интервюирани онлайн — а не лично — за изданието от 2021 г. поради въведените по това време ограничения на ограничителните мерки.

Това проучване беше проведено от мрежата Kantar в 27-те държави — членки на Европейския съюз, между 10 май и 5 юни 2023 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Методология, използвана за това проучване

Това специално проучване на Евробарометър 538 относно изменението на климата беше част от вълната 99.3 на Евробарометър и беше проведено между 10 май и 5 юни 2023 г. Използваната методология е тази на стандартните проучвания на Евробарометър, проведени от Генерална дирекция за комуникация („Мониторинг на медиите и Евробарометър“)⁶. Интервютата бяха проведени чрез интервюта лице в лице, или физически в домовете на хората, или чрез дистанционно видео взаимодействие на съответния национален език. Интервюта с дистанционно видео взаимодействие („онлайн лице в лице“ или CAVI, Computer Assisted Video Interviewing) са проведени само в Чехия, Дания, Малта и Финландия. Към настоящия доклад е приложена техническа бележка относно интервютата, провеждани от институтите, членуващи в мрежата Kantar. Той също така определя интервалите на доверие.

Без тяхното активно участие това проучване не би било възможно.

В целия доклад резултатите се сравняват със специално проучване на Евробарометър 513 от 2021 г.⁷. Поради въздействието на COVID-19 обаче в някои държави методологията, използвана през 2021 г., беше компютърно подпомаганото уеб интервю (CAWI). Държавите, в които методологията се различава напълно в сравнение с 2021 г., са Белгия, Чехия, Дания, Естония, Ирландия, Латвия, Литва, Люксембург, Португалия, Финландия, Швеция. Държавите, в които методологията се различава частично в сравнение с 2021 г., са Гърция, Малта, Нидерландия, Словения и Словакия. Поради това промените в сравнение с 2021 г. следва да се тълкуват предпазливо. Когато е възможно, резултатите са сравнени със специално проучване на Евробарометър 490 от 2019 г.⁸. В техническата бележка, приложена към настоящия доклад, се посочват и разликите в методологиите между 2023 г. и 2021 г.

В съответствие с Общия регламент на ЕС относно защитата на данните⁹ (ОРЗД) респондентите бяха запитани дали биха се съгласили да им бъдат задавани въпроси по въпроси, които могат да се считат за „чувствителни“.

Бихме искали да благодарим на хората в целия Европейски съюз, които предложиха своето време да участват в това проучване.

6 <https://www.europa.eu/eurobarometer>

7 [Изменение на климата — юни 2021 г. — проучване на Евробарометър \(europa.eu\)](#)

8 [Изменение на климата — септември 2019 г. — проучване на Евробарометър \(europa.eu\)](#)

9 2016/679

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Бележка: В този доклад държавите от ЕС са посочени в техните официални съкращения. Съкращенията, използвани в настоящия доклад, са:

Белгия	БЪДЕТЕ	Литва	LT
България	BG	Люксембург	ЛУ
Чехия	CZ	Унгария	HU
Дания	DK	Малта	MT
Германия	DE	Нидерландия	NL
Естония	EE	Австрия	HA
Ирландия	IE	Полша	PL
Гърция	EL	Португалия	PT
Испания	ES	Румъния	RO
Франция	FR	Словения	SI
Хърватия	HR	Словакия	SK
Италия	TO	Финландия	FI
Република Кипър	CY *	Швеция	SE
Латвия	LV		

Европейски съюз — среднопретеглена стойност за 27-те държави членки EC-27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT еврозона

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE Извън еврозоната

Кипър като цяло е една от 27-те държави членки на Европейския съюз. Въпреки това, достиженията на правото на Общността бяха преустановени в частта от страната, която не се контролира от правителството на Република Кипър. По практически причини само интервютата, проведени в частта от държавата, контролирана от правителството на Република Кипър, са включени в категорията „Кипър“ и в средната стойност за ЕС-27.

РЕЗЮМЕ

Изменението на климата е третият най-сериозен проблем, пред който е изправен светът като цяло, а повече от три четвърти от европейците смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем сам по себе си.

- Според респондентите при избора на един вариант трите най-сериозни проблема, пред които е изправен светът като цяло, са бедността, гладът и липсата на питейна вода (20 %), въоръжените конфликти (19 %) и изменението на климата (17 %).
- Изменението на климата се счита за най-сериозния проблем, пред който е изправен светът, от респондентите в седем държави: Белгия, Дания, Германия, Ирландия, Малта, Нидерландия, Австрия, Финландия и Швеция. Той се нарежда сред първите три в 16 от 27-те страни.
- Когато им се даде възможност да споменат повече от един проблем, 46 % от респондентите смятат, че изменението на климата е един от най-сериозните проблеми, пред които е изправен светът, като се нарежда на трето място след бедността, глада и липсата на питейна вода (58 %) и въоръжените конфликти (52 %). Повече от един на всеки пет респонденти във всяка държава членка счита, че изменението на климата е един от най-сериозните проблеми, пред които е изправен светът.
- Повече от три четвърти (77 %) от всички респонденти смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем в момента — оценявайки сериозността на изменението на климата между 7 и 10 по скала до 10. Такъв е случаят с по-голямата част от респондентите във всяка държава членка. Всъщност, 31 % му дават максималния резултат от 10, което показва, че смятат, че това е изключително сериозен проблем.

Повече от девет на всеки десет европейци са предприели поне едно действие, за да помогнат за справяне с изменението на климата, въпреки че мнозинството смятат, че правителствата, предприятията и промишлеността са отговорни в тази област.

- Мнозинството от европейците смятат, че Европейският съюз (56 %), националните правителства (56 %) и предприятията и промишлеността (53 %) са отговорни за борбата с изменението на климата. Повече от една трета смятат, че регионалните и местните власти са отговорни (36 %) или носят лична отговорност (35 %), докато 29 % смятат, че екологичните групи

са отговорни. Респондентите могат да изберат няколко отговора.

- Повече от шест на всеки десет (63 %) заявяват, че са предприели действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца, а в 21 държави членки мнозинството заявяват, че са предприели действия.
- Повече от девет от всеки десет респонденти са предприели поне едно действие, което би спомогнало за справяне с изменението на климата, като най-малко осем от десет души във всяка държава членка са предприели поне едно действие.
- Единствените действия, предприети от поне половината, са опитите за намаляване на отпадъците и редовното им отделяне за рециклиране (70 %) и се опитват да намалят потреблението на предмети за еднократна употреба (53 %). И двете действия са намалели от 2021 г. насам.
- Почти четири от всеки десет (37 %) казват, че когато купуват нов домакински уред, по-ниската консумация на енергия е важен фактор при избора им. Това е вторият пореден спад от 2019 г. насам.
- Други действия, предприети от най-малко един на всеки пети, са купуването и яденето на по-малко месо (31 %), редовното използване на екологични алтернативи на личния си автомобил, като ходене, колоездене, обществен транспорт или споделяне на автомобили (28 %) или купуване и ядене на повече биологични храни (28 %).

Мнозинството от европейците са съгласни, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата може да донесе ползи

- Повече от осем от всеки десет респонденти (84 %) са съгласни, че справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве (41 % са напълно съгласни, 43 % са склонни да се съгласят).
- Почти осем от всеки десет (78 %) са съгласни, че за прехода към чиста енергия следва да бъде отпусната повече публична финансова подкрепа, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива трябва да бъдат намалени (36 % напълно са съгласни, 42 % са съгласни).
- Три четвърти от респондентите (75 %) са съгласни, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации,

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

- които ще направят предприятията от ЕС по-конкурентоспособни (29 % са напълно съгласни, 46 % са съгласни).
- Почти толкова (73 %) са съгласни, че разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестиране в екологичен преход (33 % напълно са съгласни, 40 % са склонни да се съгласят).
- Седем от всеки десет респонденти (70 %) са съгласни, че намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да бъде от полза за ЕС икономически (27 % напълно са съгласни, 43 % са склонни да се съгласят).
- Повече от шест на всеки десет (63 %) са съгласни, че адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС.
- Почти девет от всеки десет (88 %) са съгласни с твърдението, че емисиите на парникови газове следва да бъдат намалени до минимум, като същевременно се компенсират останалите емисии, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г. Най-малко седем от всеки десет респонденти във всяка държава членка мислят по този начин.

По-голямата част от европейците смятат, че преходът към зелена икономика трябва да бъде ускорен

Налице е силна подкрепа за националните правителства и ЕС за определяне на цели в областта на енергията от възобновяеми източници и за предприемане на действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г.

- 67 % от анкетираните смятат, че националното им правителство не прави достатъчно за справяне с изменението на климата — спад от осем процентни пункта от март-април 2021 г. насам. Въпреки това, с изключение на респондентите във Финландия, мнозинството във всяка държава членка смята, че тяхното правителство не прави достатъчно.
- Почти девет от десет смятат, че е важно тяхното национално правителство (87 %) и Европейският съюз (87 %) да предприемат действия за увеличаване на количеството енергия от възобновяеми източници до 2030 г. В случая с националното правителство това е най-ниското равнище на подкрепа в историята в сравнение с предишни проучвания.
- Повече от осем от всеки десет респонденти смятат, че е важно тяхното национално правителство (86 %) и Европейският съюз (85 %) да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили). За пореден път, в случая с националното правителство, това е най-ниското ниво на подкрепа досега.
- Като се имат предвид скоковете в цените на енергията и ограниченията върху доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, 58 % от респондентите смятат, че използването на възобновяеми енергийни източници следва да се ускори, енергийната ефективност да се увеличи, а преходът към зелена икономика да се ускори. Една четвърт (25 %) смятат, че темпото на прехода трябва да се запази. 12 % смятат, че по време на енергийната криза следва да се използват повече изкопаеми горива и че преходът към зелена икономика се забавя.
- Ускоряването на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС с цел намаляване на разходите за енергия и повишаване на енергийната независимост (29 %) и предприемането на икономически мерки за ограничаване на цените на сметките за енергия за домакинствата, като например данъчно облагане на печалбите на енергийните дружества и налагане на горни граници на цените на енергията (29 %), са предпочитаните мерки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза, и единствените мерки, посочени от поне един на всеки четирима.

Повече от една трета се чувстват лично изложени на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата

- Почти четири от всеки десет (37 %) заявяват, че са изложени лично на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата (7 % силно изложени, 30 % донякъде изложени). Съществуват значителни различия на национално равнище, като пропорциите, които се чувстват изложени на риск, варират от 64 % в Португалия до 9 % във Финландия.

I. ЕВРОПЕЙСКИ ВЪЗПРИЯТИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

В първата глава на този доклад се разглежда дали европейците считат изменението на климата за най-големия или един от най-сериозните проблеми, пред които е изправен светът днес. Обсъдени са и възприятията на европейците за сериозността на изменението на климата.

1. Възприемане на изменението на климата като глобален проблем

Изменението на климата се нарежда на трето място сред най-сериозните проблеми, пред които е изправен светът като цяло

Респондентите получиха списък с 11 проблема и попитаха кои според тях са най-сериозните пред които е изправен светът днес.¹⁰ Изменението на климата е третият най-сериозен проблем след „бедността, гладът и липсата на питейна вода“ и „въоръжените конфликти“.

Един на всеки пет (20 %) споменава бедността, гладът и липсата на питейна вода, увеличение с три процентни пункта от март-април 2021 г. и увеличаване на ранга от втора на първа позиция.

Почти толкова респонденти споменават въоръжени конфликти (19 %, +15 процентни пункта). Този проблем се е преместил от 8-ма позиция в предишното проучване на второ място в текущата вълна¹¹. Това вероятно отразява избухването на война след руското нашествие в Украйна през февруари 2022 г.

Почти един на всеки пет (17 %, -1 процентни пункта) смята, че изменението на климата е най-сериозният проблем. Сега тя се нарежда на трето място след класирането на първо място през 2021 г.

Икономическата ситуация запазва позицията си (11 %, -3 процентни пункта) и е единственият друг проблем, посочен от поне един на всеки десет респонденти. Нарастващото световно население се е увеличило от седма на пета позиция (7 %, +1 процентни пункта).

Други проблеми се споменават от не повече от един на двадесет: разпространението на ядрени оръжия (5 %, +3), влошаването на природата (5 %, -2 процентни пункта), влошаването на демокрацията и принципите на правовата държава (5 %, -2 процентни пункта), международният тероризъм (4 %, без промяна), разпространението на инфекциозни болести (4 %, -13 процентни пункта) и здравните проблеми, дължащи се на замърсяване (3 %, -1 процентни пункта).

Струва си да се отбележи значителен спад в споменаването на разпространението на инфекциозни заболявания (-13 процентни пункта), падайки от трета на девета позиция¹².

QC1a Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (%-ЕС-27)

¹⁰ QC1a. Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло?

¹² Според резултатите от теренната работа за вълните от 2021 г. и 2023 г. в рамките на това проучване Русия нахлу в Украйна и продължава агресивната ѝ война.

Специално проучване на Евробарометър 538

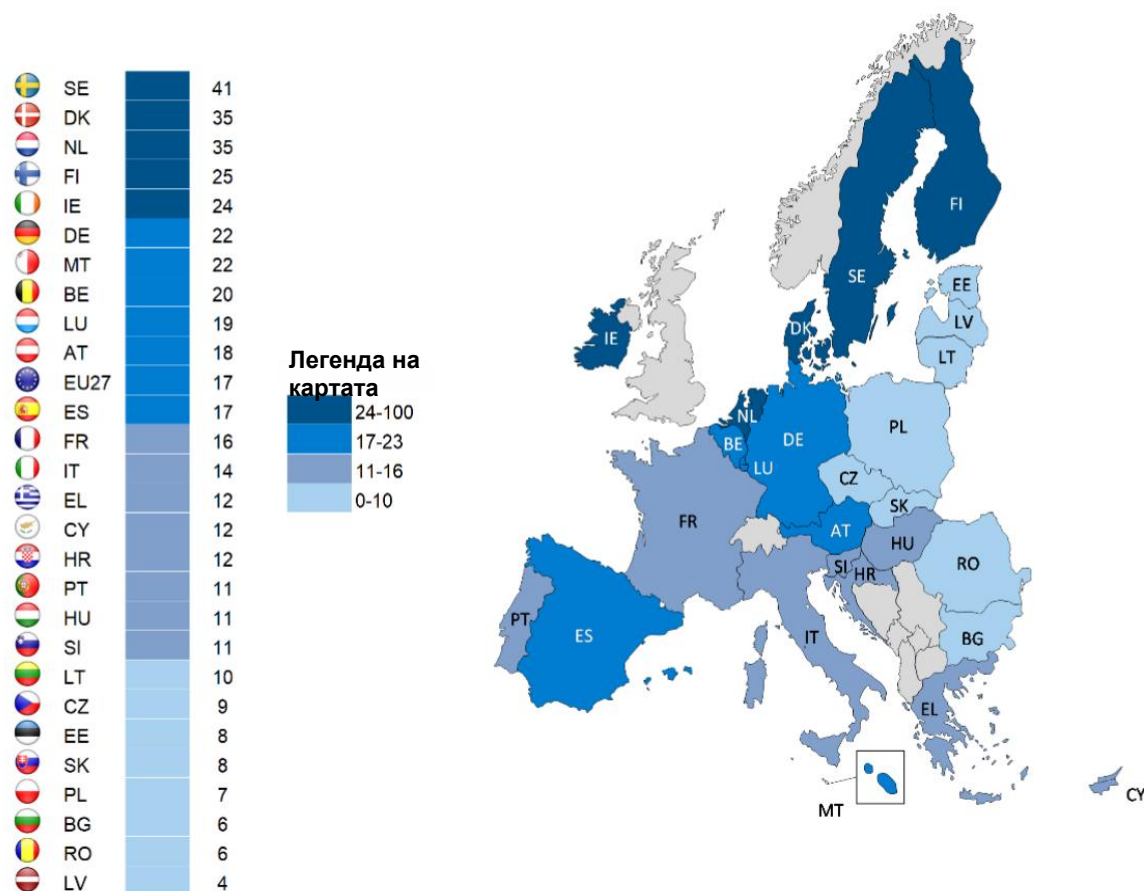
Изменение на климата

Като цяло повече от един на всеки пет (22 %) респонденти избират или изменението на климата, или влошаването на природата като най-сериозния проблем, пред който е изправен светът като цяло.

Има значителни географски различия в дела на респондентите, които считат изменението на климата за най-сериозния проблем, пред който е изправен светът. Това становище е най-широко разпространено в Швеция (41 %), Дания и Нидерландия (35 %), и най-слабо разпространено в Латвия (4 %), Румъния и България (6 % всяка).

Както показва картата, респондентите, живеещи в северната и западната част на ЕС, като цяло са най-склонни да считат изменението на климата за най-сериозния проблем, докато тези в източните райони като цяло са най-малко склонни да мислят по този начин.

QC1a Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (%-ЕС-27)

12 Предишното проучване беше проведено приблизително една година след пандемията от COVID-19

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Националните резултати показват, че бедността, гладът и липсата на питейна вода се считат за най-сериозния проблем, пред който е изправен светът в осем държави, особено в Люксембург (30 %), Гърция и Испания (по 29 %) и Франция и Португалия (по 27 %). За разлика от това това се счита за най-сериозния проблем само за 12 % в Малта и Латвия и за 13 % в Полша, Румъния и Италия. Бедността, гладът и липсата на питейна вода са сред първите три в 25 от 27-те държави — членки на ЕС като цяло.

Бедността, гладът и липсата на питейна вода и изменението на климата заемат първо място в Белгия (по 20 %) и Австрия (18 %), докато в Унгария бедността, гладът и липсата на питейна вода заемат първо място при въоръжени конфликти (и двете по 17 %).

Въоръжените конфликти също са най-сериозният проблем за респондентите в девет държави, включително Полша (37 %) и Естония (33 %), както и Латвия и Чехия (по 28 %). Най-малко вероятно е те да бъдат посочени като сериозен проблем от тези в Гърция (6 %), Нидерландия (8 %) и Швеция (11 %). Въоръжените конфликти са сред трите най-често споменавани проблема в 23 държави членки.

Изменението на климата е единственият друг проблем, който се нарежда на първо място в която и да е държава, и е най-често споменаваният проблем в седем държави, включително Швеция (41 %), Холандия и Дания (и двете 35 %). За разлика от тях 4 % от респондентите в Латвия, 6 % в България и 7 % в Полша смятат, че това е най-сериозният проблем. Изменението на климата се нарежда в първите три в 16 държави.

Шест други проблема се появяват в първите три в поне една страна:

- Икономическата ситуация се счита за втория или третия най-сериозен проблем в 17 държави, включително Гърция (26 %), Португалия (24 %) и Италия (20 %). Това е най-малко вероятно да бъде споменато като сериозен проблем в Швеция (2 %), Нидерландия (3 %) и Финландия (4 %).
- Нарастващото световно население се нарежда на трето място в Нидерландия (16 %). Това се споменава и от най-малко един на всеки десет респонденти във Финландия (12 %), Германия (11 %) и Дания (10 %).
- Разпространението на ядрени оръжия е на второ място в Литва (14 %).
- Влошаването на състоянието на природата е третият най-често споменаван проблем в Словения (15 %) и Унгария (11 %).
- Влошаването на демокрацията и върховенството на закона е третият най-често споменаван проблем в Швеция (12 %).
- Международният тероризъм е третият най-често споменаван проблем в Малта (14 %).

QC1a Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (%)

	EC-27	БЪД ЕТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИП ЪР	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Бедност, глад и липса на питейна вода	20	20	16	14	14	18	10	20	29	29	28	21	13	27	12	14	30	17	12	17	18	13	28	13	19	21	14	15	
Въоръжени конфликти	19							15	26	28	20	21	18	23	16	28	26	13	17	16	8	17	37	15	18	17	22	19	11
Изменение на климата	17	20	6	9	35	22	8	24	12	17	16	12	14	12	4	10	19	11	22	35	18	7	11	6	11	8	25	41	
Икономическата ситуация	11	9	17	10	6	8	16	10	26	16	6	12	20	17	15	13	5	12	9	3	11	9	24	16	7	13	4	2	
Нарастващото световно население	7	8	3	9	10	11	5	6	4	3	6	3	3	1	4	4	9	9	4	16	7	5	3	6	6	5	12	6	
Разпространение на ядрени оръжия	5	6	6	5	2	3	4	5	4	4	4	9	5	6	9	14	3	7	7	2	4	6	3	8	8	7	6	4	
Влошаване на природата	5	5	5	6	2	3	8	2	3	4	9	5	5	8	4	6	5	11	6	4	8	3	5	5	15	6	8	4	
Влошаване на демокрацията и принципите на правата държава	5	5	5	4	5	7	3	3	5	6	7	3	3	2	4	2	6	3	6	8	5	2	2	9	5	5	6	12	
Международен тероризъм	4	6	4	5	2	4	5	5	3	2	8	5	3	4	6	2	4	2	14	3	3	7	2	5	5	5	2	2	
Разпространение на инфекциозни заболявания	4	3	6	5	2	1	5	3	6	2	2	5	6	4	8	4	3	7	1	1	4	7	2	8	3	5	2	2	
Здравословни проблеми, дължащи се на замърсяване	3	3	5	2	2	1	3	4	2	2	3	7	4	3	5	4	3	4	3	1	3	4	4	5	4	3	1	1	
Други (спонтанни)	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	
Няма (спонтанно)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Не знам	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

От март-април 2021 г. най-забележителните промени на равнището на ЕС са, че е значително по-малко вероятно респондентите да кажат, че най-сериозният проблем е разпространението на инфекциозни заболявания (-13 процентни пункта) и е значително по-вероятно да споменат въоръжени конфликти (+ 15 процентни пункта). Тези промени са отразени и в резултатите на национално равнище¹³.

Във всяка държава членка е много по-малко вероятно респондентите да разглеждат разпространението на инфекциозни заболявания като най-сериозния проблем, пред който е изправен светът, а в седем държави промяната е най-малко 20 процентни пункта: България (6 %, -30 процентни пункта), Италия (6 %, -28 процентни пункта), Малта (1 %, -28 процентни пункта), Унгария (7 %, -27 процентни пункта), Хърватия и Естония (5 %, -24 процентни пункта всяка) и Словакия (5 %, -22 процентни пункта).

Сега е по-вероятно въоръжените конфликти да бъдат считани за най-сериозния проблем от респондентите във всяка държава, а в пет държави увеличението е най-малко 20 процентни пункта: Полша (37 %, + 28 процентни пункта), Естония (33 %, + 28 процентни пункта), България (26 %, + 23 процентни пункта), Чехия (28 %, + 21 процентни пункта) и Италия (23 %, + 21 процентни пункта).

Въпреки че увеличението са по-малки, заслужава да се отбележи, че във всяка държава респондентите вече са по-склонни да разглеждат разпространението на ядрени оръжия като най-сериозния проблем, особено в Литва (14 %, + 11 процентни пункта).

Други забележителни промени от март до април 2021 г. включват:

- Респондентите в Португалия вече са по-малко склонни да споменат изменението на климата (11 %, -11 процентни пункта) или влошаването на демокрацията и принципите на правовата държава (2 %, -12 процентни пункта)
- Тези в Португалия (24 %, + 10 процентни пункта) сега са по-склонни да считат икономическото положение за най-сериозния проблем, докато респондентите в Италия (20 %, -11 процентни пункта) и Испания (16 %, -10 процентни пункта) сега са по-малко склонни да го направят.
- Респондентите в Гърция (29 %, + 11 процентни пункта) сега са по-склонни да считат бедността, глада и липсата на питейна вода за най-сериозния проблем.

¹³ На 24 февруари 2022 г. между теренната работа за вълните от 2021 г. и 2023 г. в рамките на това проучване Русия нахлу в Украйна и продължава агресивната ѝ война. Проучването от 2021 г. беше проведено приблизително една година след пандемията от COVID-19.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC1a Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (%)		EC-27	TO	HR	HU	MT	NA	EL	BG	ES	КИ ПЪР	NL	DK	SI	FI	RO	FR	SE	CZ	LT	DE	PL	SK	БЪ ДЕ ТЕ	ЛУ	EE	LV	IE	PT
Изменение на климата	Май/юни 2023 г.	17	14	12	11	22	18	12	6	17	12	35	35	11	25	6	16	41	9	10	22	7	8	20	19	8	4	24	11
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	7	3	3	3	3	2	1	1	1	1	=	=	=	1	2	2	3	3	4	4	4	5	5	6	6	7	11
Международен тероризъм	Май/юни 2023 г.	4	3	5	2	14	3	3	4	2	4	3	2	5	2	5	8	2	5	2	4	7	5	6	4	5	6	5	2
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	1	2	1	12	1	1	1	1	1	=	4	2	6	2	=	5	4	3	1	2	1	3	1	2	1	3	=
Бедност, глад и липса на питейна вода	Май/юни 2023 г.	20	13	21	17	12	18	29	16	29	27	17	14	19	14	13	28	15	14	14	18	13	21	20	30	10	12	20	28
	Δ Мар/Апр 2021 г.	3	5	4	2	2	3	11	1	6	6	1	6	1	5	6	3	5	4	5	=	1	6	3	9	3	4	5	5
Разпространение на инфекциозни заболявания	Май/юни 2023 г.	4	6	5	7	1	4	6	6	2	4	1	2	3	2	8	2	2	5	4	1	7	5	3	3	5	8	3	2
	Δ Мар/Апр 2021 г.	13.00ЛВ	28.04.2016 Г.	24.04.2014 Г.	27	28.04.2016 Г.	17	8	30ЛВ.	13.00ЛВ.	7	5	13.00ЛВ.	10.00ЛВ.	6	15	6	2	10.00ЛВ.	18.00ЛВ.	9	15	22	5	4	24.04.2014 Г.	6	16.00ЛВ.	6
Икономическата ситуация	Май/юни 2023 г.	11	20	12	12	9	11	26	17	16	17	3	6	7	4	16	6	2	10	13	8	9	13	9	5	16	15	10	24
	Δ Мар/Апр 2021 г.	3	11	6	=	=	1	2	1	10.00ЛВ.	3	=	=	2	1	1	4	=	3	1	2	4	1	1	2	5	1	4	10
Здравословни проблеми, дължащи се на замърсяване	Май/юни 2023 г.	3	4	7	4	3	3	2	5	2	3	1	2	4	1	5	3	1	2	4	1	4	3	3	3	3	5	4	4
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	2	2	4	7	3	1	1	1	1	3	=	3	1	2	2	=	1	=	2	4	3	1	1	2	=	3	1
Разпространение на ядрени оръжия	Май/юни 2023 г.	5	5	9	7	7	4	4	6	4	6	2	2	8	6	8	4	4	5	14	3	6	7	6	3	4	9	5	3
	Δ Мар/Апр 2021 г.	3	3	7	6	6	1	2	5	4	4	2	1	6	5	6	2	3	3	11	1	1	5	5	2	3	5	3	3
Въоръжени конфликти	Май/юни 2023 г.	19	23	18	17	16	17	6	26	14	16	8	20	17	19	18	10	11	28	26	21	37	22	15	13	33	28	17	15
	Δ Мар/Апр 2021 г.	15	21	15	16	15	12	2	23	11	7	4	17	15	16	14	7	7	21	16	14	28	17	11	10	28	14	14	12
Нарастващото световно население	Май/юни 2023 г.	7	3	3	9	4	7	4	3	3	1	16	10	6	12	6	6	6	9	4	11	5	5	8	9	5	4	6	3
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	1	=	3	1	1	1	=	1	=	1	3	1	8	2	2	5	3	=	3	2	2	4	1	5	3	1	=
Влошаване на природата	Май/юни 2023 г.	5	5	5	11	6	8	3	5	4	8	4	2	15	8	5	9	4	6	6	3	3	6	5	5	8	4	2	5
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	2	1	3	3	1	5	1	1	1	=	1	1	4	2	=	=	8	3	5	2	1	3	5	1	5	4	3
Влошаване на демокрацията и принципите на правната държава	Май/юни 2023 г.	5	3	3	3	6	5	5	5	6	2	8	5	5	6	9	7	12	4	2	7	2	5	5	6	3	4	3	2
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	=	2	1	1	3	3	1	1	5	=	3	7	3	3	1	1	7	7	1	5	1	7	4	7	4	7	12
Други (спонтанни)	Май/юни 2023 г.	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	=	=	=	=	1	=	=	1	=	=	=	=	1	1	1	=	=	=	=	=	=	1	=	=	=	1	=
Няма (спонтанно)	Май/юни 2023 г.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Не знам	Май/юни 2023 г.	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	1	=	=	=	1	=	1	1	=	1	=	1	=	1	1	=	3	1	=	=	=	=	=	=	=	=	1

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ на най-сериозния проблем, пред който е изправен светът, илюстрира следното:

- Бедността, гладът и липсата на питейна вода е по-вероятно да бъдат споменати от жените, отколкото от мъжете (22 % спрямо 17 %).
- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е те да споменат изменението на климата и толкова по-малко вероятно е да споменат въоръжени конфликти. Например 24 % от 15—24-годишните смятат, че изменението на климата е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът, в сравнение с 14 % от хората на възраст над 55 години.
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е да спомене изменението на климата и толкова по-малко вероятно е да спомене бедността, глада и липсата на питейна вода или въоръжени конфликти. Например 21 % от завършилите образование на възраст над 20 години смятат, че изменението на климата е най-сериозният проблем, в сравнение с 10 % от завършилите образование на възраст 15 или по-млади години.
- Студентите (30 %) са по-склонни от тези в други социално-професионални групи, и по-специално домакините (8 %), да споменат изменението на климата. Пенсионерите най-често споменават въоръжени конфликти, особено в сравнение със студентите (22 % спрямо 14 %), докато домакините и безработните (по 24 % от тях) са по-склонни от тези в други групи да споменат бедността, глада и липсата на питейна вода.
- Колкото по-малко трудности изпитват респондентите при плащането на сметките, толкова по-вероятно е те да споменат въоръжените конфликти и изменението на климата и толкова по-малко вероятно е те да споменат бедността, глада, липсата на питейна вода и икономическото положение. Например 19 %, които никога или почти никога не изпитват трудности при плащането на сметки, споменават изменението на климата, в сравнение с 10 % от тези, които изпитват затруднения през повечето време.
- Колкото по-високо е социалната стълба, която един респондент поставя, толкова по-вероятно е те да мислят, че изменението на климата е най-сериозният проблем и колкото по-малко вероятно е да споменат бедността, глада и липсата на питейна вода. Например 23 % от тези, които смятат, че принадлежат към висшата класа, споменават изменението на климата, в сравнение с 12 % от

тези, които считат себе си за част от работническата класа.

И накрая, респондентите, които са предприели лични действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да кажат, че изменението на климата е най-сериозният проблем, отколкото тези, които не са предприели действия (20 % спрямо 11 %)¹⁴.

14 За пълен анализ на резултатите от предприемането на действия вж. раздел 2 от глава 2.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC1a Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (% — ЕС)

	Изменение на климата	Международен тероризъм	Бедност, глад и липса на питейна вода	Разпространение на инфекциозни заболявания	Икономическата ситуация	Здравословни проблеми, дължащи се на замърсяване	Разпространение на ядрени оръжия	Въоръжени конфликти	Нарастващото световно население	Влошаване на природата	Влошаване на демокрацията и принципите на правната държава
ЕС-27	17	4	20	4	11	3	5	19	7	5	5
Пол											
Човек	18	4	17	3	12	3	5	19	8	5	6
Жена	16	5	22	4	11	3	5	19	5	5	5
Възраст											
15—24	24	4	20	3	12	2	4	16	5	6	4
25—39	18	4	20	4	13	3	4	17	7	5	5
40—54	17	4	19	4	12	2	4	19	7	5	7
55+	14	5	20	4	11	3	5	21	7	4	5
Образование (края на)											
—15	10	4	25	4	13	3	5	22	4	4	4
16—19	13	5	20	4	13	3	5	20	7	5	5
20+	21	4	18	3	10	2	4	18	8	5	7
Все още учи	30	3	18	2	11	1	4	14	5	6	5
Социално-професионална категория											
Самостоятелно заети лица	16	3	16	5	15	3	5	19	6	5	7
Мениджъри	23	3	19	2	10	2	4	17	9	4	6
Други бели якички	16	4	18	4	13	3	3	21	7	5	6
Ръчни работници	14	5	21	4	11	3	5	18	8	5	6
Домашни лица	8	4	24	5	16	5	5	19	4	3	6
Безработни	15	4	24	3	16	4	4	15	5	5	5
Пенсионер	14	5	20	4	9	3	6	22	6	5	5
Студенти	30	3	18	2	11	1	4	14	5	6	5
Трудности при плащането на сметки											
През по-голямата част от времето	10	6	24	4	15	4	5	15	6	6	5
От време на време	13	4	19	4	16	3	5	17	6	6	6
Почти никога/Никога	19	4	19	3	10	2	5	20	7	5	6
Помислете за принадлежност към											
Работническата класа	12	5	24	4	12	3	4	20	6	5	4
Долната средна класа	15	4	21	3	11	2	5	22	6	4	6
Средната класа	18	4	18	4	12	3	5	18	7	5	6
Горната средна класа	28	2	15	2	10	2	4	16	10	5	6
Висшата класа	23	7	13	4	8	1	6	21	9	5	3
Предприе действия за борба с изменението на климата											
Да	20	4	20	3	10	3	4	17	7	5	6
Не	11	6	18	5	14	3	5	21	6	5	5

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

В последващ въпрос респондентите са били в състояние да номинират до три допълнителни сериозни проблема от същия списък¹⁵. Представеният по-долу резултат съчетава резултатите от двата въпроса. Като се имат предвид отговорите на всички респонденти, проблемите в челните четири места остават същите. Почти шест от всеки десет (58 %, + 4 процентни пункта) смятат, че бедността, гладът и липсата на питейна вода са един от най-сериозните проблеми, докато 52 % казват това за въоръжените конфликти — увеличение с 29 процентни пункта от март-април 2021 г. насам. Това са единствените проблеми, считани за сериозни от поне половината от всички респонденти.

Повече от четири на всеки десет (46 %, -3 процентни пункта) казват, че изменението на климата е сериозен проблем, докато 38 % (-5 процентни пункта) споменават икономическата ситуация и 27 % (-8 процентни пункта) влошаването на природата.

Всички останали проблеми се споменават от поне един на всеки пет: влошаването на демокрацията и върховенството на закона (24 %, -2 процентни пункта), разпространението на инфекциозни заболявания

(21 %, -23 процентни пункта), здравните проблеми, дължащи се на замърсяване (21 %, -6 процентни пункта), разпространението на ядрени оръжия (21 %, +11 процентни пункта), нарастващото световно население (21 %, 3 процентни пункта) и международния тероризъм (20 %, -1 процентни пункта).

В сравнение с периода март-април 2021 г. респондентите е много по-малко вероятно да споменат разпространението на инфекциозни болести, но е много по-вероятно да споменат въоръжените конфликти и разпространението на ядрени оръжия.

QC1T Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (% — ЕС-27)

15 QC1T. Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? Международен тероризъм

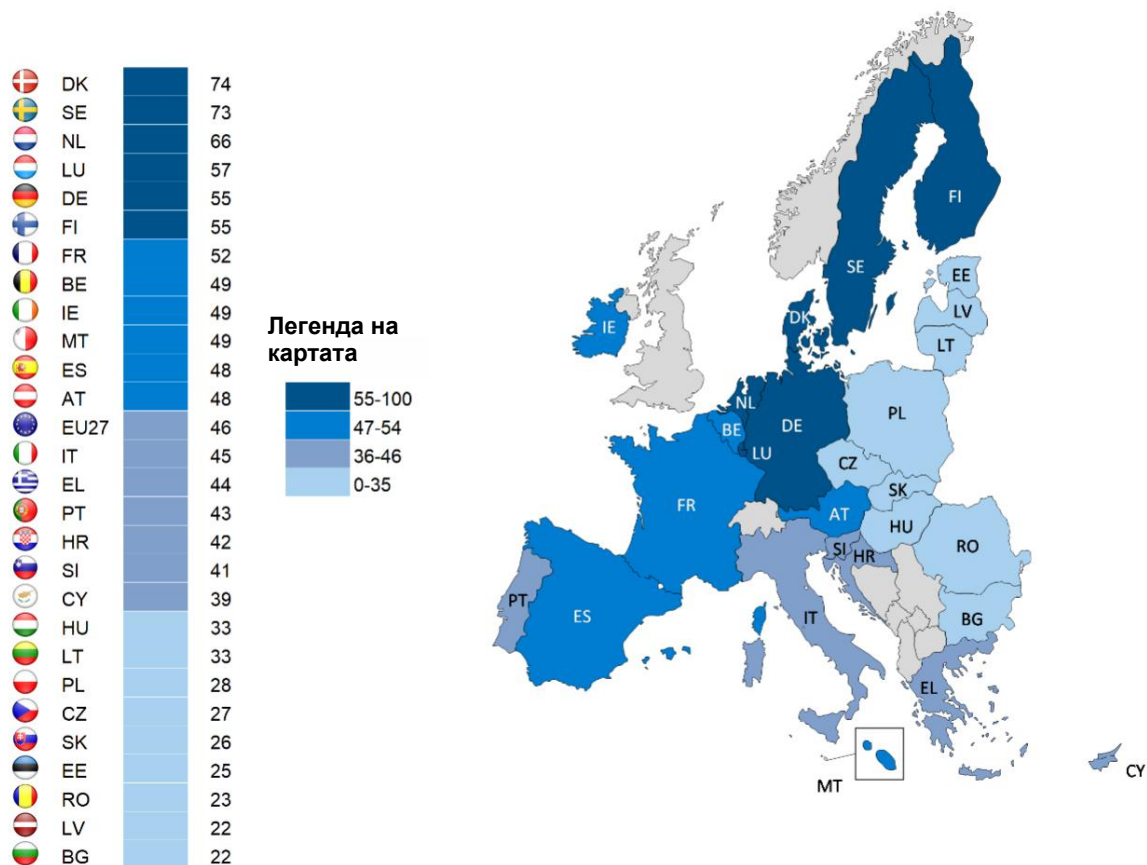
Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Националните резултати показват, че повече от един на всеки пет анкетирани във всяка страна смята, че изменението на климата е един от най-сериозните проблеми, пред които е изправен светът. Делът варира от 74 % в Дания, 73 % в Швеция и 66 % в Нидерландия до 22 % от респондентите в Латвия и България и 23 % в Румъния.

Картата показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е един от най-сериозните проблеми, е по-вероятно да бъдат открити в северните и западните райони на ЕС.

QC1T Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (% Изменение на климата)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Три проблема се нареждат на първо място на национално ниво. В 16 държави бедността, гладът и липсата на питейна вода са най-често споменаваният проблем, като делът им варира от 70 % от респондентите в Гърция и 69 % в Испания и Люксембург до 51 % в Ирландия и Малта. Въоръженият конфликт е най-често споменаван в осем държави, включително Естония (66 %). Във Финландия бедността, гладът и липсата на питейна вода и въоръжените конфликти се нареждат на първо място (и двете по 56 %). Изменението на климата е най-често споменаваният проблем в Дания (74 %) и Швеция (73 %).

Националните резултати за комбинираните отговори показват, че бедността, гладът и липсата на питейна вода се считат за сериозен проблем с повече от една трета във всяка страна. Делът варира от 71 % в Швеция, 70 % в Гърция и 69 % в Испания и Люксембург до 35 % в Латвия и 41 % в Естония и Румъния. Бедността, гладът и липсата на питейна вода са сред първите три в 26 държави членки.

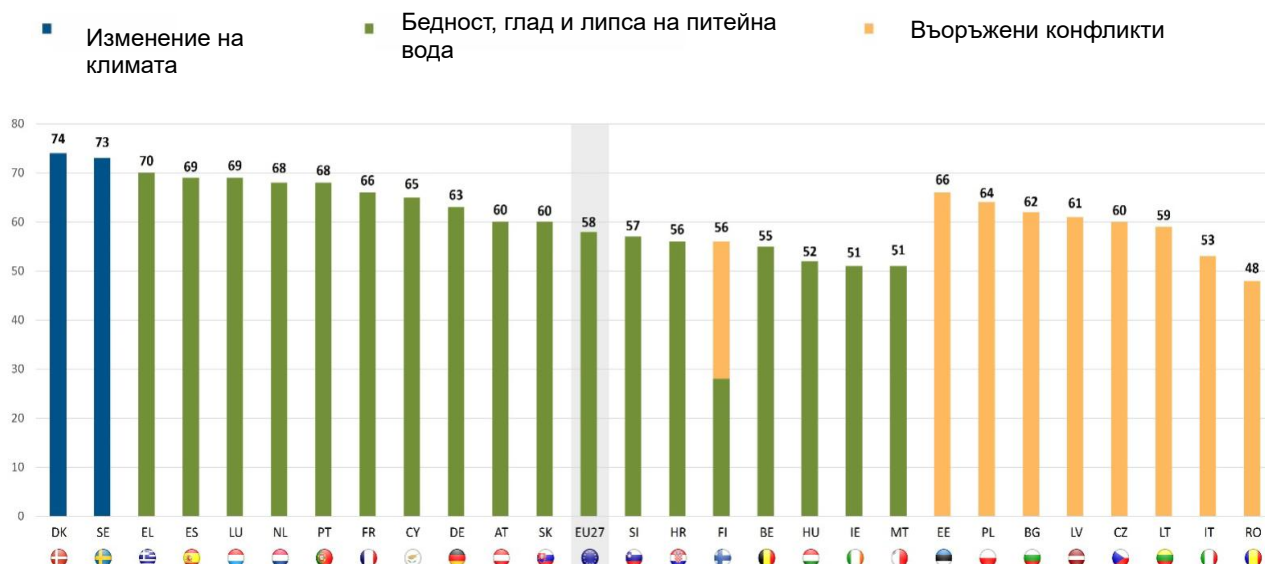
Въоръжените конфликти са един от трите най-често споменавани проблема в 25 държави членки. Делът варира от 66 % в Естония, 64 % в Полша и 62 % в България до 38 % от респондентите в Гърция, 40 % в Малта и 41 % в Португалия.

Изменението на климата е единственият друг проблем, който се нарежда на първо място в която и да е страна. Той е споменат от повече от един на всеки петима респонденти във всяка държава членка. Тези в Дания (74 %), Швеция (73 %) и Нидерландия (66 %) са най-склонни да смятат, че изменението на климата е един от най-сериозните проблеми, в сравнение с 22 % в Латвия и България и 23 % в Румъния, които мислят по същия начин. Изменението на климата е един от трите най-често споменавани проблема в 15 държави.

Четири други проблема се появяват в първите три в поне една страна:

- Икономическата ситуация се нарежда на второ или трето място в 13 държави. Във всички държави членки делът, който счита това за сериозен проблем, варира от 64 % в Гърция, 59 % в Португалия и 56 % в Кипър до 14 % в Нидерландия, 17 % в Швеция и 20 % във Финландия.
- Влошаването на състоянието на природата е вторият най-често споменаван проблем в Словения (49 %) и третият най-често споменаван в Унгария (41 %) и Финландия (38 %). Той е широко споменат и в Австрия (39 %), но е най-малко вероятно да бъде споменат от тези в Ирландия (14 %), Полша (18 %) и Латвия (19 %).
- Влошаването на демокрацията и принципите на правовата държава е третият най-често споменаван въпрос в Швеция (56 %, поделен с въоръжени конфликти). Швеция е единствената държава, в която най-малко четири на всеки десет споменават това като сериозен проблем за света, следвана от 37 % в Холандия и 34 % в Германия. За разлика от това 11 % в Литва и 12 % в Кипър посочват това.
- Разпространението на ядрени оръжия е третият най-често споменаван елемент в Литва (41 %), а Литва е единствената държава, в която повече от една трета споменават този въпрос.

QC1T Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (% — най-често споменаваният отговор по държави)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC1T Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (%)																												
	ЕС-27	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	ЕЛ	ES	FR	HR	ТО	КИ ПЪ Р	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	НА	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Бедност, глад и липса на питейна вода	58	55	51	49	61	63	41	51	70	69	66	56	43	65	35	44	69	52	51	68	60	43	68	41	57	60	56	71
Въоръжени конфликти	52	50	62	60	54	59	66	45	38	51	43	47	53	47	61	59	47	44	40	45	53	64	41	48	46	57	56	56
Изменение на климата	46	49	22	27	74	55	25	49	44	48	52	42	45	39	22	33	57	33	49	66	48	28	43	23	41	26	55	73
Икономическата ситуация	38	28	48	36	27	30	47	40	64	53	29	37	52	56	46	39	27	40	40	14	41	33	59	47	26	43	20	17
Влошаване на природата	27	28	28	28	20	23	35	14	26	26	38	30	23	35	19	28	33	41	25	33	39	18	27	24	49	31	38	23
Влошаване на демокрацията и принципите на правовата държава	24	22	20	19	26	34	16	20	27	18	21	19	17	12	15	11	24	17	20	37	25	15	17	26	16	23	29	56
Разпространението на ядрени оръжия	21	24	26	26	18	20	17	21	26	16	15	31	26	21	31	41	17	23	33	15	21	26	19	25	27	28	22	19
Нарастващото световно население	21	28	13	30	33	31	22	21	15	13	19	15	13	9	12	13	21	29	18	41	28	17	11	17	20	17	34	23
Здравословни проблеми, дължащи се на замърсяване	21	22	23	11	23	15	15	27	23	19	26	30	25	18	22	22	23	27	27	20	21	17	25	21	22	23	15	16
Разпространение на инфекциозни заболявания	21	20	34	23	14	12	27	25	36	20	14	29	32	29	30	29	16	31	18	11	16	27	19	30	18	27	18	14
Международен тероризъм	20	26	24	22	17	18	22	27	16	12	28	19	18	19	24	20	21	13	39	23	17	28	17	23	25	18	19	15
Други (спонтанни)	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	2	0	0	1	1	0	1	0
Няма (спонтанно)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Не знам	0	0	1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На равнището на ЕС споменаването на три проблема се промени по-специално от март до април 2021 г.: въоръжени конфликти (+ 29 процентни пункта), разпространение на ядрени оръжия (+ 11 процентни пункта) и разпространение на инфекциозни болести (- 23 процентни пункта). Тези промени са отразени и на национално равнище¹⁶.

Във всяка държава членка се наблюдава значително увеличение на споменаването на въоръжения конфликт като сериозен проблем. Всъщност в 13 държави членки увеличението е най-малко 30 процентни пункта, като най-голямото се наблюдава в България (62 %, + 43 процентни пункта), Италия (53 %, + 38 процентни пункта) и Финландия (56 %, + 36 процентни пункта).

Също така се наблюдава увеличение на споменаването на разпространението на ядрени оръжия във всяка държава, като най-много се наблюдава сред респондентите в Малта (33 %, + 26 процентни пункта), Литва (41 %, + 23 процентни пункта), Хърватия (31 %, + 18 процентни пункта) и Словения (27 %, + 18 процентни пункта).

За разлика от това, споменаването на разпространението на инфекциозни заболявания е намаляло във всички 27 държави членки, като най-големият сред респондентите е в Малта (18 %, -46 процентни пункта), Италия (32 %, -38 процентни пункта), България (34 %, -32 процентни пункта) и Австрия (16 %, -32 процентни пункта).

Въпреки че има сравнително малка промяна в споменаването на изменението на климата на равнището на ЕС, това прикрива значителни различия на национално равнище. Споменаванията са намалели в 19 държави, а в девет държави спадът е най-малко десет процентни пункта, като най-голям се наблюдава в Португалия (43 %, -20 процентни пункта), Естония (25 %, -19 процентни пункта) и Ирландия (49 %, -17 процентни пункта). За разлика от това споменаването на изменението на климата леко се е увеличило в седем държави (1—4 процентни пункта), а в Испания не е имало промяна (48 %).

Има шест други проблема, при които от март до април 2021 г. са настъпили промени на национално равнище от най-малко десет процентни пункта.

- Делът на респондентите, които посочват бедност, глад и липса на питейна вода, се е увеличил в 22 държави, включително Швеция (71 %, + 14 процентни пункта), Дания (61 %, + 12 процентни пункта), Словакия (60 %, + 11 процентни пункта), Финландия (56 %, + 11 процентни пункта) и Австрия

(60 %, + 10 процентни пункта). Споменаванията са намалели в три държави, включително Румъния (41 %, -12 процентни пункта), и са останали непроменени в Кипър (65 %) и Латвия (35 %).

- Споменаването на икономическото положение се е увеличило в осем държави, включително Португалия (59 %, + 16 процентни пункта), но е намаляло в 17 държави, най-вече в Италия (52 %, -19 процентни пункта), Хърватия (37 %, -17 процентни пункта), Испания (53 %, -12 процентни пункта) и Словения (26 %, -10 процентни пункта). Няма промяна в Словакия (43 %) и Финландия (20 %).

- Делът, в който се споменават здравословни проблеми, дължащи се на замърсяване, е намалял в 19 държави, включително Малта (27 %, -16 процентни пункта), Румъния (21 %, -16 процентни пункта), Полша (17 %, -13 процентни пункта), Италия (25 %, -12 процентни пункта) и Германия (15 %, -10 процентни пункта). За разлика от това, споменаванията са се увеличили в четири държави, включително Ирландия (27 %, + 10 процентни пункта), и са останали стабилни в четири държави.

- Понастоящем е по-малко вероятно международният тероризъм да бъде споменат от респондентите в 18 държави, включително Швеция (15 %, -20 процентни пункта), Дания (17 %, -18 процентни пункта), Чехия (22 %, -16) и Финландия (19 %, -15 процентни пункта). Споменаванията са се увеличили в останалите девет държави, включително Малта (39 %, + 21 процентни пункта) и Ирландия (27 %, + 10 процентни пункта).

- Споменаването на влошаването на природата е намаляло в 25 държави членки. В девет държави спадът е най-малко 10 процентни пункта, а в две държави спадът е най-малко 20 пункта: Чехия (28 %, -21 процентни пункта) и Ирландия (14 %, -20 процентни пункта). За разлика от това, споменаванията са се увеличили в Австрия (39 %, + 4 процентни пункта) и Унгария (41 %, + 1 процентни пункта).

- В 20 държави е по-малко вероятно да се спомене влошаването на демокрацията и принципите на правовата държава, отколкото през 2021 г. В 11 държави спадът е най-малко 10 пункта, като най-голям е регистриран в Португалия (17 %, -22 процентни пункта) и Ирландия (20 %, -21 процентни пункта). Споменаванията са се увеличили в шест държави, включително Швеция (56 %, + 5 процентни пункта), и са останали непроменени във Франция (21 %).

¹⁶ На 24 февруари 2022 г. между теренната работа за вълните от 2021 г. и 2023 г. в рамките на това проучване Русия нахлу в Украйна и продължава агресивната ѝ война. Проучването от 2021 г. беше проведено приблизително една година след пандемията от COVID-19.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ на комбинираните

QC1T Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (%)

		ЕС-27	БЪД ЕТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	Кипър	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Изменение на климата	Май/юн 2023 г.	46	49	22	27	74	55	25	49	44	48	52	42	45	39	22	33	57	33	49	66	48	28	43	23	41	26	55	73
	Δ Mar/Apr 2021 г.	3	12	6	11	4	3	19	17	3	=	1	1	4	3	9	11	1	4	13.0 ОЛВ.	4	1	13.0 ОЛВ.	20.0 ОЛВ.	3	6	13.0 ОЛВ.	4	1
Международен тероризъм	Май/юн 2023 г.	20	26	24	22	17	18	22	27	16	12	28	19	18	19	24	20	21	13	39	23	17	28	17	23	25	18	19	15
	Δ Mar/Apr 2021 г.	1	3	7	16.0 ОЛВ.	18.0 ОЛВ.	2	4	10	1	4	4	7	3	5	2	3	6	1	21	3	9	6	7	8	4	1	15	20.0 ОЛВ.
Бедност, глад и липса на питейна вода	Май/юн 2023 г.	58	55	51	49	61	63	41	51	70	69	66	56	43	65	35	44	69	52	51	68	60	43	68	41	57	60	56	71
	Δ Mar/Apr 2021 г.	4	1	3	4	12	3	2	7	7	7	3	1	5	=	=	8	7	1	7	5	10	3	2	12	▲31	11	11	14
Разпространение на инфекциозни заболявания	Май/юн 2023 г.	21	20	34	23	14	12	27	25	36	20	14	29	32	29	30	29	16	31	18	11	16	27	19	30	18	27	18	14
	Δ Mar/Apr 2021 г.	23	6	32	17	23	21.0 ОЛВ.	26.0 ОЛВ.	24.0 ОЛВ.	8	24.0 ОЛВ.	14.0 ОЛВ.	31	38	1	14.0 ОЛВ.	21.0 ОЛВ.	13.0 ОЛВ.	30 ОЛВ.	46	15	32	24.0 ОЛВ.	4.20 ОЛВ.	15	24.0 ОЛВ.	19	28.0 ОЛВ.	19
Икономическата ситуация	Май/юн 2023 г.	38	28	48	36	27	30	47	40	64	53	29	37	52	56	46	39	27	40	40	14	41	33	59	47	26	43	20	17
	Δ Mar/Apr 2021 г.	5	3	8	7	2	5	9	5	6	12	4	17	19	8	1	2	1	5	3	4	6	9	16	7	10.0 ОЛВ.	=	=	2
Здравословни проблеми, дължащи се на замърсяване	Май/юн 2023 г.	21	22	23	11	23	15	15	27	23	19	26	30	25	18	22	22	23	27	27	20	21	17	25	21	22	23	15	16
	Δ Mar/Apr 2021 г.	6	=	8	3	5	10.0 ОЛВ.	5	10	=	1	=	1	12	7	4	1	1	8	16.0 ОЛВ.	8	7	13.0 ОЛВ.	9	16.0 ОЛВ.	6	6	6	=
Разпространението на ядрени оръжия	Май/юн 2023 г.	21	24	26	26	18	20	17	21	26	16	15	31	26	21	31	41	17	23	33	15	21	26	19	25	27	28	22	19
	Δ Mar/Apr 2021 г.	11	14	17	13	11	9	6	10	11	13	6	18	15	8	10	23	11	16	26	7	8	13	9	15	18	17	13	10
Въоръжени конфликти	Май/юн 2023 г.	52	50	62	60	54	59	66	45	38	51	43	47	53	47	61	59	47	44	40	45	53	64	41	48	46	57	56	56
	Δ Mar/Apr 2021 г.	29	24	43	25	30	26	34	23	13	34	23	30	38	16	16	22	22	34	30	15	30	34	17	35	31	29	36	23
Нарастващото световно население	Май/юн 2023 г.	21	28	13	30	33	31	22	21	15	13	19	15	13	9	12	13	21	29	18	41	28	17	11	17	20	17	34	23
	Δ Mar/Apr 2021 г.	3	5	2	3	4	7	8	2	3	1	4	6	2	3	7	1	6	7	8	5	9	4	2	2	2	3	8	8
Влошаване на природата	Май/юн 2023 г.	27	28	28	28	20	23	35	14	26	26	38	30	23	35	19	28	33	41	25	33	39	18	27	24	49	31	38	23
	Δ Mar/Apr 2021 г.	8	9	6	21.0 ОЛВ.	3	15	7	20.0 ОЛВ.	10.0 ОЛВ.	4	6	5	4	12	15	9	10.0 ОЛВ.	1	18.0 ОЛВ.	5	4	6	7	8	1	10.0 ОЛВ.	8	7
Влошаване на демокрацията и принципите на правовата държава	Май/юн 2023 г.	24	22	20	19	26	34	16	20	27	18	21	19	17	12	15	11	24	17	20	37	25	15	17	26	16	23	29	56
	Δ Mar/Apr 2021 г.	2	14.0 ОЛВ.	1	14.0 ОЛВ.	9	4	16.0 ОЛВ.	21.0 ОЛВ.	5	1	=	4	3	12	13.0 ОЛВ.	14.0 ОЛВ.	15	4	2	2	1	14.0 ОЛВ.	22	3	17	1	8	5
Други (спонтанни)	Май/юн 2023 г.	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	2	0	0	1	1	0	1	0
	Δ Mar/Apr 2021 г.	=	=	=	=	=	=	1	1	1	1	=	=	=	=	1	1	=	=	=	=	1	=	=	1	=	1	1	=
Няма (спонтанно)	Май/юн 2023 г.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	Δ Mar/Apr 2021 г.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1	=	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Не знам	Май/юн 2023 г.	0	0	1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0
	Δ Mar/Apr 2021 г.	1	=	=	3	=	1	1	=	=	1	1	=	1	=	=	1	=	=	=	1	=	=	1	1	1	=	1	=

резултати показва, че повече от една трета във всяка

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

група споменават изменението на климата, както и следните разлики:

- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е те да споменат изменението на климата: 52 % от лицата на възраст между 15 и 24 години правят това в сравнение с 43 % от лицата на възраст над 55 години.
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е те да споменат изменението на климата: 53 % от респондентите, които са завършили образование на възраст над 20 години, го правят в сравнение с 38 % от тези, които са напуснали образованието си на възраст 15 или по-малко години.
- Студентите (59 %) и мениджърите (57 %) са най-склонни да споменат изменението на климата, особено в сравнение с домакините (38 %).
- Респондентите, които никога или почти никога не срещат трудности при плащането на сметки (49 %) са по-склонни да споменат изменението на климата, отколкото тези, които изпитват повече трудности.
- Респондентите, които считат себе си за част от горната средна (60 %) или висшата класа (57 %), е по-вероятно да споменат изменението на климата, отколкото тези, които се идентифицират като принадлежащи към средната или работническата класа (40 %).

И накрая, респондентите, които са предприели действия за борба с изменението на климата, са много по-склонни да смятат, че това е един от най-сериозните проблеми, отколкото тези, които не са предприели никакви действия (53 % спрямо 35 %).

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC1T Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло? (% — ЕС)											
	Изменение на климата	Международен тероризъм	Бедност, глад и липса на питейна вода	Разпространение на инфекциозни заболявания	Икономическата ситуация	Здравословни проблеми, дължащи се на замърсяване	Разпространението на ядрени оръжия	Въоръжени конфликти	Нарастващото световно население	Влошаване на природата	Влошаване на демокрацията и принципите на правовата държава
ЕС-27	46	20	58	21	38	21	21	52	21	27	24
Пол											
Човек	46	19	56	20	39	20	21	52	24	28	24
Жена	47	21	59	22	37	21	21	53	19	27	23
Възраст											
15—24	52	18	59	19	38	21	20	49	20	32	23
25—39	48	18	58	19	39	22	20	50	22	28	25
40—54	47	20	56	20	39	20	21	53	23	27	24
55+	43	22	58	23	37	20	23	54	21	25	23
Образование (края на)											
—15	38	20	60	26	45	21	22	55	17	23	17
16—19	42	22	55	22	41	21	22	52	21	26	22
20+	53	20	59	17	33	20	20	53	25	30	28
Все още учи	59	16	62	17	34	21	20	48	20	32	26
Социално-професионална категория											
Самостоятелно заети лица	44	18	53	22	44	20	24	52	22	29	27
Мениджъри	57	16	58	14	33	20	19	55	26	30	29
Други бели якички	45	20	55	22	39	20	20	52	23	27	25
Ръчни работници	43	22	57	21	40	21	21	51	22	26	22
Домашни лица	38	21	58	28	43	26	19	51	15	22	22
Безработни	48	21	62	24	48	21	17	50	19	25	21
Пенсионер	42	24	58	22	35	20	24	55	20	25	21
Студенти	59	16	62	17	34	21	20	48	20	32	26
Трудности при плащането на сметки											
През по-голямата част от времето	39	24	58	23	44	23	21	46	19	31	22
От време на време	41	21	54	24	44	23	22	48	19	26	21
Почти никога/ Никога	49	20	59	19	35	19	21	55	22	27	25
Помислете за принадлежност към											
Работническата класа	40	21	62	24	43	23	20	53	19	27	19
Долната средна класа	42	22	59	22	39	19	22	53	18	26	23
Средната класа	49	20	55	20	37	20	22	52	22	28	25
Горната средна класа	60	15	57	15	32	20	21	51	30	28	33
Висшата класа	57	22	50	21	28	16	22	50	27	29	24
Предприемателни действия за борба с изменението на климата											
Да	53	18	62	19	35	21	20	52	22	29	26
Не	35	24	49	25	43	20	23	53	20	23	20

2. Възприемане на

сериозността на изменението на климата

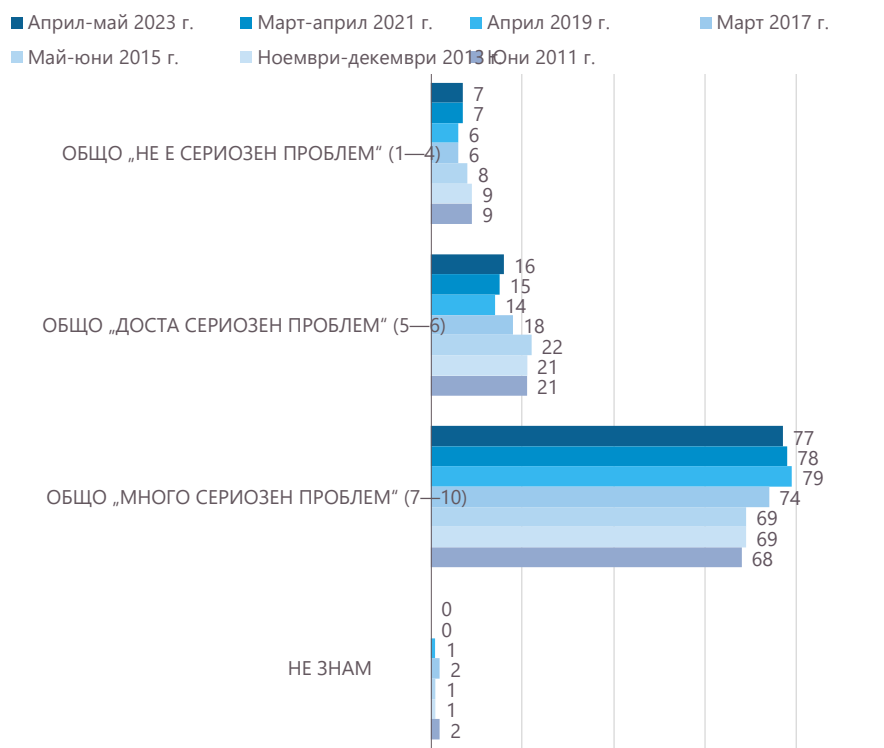
Почти осем на всеки десет европейци смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем, който респондентите бяха помолени да кажат колко сериозен е проблемът, който според тях е изменението на климата в момента, като се използва скала от 1 до 10. „1„означава, че „изобщо не е сериозен проблем,, а „10“ означава, че е „изключително сериозен проблем“¹⁷. Отговорите им са разделени на три групи: респондентите, които считат изменението на климата за „много сериозен проблем,,(отговори 7—10), тези, които смятат, че това е „доста сериозен проблем“ (отговори 5 и 6), и тези, които смятат, че това не е сериозен проблем (отговори 1—4).

Повече от три четвърти от респондентите (77 %, -1 процентен пункт от март-април 2021 г.) смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем в момента. Всъщност, дори когато се разглеждат само отговорите от 8 до 10, повече от шест на всеки десет респонденти смятат, че това е сериозен проблем. Още повече, 31 % му дават максималния резултат от 10,

което показва, че смятат, че това е изключително сериозен проблем.

Повече от един на всеки десет (16 %, + 1 процентен пункт) смятат, че изменението на климата е доста сериозен проблем, а 7 % (без промяна) смятат, че изменението на климата не е сериозен проблем. Делът на респондентите, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем, остава относително стабилен от април 2019 г. насам.

QC2R И колко сериозен проблем според вас е изменението на климата в момента? Моля, използвайте скала от 1 до 10, като „1„означава „наистина не е сериозен проблем,, а „10“ означава „изключително сериозен проблем“. (% — ЕС-27)

17 QC2R. И колко сериозен проблем според вас е изменението на климата в момента? Моля, използвайте скала от 1 до 10, като „1„означава „наистина не е сериозен проблем,, а „10“ означава „изключително сериозен проблем“.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Във всяка държава — членка на ЕС, най-вероятно респондентите смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем в момента. Делът варира от 93 % в Малта, 90 % в Гърция и 89 % в Португалия до 45 % в Естония, 48 % в Чехия и 54 % в Румъния и Латвия.

Делът на хората, които смятат, че изменението на климата е доста сериозен проблем, варира от 32 % в Латвия, 31 % в Естония и 30 % в Румъния, до 5 % в Малта, 7 % в Гърция и 9 % в Португалия и Испания.

И накрая, има седем държави, в които поне един на всеки десет респонденти счита, че изменението на климата не е сериозен проблем: Естония (22 %), Чехия (21 %), Австрия (17 %), Латвия, Румъния (и двете 13 %), Германия (11 %) и Финландия (10 %). За разлика от това само 2 % в Малта, Португалия и Унгария също дават този отговор.

QC2R И колко сериозен проблем според вас е изменението на климата в момента? Моля, използвайте скала от 1 до 10, като „1“ означава „наистина не е сериозен проблем“, а „10“ означава „изключително сериозен проблем“. (%)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Промените от март-април 2021 г.¹⁸ са смесени. В десет държави респондентите са по-склонни да считат изменението на климата за много сериозен проблем, като най-голямо увеличение се наблюдава в Малта (93 %, + 7 процентни пункта в сравнение с 2021 г., + 1 процентен пункт в сравнение с 2019 г.) и Финландия (73 %, + 7 процентни пункта от 2021 г. насам, -3 процентни пункта от 2019 г. насам). За разлика от това, това мнение е намаляло в 14 държави, а в четири държави спадът е бил най-малко десет процентни пункта: Естония (45 %, -18 процентни пункта от 2021 г., -14 процентни пункта от 2019 г.), Чехия (48 %, -16 процентни пункта от 2021 г., -23 процентни пункта от 2019 г.), Словакия (64 %, -13 процентни пункта) и Румъния (54 %, -12 процентни пункта). Няма промяна в Нидерландия (80 %), Словения (77 %) и Полша (69 %).

Социално-демографският анализ показва, че във всяка група повече от седем от десет респонденти смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем. Има обаче някои забележителни разлики:

- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е те да мислят по този начин: 81 % от хората на възраст между 15 и 24 години смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем, в сравнение със 75 % от хората на възраст над 55 години.
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е той да мисли, че това е много сериозен проблем: 81 % от завършилите образование на възраст над 20 години го правят, в сравнение със 74 % сред завършилите образование на възраст 15 или по-млади години.

QC2R И колко сериозен проблем според вас е изменението на климата в момента? Моля, използвайте скала от 1 до 10, като „1„означава „наистина не е сериозен проблем„, а „10“ означава „изключително сериозен проблем“. (%)

		EC-27	MT	FI	EL	LU	HU	DK	ES	FR	HR	SE	NL	PL	SI	TO	PT	IE	LT	КИП ЪР	БЪД ЕТЕ	LV	HA	BG	DE	RO	SK	CZ	EE
Не е сериозен проблем (1—4)	Май/ юн 2023 г.	7	2	10	3	5	2	4	5	4	6	5	7	7	8	3	2	5	7	3	6	13	17	9	11	13	8	21	22
	Δ Mar/ Apr 2021 г.	=	3	8	2	=	3	5	1	1	1	3	1	=	=	1	=	3	2	1	=	4	5	5	3	2	4	6	6
Доста сериозен проблем (5—6)	Май/ юн 2023 г.	16	5	17	7	11	11	15	9	11	13	14	12	24	15	13	9	17	23	12	17	32	20	22	18	30	27	29	31
	Δ Mar/ Apr 2021 г.	1	3	1	4	6	3	=	5	2	3	1	2	=	=	1	2	6	4	5	5	8	1	2	5	9	9	8	10
Много сериозен проблем (7—10)	Май/ юн 2023 г.	77	93	73	90	84	87	81	86	85	81	81	80	69	77	83	89	78	69	85	77	54	62	67	71	54	64	48	45
	Δ Mar/ Apr 2021 г.	1	7	7	6	6	6	5	5	4	2	2	=	=	=	1	2	3	3	4	5	5	7	8	8	12	13.00 ЛВ.	16.00 ЛВ.	18.00 ЛВ.
Не знам	Май/ юн 2023 г.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	2	0	3	1	2	2
	Δ Mar/ Apr 2021 г.	=	1	=	=	=	=	=	1	1	=	=	1	=	=	1	=	=	1	=	=	1	1	1	=	1	=	2	2

- Студентите (86 %) и мениджърите (82 %) са най-склонни да смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем, особено в сравнение с домакините (73 %).
- Тези, които се поставят в горната средна класа (83 %) са най-склонни да мислят, че изменението на климата е много сериозен проблем, особено в сравнение с тези, които се поставят в долната средна класа (72 %).

¹⁸ В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Анализът също така показва — може би не е изненадващо — че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (94 %) или един от най-сериозните (89 %) проблеми, пред които е изправен светът, са много по-склонни да кажат, че това е много сериозен проблем, отколкото тези, които смятат, че изменението на климата не е един от най-сериозните проблеми в света (64 %).

И накрая, респондентите, които са предприели лични действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да мислят, че изменението на климата е много сериозен проблем, отколкото тези, които не са предприели никакви действия (84 % спрямо 64 %).

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC2R И колко сериозен проблем според вас е изменението на климата в момента? Моля, използвайте скала от 1 до 10, като „1„означава „наистина не е сериозен проблем,, а „10“ означава „изключително сериозен проблем“. (% — ЕС)				
	Не е сериозен проблем (1—4)	Доста сериозен проблем (5—6)	Много сериозен проблем (7—10)	Не знам
ЕС-27	7	16	77	0
Пол				
Човек	8	16	76	0
Жена	6	16	77	1
Възраст				
15—24	4	15	81	0
25—39	7	14	79	0
40—54	8	15	77	0
55+	7	17	75	1
Образование (края на)				
—15	6	19	74	1
16—19	8	19	73	0
20+	7	12	81	0
Все още учи	3	11	86	0
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заети лица	10	15	75	0
Мениджъри	6	12	82	0
Други бели якички	6	17	77	0
Ръчни работници	9	16	75	0
Домашни лица	6	20	73	1
Безработни	8	16	76	0
Пенсионер	7	18	74	1
Студенти	3	11	86	0
Трудности при плащането на сметки				
През по-голямата част от времето	8	16	75	1
От време на време	8	18	74	0
Почти никога/Никога	7	15	78	0
Помислете за принадлежност към				
Работническата класа	7	18	74	1
Долната средна класа	9	18	72	1
Средната класа	6	15	79	0
Горната средна класа	5	12	83	0
Висшата класа	6	14	80	0
Изменение на климата				
Най-големият проблем	1	5	94	0
Един от проблемите	2	9	89	0
Не е проблем	12	23	64	1
Възприемане на изменението на климата				
Не е сериозен проблем	100	0	0	0
Доста сериозен проблем	0	100	0	0
Много сериозен проблем	0	0	100	0
Предприе действия за борба с климата				
Да	5	11	84	0
Не	11	24	64	1

II. ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ДЕЙСТВИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

Тази глава е съсредоточена върху действията за борба с изменението на климата. В него се обсъждат факторите, които европейците смятат, че са отговорни за борбата с изменението на климата, и също така се прави преглед на действията, които европейците предприемат лично за борба с изменението на климата.

1. Отговорност за справяне с изменението на климата

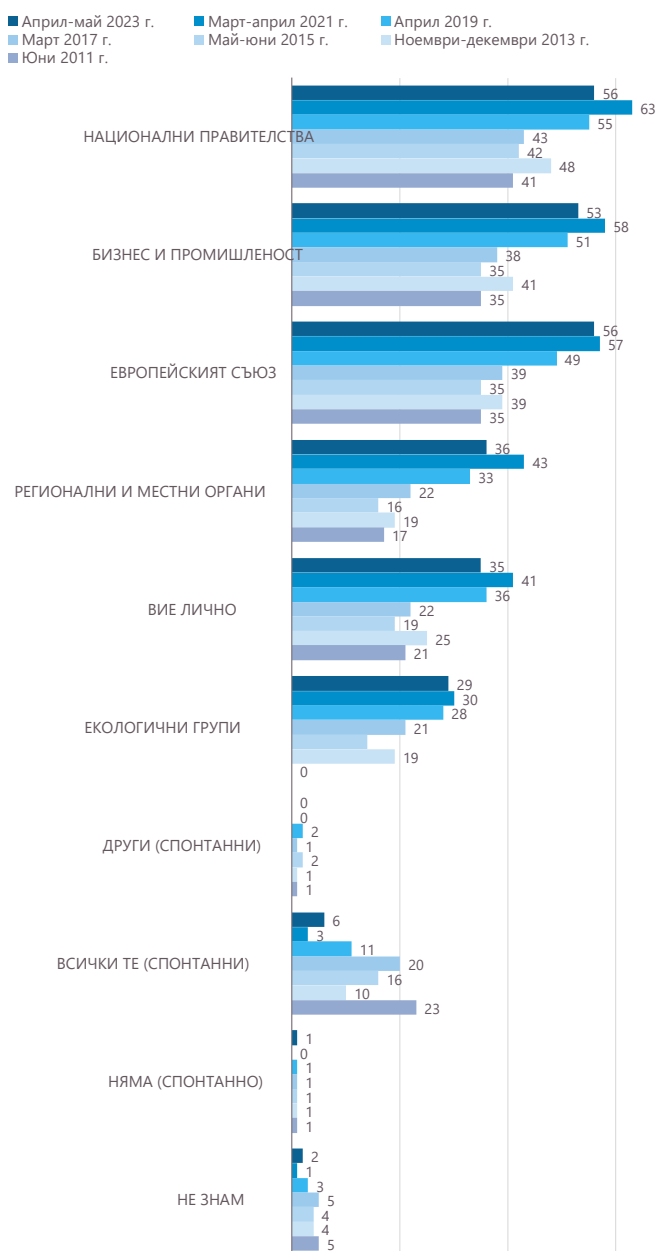
Повечето европейци смятат, че в рамките на ЕС именно Европейският съюз, националните правителства, предприятията и промишлеността са отговорни за борбата с изменението на климата.

Респондентите бяха запитани кои участници в ЕС (от списък с шестима) считат, че са отговорни за борбата с изменението на климата. Възможни бяха няколко отговора.¹⁹ Европейският съюз (56 %, -1 процентни пункта от март до април 2021 г.) и националните правителства (56 %, -6 процентни пункта) са най-често споменатите, следвани от бизнеса и промишлеността (53 %, -5 процентни пункта). Всички те са по-малко вероятно да бъдат споменати, отколкото през март-април 2021 г., но те остават единствените участници, посочени от най-малко четирима от всеки десет респонденти. В по-дългосрочен план е много вероятно респондентите да поемат отговорност за справянето с изменението на климата с всяка от тях, отколкото в периода 2013—2017 г.

Повече от една трета от респондентите заявяват, че са отговорни регионалните и местните власти (36 %, -7 процентни пункта) или самите те (35 %, -6 процентни пункта), докато 29 % (-1 процентни пункта) смятат, че екологичните групи са отговорни.

Малко над един на всеки двадесет (6 %, + 3 процентни пункта) спонтанно заявява, че всички изброени участници са отговорни в рамките на ЕС за справяне с изменението на климата.

Според Вас кой в рамките на ЕС отговаря за борбата с изменението на климата? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА)
(% — ЕС-27)

19 QC3. Според Вас кой в рамките на ЕС отговаря за борбата с изменението на климата?

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

В 14 държави членки респондентите са най-склонни да кажат, че националните правителства са отговорни за борбата с изменението на климата, като най-голям дял се наблюдава сред респондентите в Малта (84 %), Швеция (80 %) и Дания (77 %). За разлика от това в Словения (35 %), Румъния (40 %) и Латвия (43 %) по-малко хора мислят по този начин. Националните правителства се нареждат сред първите три във всичките 27 държави членки.

В Испания националните правителства и Европейският съюз се нареждат на първо място (и двете 56 %), докато в България (48 %) и Холандия (и двете 68 %) националните правителства се нареждат на първо място с бизнеса и промишлеността.

В 27 държави членки Европейският съюз се нарежда сред трите най-големи участници, считани за отговорни за борбата с изменението на климата. Той е най-често споменаваният участник в шест държави, включително Люксембург (76 %), Франция и Белгия (65 %) и Испания (53 %). Европейският съюз също е широко споменат от респондентите в Малта (79 %) и Дания (75 %). Респондентите в Румъния (37 %), Латвия (38 %) и България (39 %) са най-малко склонни да считат ЕС за отговорен за борбата с изменението на климата.

В четири държави респондентите най-често смятат, че предприятията и промишлеността са отговорни за борбата с изменението на климата: Германия (66 %), Унгария (60 %), Австрия (59 %) и Словения (58 %). В България (48 %) и Холандия (68 %) бизнесът и промишлеността се нареждат на първо място с националните правителства. Предприятията и промишлеността също са широко споменавани в Гърция (73 %) и Малта (68 %). Швеция е единствената

страна, в която бизнесът и индустрията не се класират в топ 3.

Регионалните и местните власти са третият най-често споменаван участник в Гърция (45 %), Австрия (43 %), Испания (38 %) и България (33 %), но те са най-често споменавани в Малта (67 %), Люксембург (53 %) и Швеция (46 %). Те са най-малко споменати от тези в Чехия (19 %) и Полша, Латвия и Италия (всички 26 %).

Има пет държави, в които най-малко половината от всички респонденти смятат, че са лично отговорни: Малта (63 %), Люксембург (62 %), Швеция (60 %), Дания (54 %) и Нидерландия (53 %). За разлика от тях 16 % в Чехия и 17 % в България и Полша мислят по същия начин. Това е третият най-често споменаван артикул в Швеция и Нидерландия (53 %).

Екологичните групи са третият най-често споменаван участник в Австрия (заедно с регионалните и местните власти, и двете 43 %). Те са широко споменати и от тези в Малта (61 %), Люксембург (53 %) и Литва (43 %), но е по-малко вероятно да бъдат споменати от респондентите в България (16 %), Чехия (17 %) и Италия (18 %).

Заслужава да се отбележи, че има пет държави, в които поне една на всеки десет спонтанно казва, че всички тези участници са отговорни за борбата с изменението на климата: Португалия (32 %), Испания (13 %), Австрия (11 %) и Литва и България (10 % всяка).

Според Вас кой в рамките на ЕС отговаря за борбата с изменението на климата? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (%)

	ЕС-27	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	ТО П	КИ LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Национални правителства	56	49	48	54	77	61	55	56	74	56	61	50	46	69	43	57	63	48	84	68	52	46	47	40	35	64	62	80
Европейският съюз	56	65	39	41	75	63	45	51	73	56	65	53	51	63	38	50	76	41	79	67	52	43	52	37	43	50	55	74
Бизнес и промишленост	53	52	48	46	65	66	44	42	73	54	56	47	43	67	39	56	66	60	68	68	59	34	41	33	58	63	60	55
Регионални и местни органи	36	35	33	19	44	44	30	34	45	38	40	41	26	38	26	37	53	29	67	35	43	26	35	31	28	34	29	46
Вие лично	35	40	17	16	54	48	22	39	32	36	46	26	20	41	24	37	62	18	63	53	40	17	28	18	22	26	42	60
Екологични групи	29	29	16	17	33	31	23	30	32	29	42	42	18	39	26	43	53	24	61	19	43	22	31	21	23	28	24	28
Други (спонтанни)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Всички те (спонтанни)	6	3	10	4	4	4	5	9	5	13	4	3	9	4	4	10	2	8	2	2	11	3	32	5	8	3	1	1
Няма (спонтанно)	1	1	1	2	0	2	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	3	1	0	1	1	1	0	0
Не знам	2	1	6	4	0	1	3	1	0	2	3	0	3	0	3	2	1	1	2	0	2	2	2	4	1	1	2	0

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На национално равнище мненията за това кой отговаря за борбата с изменението на климата се различават от април до май 2021 г.²⁰.

На равнището на ЕС като цяло се наблюдава спад от седем процентни пункта на дела, които смятат, че националните правителства са отговорни, а в 18 държави членки тази тенденция се повтаря. Всъщност в 13 държави спадът е с най-малко десет процентни пункта, като най-голям е наблюдаван в Ирландия (56 %, -18 процентни пункта в сравнение с 2021 г., + 8 процентни пункта в сравнение с 2019 г.), Словения (35 %, -17 процентни пункта от 2019 г. насам, -2 процентни пункта от 2019 г.) и Италия (46 %, -17 процентни пункта). Споменаванията за националното правителство са се увеличили в шест държави, включително Малта (84 %, + 9 процентни пункта от 2021 г. насам, + 18 процентни пункта от 2019 г. насам), и са останали непроменени в Гърция (74 %), Словакия (64 %) и Франция (61 %).

Споменаванията за Европейския съюз са се увеличили в 15 държави, включително Литва (50 %, + 17 процентни пункта), Дания (75 %, + 15 процентни пункта) и Малта (79 %, + 10 процентни пункта от 2021 г. насам, + 20 процентни пункта от 2019 г. насам). В останалите 12 държави респондентите са по-малко склонни да смятат, че ЕС е отговорен, като най-голям спад се наблюдава в Румъния (37 %, -15 процентни пункта), Ирландия (51 %, -14 процентни пункта от 2021 г., + 6 процентни пункта от 2019 г. насам), Португалия (52 %, -12 процентни пункта от 2021 г., -4 процентни пункта от 2019 г.) и Словения (43 %, -10 процентни пункта от 2021 г., + 4 процентни пункта от 2019 г. насам).

В 13 държави респондентите са по-малко склонни да мислят, че регионалните и местните власти са отговорни, а в пет държави спадът е с най-малко десет процентни пункта: Полша (26 %, -20 процентни пункта), Италия (26 %, -20 процентни пункта), Румъния (31 %, -15 процентни пункта), Ирландия (34 %, -11 процентни пункта от 2021 г., + 1 от 2019 г.) и Испания (38 %, -10 процентни пункта). За разлика от това в 11 държави респондентите вече са по-склонни да посочат регионалните и местните органи и това е особено изразено в Люксембург (53 %, + 18 процентни пункта от 2021 г. насам, + 23 процентни пункта от 2019 г. насам), Малта (67 %, + 14 процентни пункта от 2021 г., + 26 процентни пункта от 2019 г.) и Литва (37 %, + 10 процентни пункта). Във Франция (40 %) или в Белгия или Португалия (и двете по 35 %).

На равнището на ЕС се наблюдава спад от пет пункта в споменаването на предприятията и промишлеността и тази тенденция се наблюдава в 16 държави членки, включително Румъния (33 %, -16 процентни пункта), Ирландия (42 %, -14 процентни пункта от 2021 г., + 3 процентни пункта от 2019 г.), България (48 %, -10 процентни пункта) и Италия (43 %, -10 процентни пункта). В останалите 11 държави се е увеличил, най-вече в Гърция (73 %, + 11 процентни пункта), Малта (68 %, + 11 процентни пункта от 2021 г. насам, + 25 процентни пункта от 2019 г.) и Литва (56 %, + 10 процентни пункта).

В 18 държави респондентите вече са по-малко склонни да мислят, че са отговорни за борбата с изменението на климата, като най-голям спад се наблюдава в Португалия (28 %, -15 процентни пункта от 2021 г. насам, -3 процентни пункта от 2019 г. насам), Ирландия (39 %, -13 процентни пункта от 2021 г., -4 процентни пункта от 2019 г.) и Полша (17 %, -13 процентни пункта от 2019 г.). Споменаванията са се увеличили в шест държави, включително Дания (54 %, + 13 процентни пункта от 2021 г. насам, + 2 процентни пункта от 2019 г.) и Малта (63 %, + 11 процентни пункта от 2021 г. насам, + 23 процентни пункта от 2019 г.), но остават непроменени във Франция (46 %), Хърватия и Словакия (и двете по 26 %).

Споменаването на екологични групи се е увеличило в 15 държави, а в пет държави увеличението е най-малко десет процентни пункта: Люксембург (53 %, + 28 процентни пункта от 2021 г. насам, + 22 процентни пункта от 2019 г.), Литва (43 %, + 16 процентни пункта от 2021 г. насам, + 5 процентни пункта от 2019 г. насам), Дания (33 %, + 15 процентни пункта от 2021 г., + 10 процентни пункта от 2019 г. насам), Малта (61 %, + 13 процентни пункта) и Латвия (26 %, + 10 процентни пункта от 2021 г., -7 процентни пункта от 2019 г.). За разлика от това, споменаванията са намалели в десет държави, включително Италия (18 %, -14 процентни пункта), Румъния (21 %, -13 процентни пункта) и Кипър (39 %, -10 процентни пункта).

20 В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Според Вас кой в рамките на ЕС отговаря за борбата с изменението на климата? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (%)		EC-27	MT	DK	LT	SE	ЛЮ	FI	ЕЛ	FR	SK	DE	КИП ЪР	HR	NL	HA	PT	БЪ ДЕТ Е	ES	RO	EE	HU	BG	LV	CZ	PL	TO	SI	IE	
Национални правительства	Май/ юн 2023 г.	56	84	77	57	80	63	62	74	61	64	61	69	50	68	52	47	49	56	40	55	48	48	43	54	46	46	35	56	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	7.00 ЛВ.	9	5	5	4	3	1	=	=	=	1	1	2	5	8	0	11	11	11	12	12	13.0 ОЛВ	13.0 ОЛВ	16.0 0	16.0 0	17	17	18.0 ОЛВ	
Европейският съюз	Май/ юн 2023 г.	56	79	75	50	74	76	55	73	65	50	63	63	53	67	52	52	65	56	37	45	41	39	38	41	43	51	43	51	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	1	10	15	17	5	10	2	8	3	3	1	6	2	3	5	12	4	2	15	6	2	7	3	4	2	5	10.0 0	14.0 4.20	
Регионални и местни органи	Май/ юн 2023 г.	36	67	44	37	46	53	29	45	40	34	44	38	41	35	43	35	35	38	31	30	29	33	26	19	26	26	28	34	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	7	14	7	10	2	18	2	2	=	2	2	8	5	5	3	=	=	10.0 0	15	2	8	7	1	2	20.0 0	20.0 0	7	11	
Бизнес и промишленост	Май/ юн 2023 г.	53	68	65	56	55	66	60	73	56	63	66	67	47	68	59	41	52	54	33	44	60	48	39	46	34	43	58	42	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	5	11	9	10	4	8	2	11	4	3	8	6	3	4	7	7	5	6	16.0 0	5	5	10.0 0	1	5	9	10.0 0	14.0 4.20		
Не знам	Май/ юн 2023 г.	35	63	54	37	60	62	42	32	46	26	48	41	26	53	40	28	40	36	18	22	18	17	24	16	17	20	22	39	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	6	11	13	9	4	8	4	1	=	=	7	5	=	4	8	15	1	6	8	4	5	4	4	6	13.0 ОЛВ	8	2	13.0 ОЛВ	
Вие лично	Май/ юн 2023 г.	29	61	33	43	28	53	24	32	42	28	31	39	42	19	43	31	29	29	21	23	24	16	26	17	22	18	23	30	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	1	13	15	16	6	28	5	7	5	2	=	10.0 0	2	4	=	8	5	3	13.0 ОЛВ	3	3	7	10	7	9	14.0 4.20	2	6	
Екологични групи	Май/ юн 2023 г.	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	=	=	=	1	=	=	=	=	1	1	=	=	=	1	=	=	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
Други (спонтанни)	Май/ юн 2023 г.	6	2	4	10	1	2	1	5	4	3	4	4	3	2	11	32	3	13	5	5	8	10	4	4	3	9	8	9	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	3	3	4	10	1	2	1	3	3	=	1	1	2	2	6	32	3	6	3	5	5	3	4	4	2	5	5	9	
Всички те (спонтанни)	Май/ юн 2023 г.	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	2	0	0	1	3	0	1	1	1	1	1	0	1	1	2	1	1	1	0
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	1	=	=	1	=	1	1	=	=	1	1	1	=	1	3	=	1	1	=	1	=	=	=	1	2	1	1	=	
Няма (спонтанно)	Май/ юн 2023 г.	2	2	0	2	0	1	2	0	3	1	1	0	0	0	2	2	1	2	4	3	1	6	3	4	2	3	1	1	
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	1	1	1	2	=	=	2	1	=	=	1	=	=	=	1	2	1	=	1	3	1	4	3	4	1	1	1	1	

Анализът на социално-демографските резултати подчертава следното:

- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е той да възложи отговорност на всеки участник. Например 60 % от завършилите образование на възраст 20 или повече години смятат, че ЕС е отговорен за това, в сравнение с 52 % от завършилите образование на възраст 15 години или по-млади.
- С изключение на екологичните групи, мениджърите са най-склонни да кажат, че всеки участник е отговорен. Студентите и ръководителите са най-склонни да възложат отговорността на ЕС (62 % за всеки).
- Респондентите, които никога или почти никога не срещат трудности при плащането на сметки, са най-склонни да мислят, че всеки актьор е отговорен. Например 59 % казват това за националните правителства, в сравнение с 52 % от тези, които изпитват затруднения при плащането на сметките през по-голямата част от времето.
- Тези, които считат себе си за част от висшата средна класа, са най-склонни да кажат, че всеки актьор е отговорен, въпреки че в случая на екологичните групи равният дял на тези, които смятат себе си за част от средната класа, също мисли по този начин (и двете по 30 %).

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният проблем, или един от най-сериозните проблеми, е по-вероятно да считат всеки участник за отговорен, в сравнение с тези, които не смятат, че изменението на климата е сериозен проблем. Например 70 % от тези, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният проблем, а 64 % от тези, които смятат, че това е един от най-сериозните проблеми, също смятат, че ЕС е отговорен, в сравнение с 48 % от тези, които не смятат, че изменението на климата е сериозен проблем за света.

Колкото по-сериозно възприема изменението на климата, толкова по-вероятно е той да счита всеки участник за отговорен за справянето с него. Например 58 % от тези, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем, смятат, че бизнесът и промишлеността са отговорни, в сравнение с 35 %, които смятат, че това не е сериозен проблем. Същият модел се прилага, когато правите сравнение между тези, които са предприели и не са предприели лични действия за борба с изменението на климата.

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Според Вас кой в рамките на ЕС отговаря за борбата с изменението на климата? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (% — ЕС)								
	Национални правителства	Европейския т съюз	Регионални и местни органи	Бизнес и промишлен ост	Вие лично	Екологични групи	Други (спонтанни)	Всички те (спонтанни)
ЕС-27	56	56	36	53	35	29	0	6
Пол								
Човек	56	57	35	53	35	27	0	6
Жена	56	56	37	53	36	30	0	7
Възраст								
15—24	56	59	34	53	34	30	0	6
25—39	56	58	38	56	37	31	0	6
40—54	57	57	36	54	37	28	0	7
55+	55	54	35	52	33	27	0	7
Образование (края на)								
—15	51	52	32	49	28	24	0	10
16—19	53	54	35	53	33	29	0	6
20+	61	60	39	56	41	31	0	5
Все още учи	59	62	37	58	37	29	0	6
Социално-професионална категория								
Самостоятелно заети лица	53	56	35	52	32	28	0	8
Мениджъри	63	62	42	59	44	31	0	5
Други бели якички	56	58	34	53	34	28	0	6
Ръчни работници	52	54	35	52	35	29	0	7
Домашни лица	52	52	30	45	27	23	0	11
Безработни	55	58	37	55	37	37	0	6
Пенсионер	55	53	35	52	33	28	0	6
Студенти	59	62	37	58	37	29	0	6
Трудности при плащането на сметки								
През по- голямата част от времето	52	55	35	50	27	27	0	9
От време на време	49	51	34	48	28	27	0	7
Почти никога/Никога	59	59	37	56	39	30	0	6
Помислете за принадлежност към								
Работническата класа	55	54	37	53	32	28	0	9
Долната средна класа	52	53	31	50	31	26	1	8
Средната класа	56	57	37	54	36	30	0	5
Горната средна класа	63	65	40	60	46	30	1	4
Висшата класа	57	62	35	46	35	24	0	6
Изменение на климата								
Най-големият проблем	66	70	45	61	47	35	0	5
Един от проблемите	62	64	42	60	44	34	0	6
Не е проблем	49	48	30	47	27	24	0	7
Възприемане на изменението на климата								
Не е сериозен проблем	34	30	20	35	16	15	1	5
Доста сериозен проблем	44	44	27	41	23	23	0	6
Много сериозен проблем	60	62	39	58	40	31	0	7
Предприе действия за борба с климата								
Да	62	62	42	60	43	32	0	7
Не	46	46	26	42	21	22	0	6

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

2. Лични действия за справяне с изменението на климата

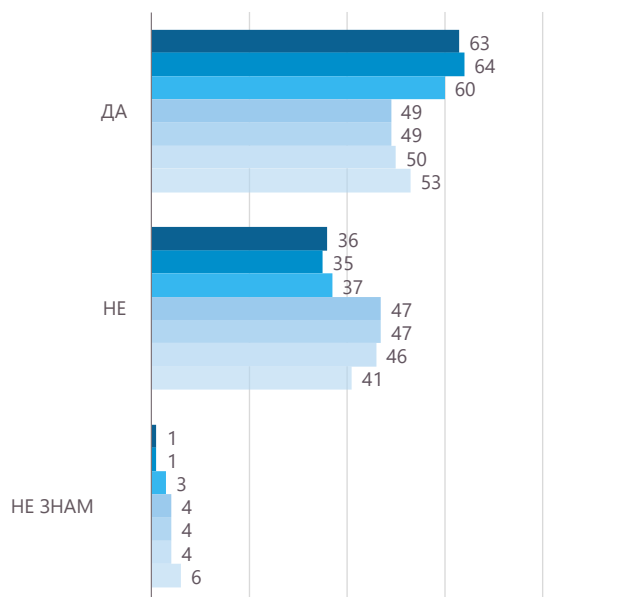
Повече от шест на всеки десет европейци лично са предприели действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца.

От март-април 2021 г. насам има малка промяна в дела на респондентите, които заявяват, че са предприели лични действия за борба с изменението на климата през последните 6 месеца (63 %, -1 процентни пункта)²¹. Повече от една трета (36 %, + 1 процентни пункта) казват, че не са предприели действия, докато 1 % (без промяна) казват, че не знаят.

В дългосрочен план делът на предприетите действия остава относително стабилен от април 2019 г. насам, но значително по-висок от периода 2011—2017 г.

Вие лично предприели ли сте някакви действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца? (% — ЕС-27)

■ Април-май 2023 г. ■ Март-април 2021 г. ■ Април 2019 г.
 ■ Март 2017 г. ■ Май-юни 2015 г. ■ Ноември-декември 2013 г.
 ■ Юни 2011 г.

21 QC5. Предприели ли сте лично действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца?

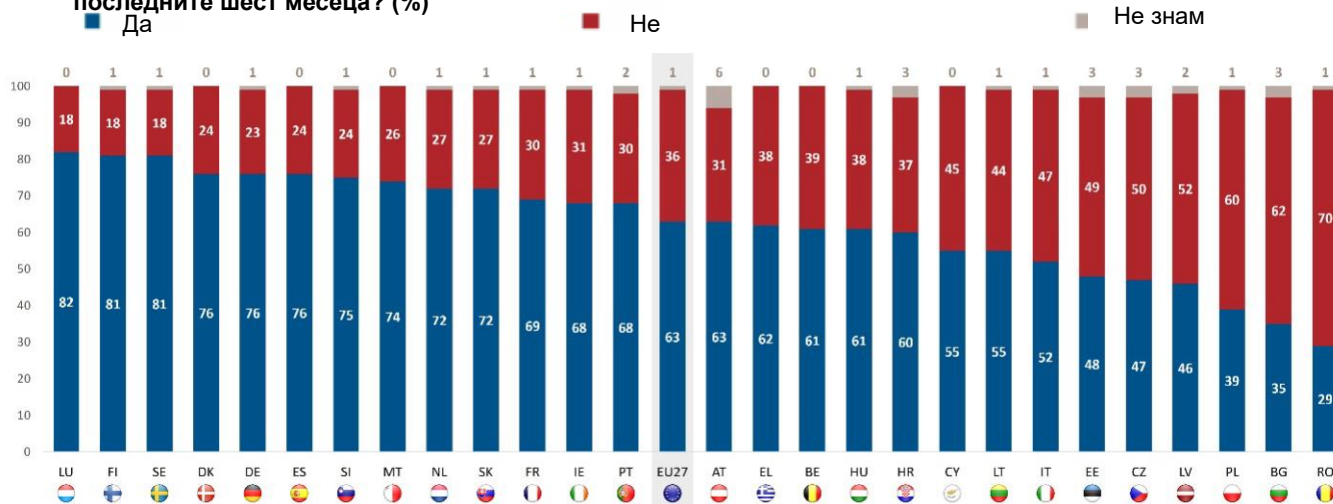
Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На национално равнище мнозинството от респондентите в 21 държави членки заявяват, че лично са предприели действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца, а в седем държави най-малко три четвърти са направили това: Люксембург (82%), Финландия и Швеция (81% за всяка), Дания, Германия и Испания (76% всяка) и Словения (75%).

изменението на климата през последните шест месеца, като най-голямо увеличение се наблюдава сред респондентите в Дания (76%, +14 процентни пункта в сравнение с 2021 г., +1 процентен пункт в сравнение с 2019 г.), Нидерландия (72%, +11 процентни пункта) и Люксембург (82%, +9 процентни пункта от 2021 г. насам, +1 процентни пункта от 2019 г. насам).

Вие лично предприели ли сте някакви действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца? (%)

В другия край на скалата само 29% от хората в Румъния, 35% в България и 39% в Полша заявяват, че са предприели лични действия в този срок.

Тенденциите от април до май 2021 г.²² са смесени. В десет държави членки респондентите вече са по-склонни да кажат, че лично са се заели да се борят с

За разлика от това респондентите в единадесет държави, включително Португалия (68%, -15 процентни пункта от 2021 г., -6 процентни пункта от 2019 г. насам), Полша (39%, -13 процентни пункта) и Кипър (55%, -10 процентни пункта) сега са по-малко склонни да кажат, че са предприели действия.

Няма промяна в останалите шест държави.

Вие лично предприели ли сте някакви действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца? (%)

	ЕС-27	DK	NL	LU	FI	LT	SE	EL	Т О	LV	EE	ES	FR	HR	MT	SI	SK	БЪ	ДЕ	ДЕ	RO	BG	CZ	IE	HU	Н А	КИ	ПЪ	PL	PT
Да	Май/юн 2023 г.	63	76	72	82	81	55	81	62	52	46	48	76	69	60	74	75	72	61	76	29	35	47	68	61	63	55	39	68	
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	14	11	9	8	7	7	4	4	4	1	=	=	=	=	=	1	2	2	3	3	4	6	8	10	13	00	.0	15
Не	Май/юн 2023 г.	36	24	27	18	18	44	18	38	47	52	49	24	30	37	26	24	27	39	23	70	62	50	31	38	31	45	60	30	
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	14.04.2014 г.	12	9	9	8	8	4	4	6	4	1	=	2	2	1	1	1	2	1	3	=	3	6	4	10	13	13	
Не знам	Май/юн 2023 г.	1	0	1	0	1	1	1	0	1	2	3	0	1	3	0	1	0	1	1	1	3	3	1	1	6	0	1	2	
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	=	1	=	1	1	=	=	2	3	1	=	2	2	1	1	=	=	1	=	3	1	=	4	=	=	=	2	

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Повече от половината от всички респонденти във всяка социално-демографска група заявяват, че лично са предприели действия за борба с изменението на климата, но има някои забележителни разлики:

- Респондентите във възрастовата група 25—54 (66 %) са по-склонни да кажат, че са предприели действия в сравнение с по-младите (61 %) или по-възрастните (60 %).
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е да се каже, че са предприели действия: 71 % от тези, които са завършили образованието си на възраст 20 или повече години, са го направили, в сравнение с 55 %, които са напуснали образованието си на възраст 15 или по-малко.
- Ръководителите (74 %) са по-склонни от тези в други социално-професионални групи да кажат, че са предприели действия, особено в сравнение с безработните (57 %).
- Респондентите, които никога или почти никога не срещат трудности при плащането на сметки (67 %) са по-склонни да кажат, че са предприели действия, отколкото тези, които изпитват повече трудности.
- Тези, които се считат за част от висшата средна класа (75 %) са по-склонни да кажат, че са предприели действия, отколкото тези, които считат, че са част от други категории на социалната стълбица, и по-специално в работническата класа (59 %).

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (76 %) или един от най-сериозните (71 %) проблеми, пред които е изправен светът, е по-вероятно да са предприели действия в сравнение с тези, които не отчитат изменението на климата сред най-сериозните проблеми (55 %).

Вие лично предприели ли сте някакви действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца? (% — ЕС)

	Да	Не	Не знам
ЕС-27	63	36	1
Пол			
Човек	61	38	1
Жена	65	34	1
Възраст			
15—24	61	38	1
25—39	66	33	1
40—54	66	33	1
55+	60	38	2
Образование (края на)			
—15	55	44	1
16—19	60	39	1
20+	71	28	1
Все още учи	67	32	1
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	65	34	1
Мениджъри	74	25	1
Други бели якички	63	35	2
Ръчни работници	63	36	1
Домашни лица	58	41	1
Безработни	57	42	1
Пенсионер	59	40	1
Студенти	67	32	1
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	58	41	1
От време на време	55	44	1
Почти никога/Никога	67	32	1
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	59	40	1
Долната средна класа	60	39	1
Средната класа	64	35	1
Горната средна класа	75	25	0
Висшата класа	65	35	0
Изменение на климата			
Най-големият проблем	76	23	1
Един от проблемите	71	28	1
Не е проблем	55	44	1
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	41	57	2
Доста сериозен проблем	44	54	2
Много сериозен проблем	69	30	1

3. Видове индивидуални действия

Повече от девет на всеки десет европейци са предприели поне едно действие, за да помогнат за справяне с изменението на климата.

Респондентите получиха списък с 15 действия и попитаха кои от тях лично са предприели за борба с изменението на климата²³. Повече от девет на всеки десет (93 %, -3 процентни пункта от март-април 2021 г.) са предприели поне едно действие.

Досега най-често срещаното действие е опит за намаляване на отпадъците и редовното им отделяне за рециклиране (70 %, -5 процентни пункта). Това и опитите за намаляване на потреблението на артикули за еднократна употреба (53 %, -6 процентни пункта) са единствените действия, посочени от поне половината от всички респонденти. И в двата случая обаче е по-малко вероятно респондентите да кажат, че предприемат всяко действие, отколкото през 2021 г.

Почти четири от всеки десет (37 %) казват, че когато купуват нов домакински уред, по-ниското потребление на енергия е важен фактор при избора им — спад от пет процентни пункта от 2021 г. насам и втори пореден спад от 2019 г. насам.

Малко над три от десет (31 %, без промяна) купуват и ядат по-малко месо.

Повече от една четвърт от респондентите казват, че редовно използват екологични алтернативи на личния си автомобил, като ходене, колхозене, обществен транспорт или споделяне на автомобили (28 %, -2 процентни пункта) или че купуват и ядат повече биологични храни (28 %, -4 процентни пункта).

Други действия са предприети от по-малко от един на всеки петима респонденти и от 2021 г. насам има малка промяна.

Повече от един на всеки десет казва, че е изолирал дома си по-добре, за да намали потреблението си на енергия (17 %, -1 процентни пункта), те разглеждат въглеродния отпечатък на покупките си на храни и понякога адаптират съответно пазаруването си (15 %, -1 процентни пункта),

Около един на всеки десет е инсталирал оборудване в дома си, за да контролира и намали потреблението си на енергия (11 %, +1 процентни пункта), да вземе предвид въглеродния отпечатък на своя транспорт при планирането на почивката си и други пътувания на по-дълги разстояния и понякога да адаптира съответно плановете си (11 %, без промяна) или да премине към доставчик на енергия, който предлага по-голям дял на

енергия от възобновяеми източници в сравнение с предишния (10 %, без промяна).

По-малко от един на всеки десет са инсталирали слънчеви панели в дома си (9 %, +1 п.п.), закупили са нов автомобил и ниският разход на гориво е важен фактор при избора им (7 %, -1 процентни пункта), купили са нискоенергиен дом (4 %, без промяна) или са закупили електрическа кола (3 %, +1 процентни пункта).

По-дългосрочните тенденции показват, че броят на хората, които се опитват да намалят отпадъците си или да намалят потреблението си на предмети за еднократна употреба, са на най-ниските си нива от 2013 г. насам.

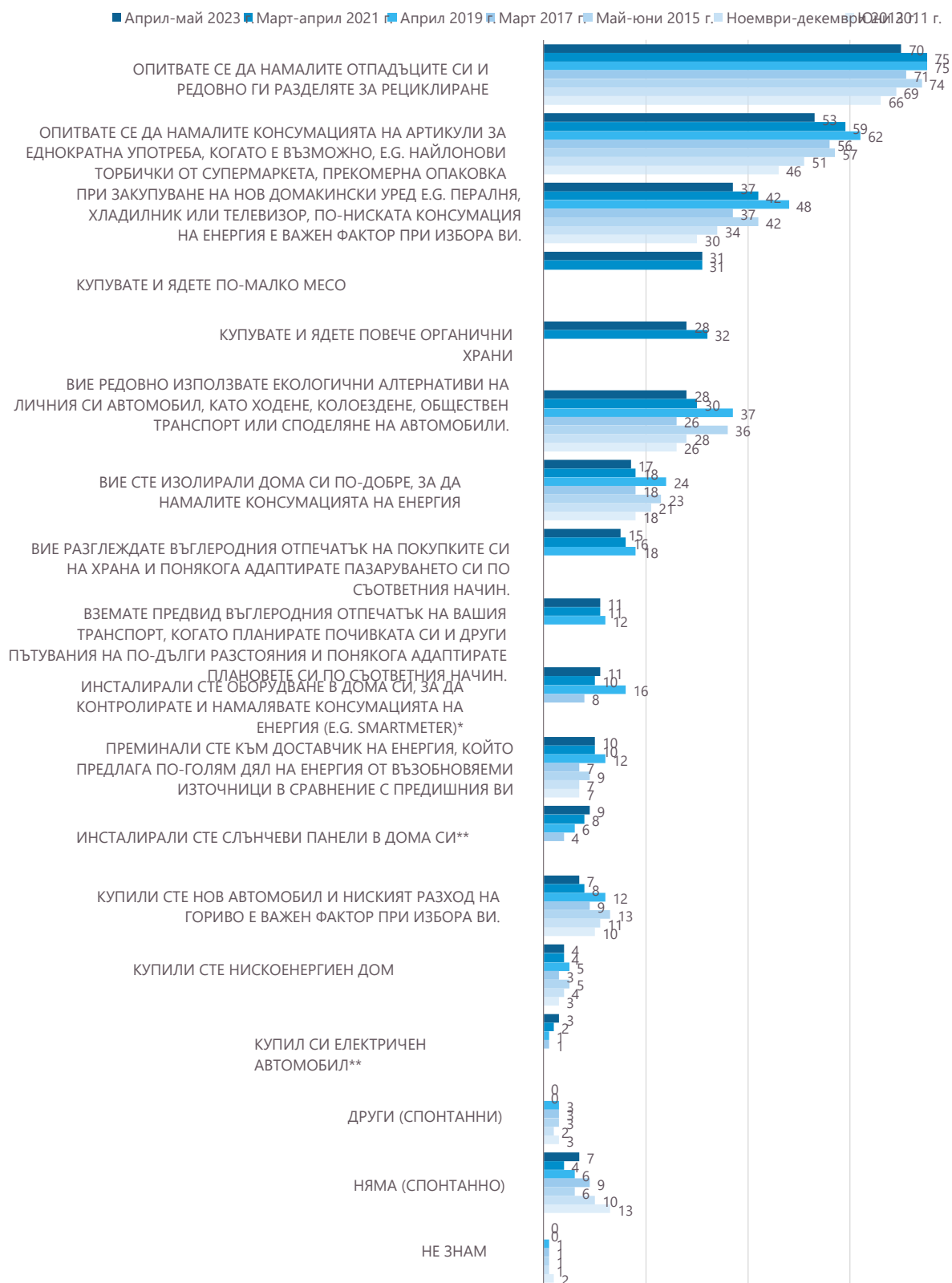
Делът на респондентите, които казват, че по-ниското потребление на енергия е важен фактор при закупуването на нов домакински уред, е намалял до същото равнище като през 2017 г., докато делът на респондентите, които са изолирали по-добре дома си или са закупили нови автомобили с нисък разход на гориво, сега са на най-ниските си нива досега.

23 QС6. Кои от следните действия, ако има такива, се отнасят за Вас? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QС6 Кое от следните действия, ако има такива, се отнася за вас? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (% — ЕС-27)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На национално равнище най-малко осем от десет респонденти във всяка държава членка заявяват, че са предприели поне едно действие за борба с изменението на климата през последните шест месеца. Всички респонденти в Малта (100 %) казват това, както и 99 % в Швеция и 98 % в Люксембург, Словения и Нидерландия. Това е в сравнение с 80 % в България, 83 % в Кипър и 85 % в Румъния.

В сравнение с периода март-април 2021 г.²⁴ респондентите в 21 държави вече са по-малко склонни да кажат, че са предприели поне едно действие, като най-голям спад се наблюдава в Португалия (87 %, -13 процентни пункта в сравнение с 2021 г., -2 процентни пункта в сравнение с 2019 г.), Полша (87 %, -10 процентни пункта), Чехия (91 %, -8 процентни пункта от 2021 г., -3 процентни пункта от 2019 г.) и Латвия (89 %, -8 процентни пункта). Малта (100 %, +3 процентни пункта) и Румъния (85 %, +2 процентни пункта) са единствените държави, в които е по-вероятно респондентите да са предприели поне едно действие, докато в Швеция (99 %), Люксембург (98 %), Франция (96 %) и Финландия (95 %).

Във всички държави, с изключение на една, най-често заявяват, че се опитват да намалят отпадъците си и редовно ги разделят за рециклиране, въпреки че делът им варира от 91 % от респондентите в Малта и Швеция и 82 % във Франция и Люксембург до 36 % в Румъния и 49 % в Полша. Това действие обаче се нарежда сред първите три във всички държави членки, тъй като е третото най-често споменавано в България (26 %).

„При закупуване на нов домакински уред по-ниското потребление на енергия е важен фактор при избора Ви“ е единственият друг вариант, който се нарежда на първо място на национално равнище, като е най-често споменаваното действие в България (39 %). Това действие се споменава и от поне половината от всички респонденти в Малта (67 %), Нидерландия (54 %), Швеция (52 %) и Словения (51 %). Това е третото най-често споменавано действие в 16 държави.

В 26 държави членки, които се опитват да намалят потреблението на артикули за еднократна употреба, когато е възможно, е второто най-често споменавано действие, като делът варира от 81 % от респондентите в Швеция, 78 % в Малта и 71 % в Нидерландия до 31 % в Румъния, 32 % в България и 36 % в Полша. Това действие се нарежда в челните три места във всяка държава членка, а в България заема втора позиция с по-добро изолиране на дома с цел намаляване на потреблението на енергия.

Купуването и яденето на по-малко месо е третото най-често споменавано действие в Нидерландия (58 %), Германия (47 %) и Франция (41 %), както и от поне

половината от всички респонденти в Швеция и Люксембург (по 53 %). За разлика от тях, само 11 % в Полша и 13 % в Португалия и Литва заявяват, че предприемат тези действия.

Редовното използване на екологични алтернативи на частен автомобил е третото най-често споменавано действие в Швеция (63 %), Финландия (45 %) и Ирландия (29 %) и е широко споменато в Нидерландия (56 %) и Люксембург (47 %). Това се споменава най-малко от респондентите в Полша (12 %), Италия и Хърватия (и двете по 14 %).

В четири държави купуването и яденето на повече биологични храни е третото най-често споменавано действие: Люксембург (60 %), Словения (56 %), Дания (47 %) и Австрия (41 %). Това се споменава и от поне половината в Швеция (52 %). За разлика от тях 11 % в Унгария, 12 % в Полша и 14 % в България заявяват, че предприемат тези действия.

В България по-доброто изолиране на дома, за да се намали потреблението на енергия, се нарежда на второ място заедно с опитите да се намали потреблението на вещи за еднократна употреба (и двете 32 %). По-доброто изолиране на дома се споменава и от 43 % от респондентите в Нидерландия и 32 % в Словения.

Никакви други действия не се появяват в първите три в нито една държава. Забележителните резултати от оставащите действия включват:

- Респондентите в Швеция (46 %) и Нидерландия (41 %) са по-склонни от тези в други държави да кажат, че разглеждат въглеродния отпечатък на покупките си на храни и понякога адаптират пазаруването си.
- Респондентите в Нидерландия (44 %) са по-склонни от тези в други страни да кажат, че са инсталирали оборудване в дома си, за да контролират и намалят потреблението на енергия. Малта (33 %) и Люксембург (20 %) са единствените други държави, в които поне една на всеки пет заявява, че е направила това.
- Респондентите в Швеция (43 %) са по-склонни от тези в други държави да кажат, че вземат предвид въглеродния отпечатък на транспорта си при планирането на почивки или по-дълги пътувания.
- Швеция (25 %) също е единствената държава, в която най-малко един на всеки пет заявява, че е преминал към доставчик на енергия, който предлага по-голям дял на енергия от възобновяеми източници.
- Нидерландия (43 %), Кипър (25 %) и Малта (21 %) са единствените държави, в които поне един на всеки пет е инсталирал слънчеви панели в дома си.

²⁴ В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

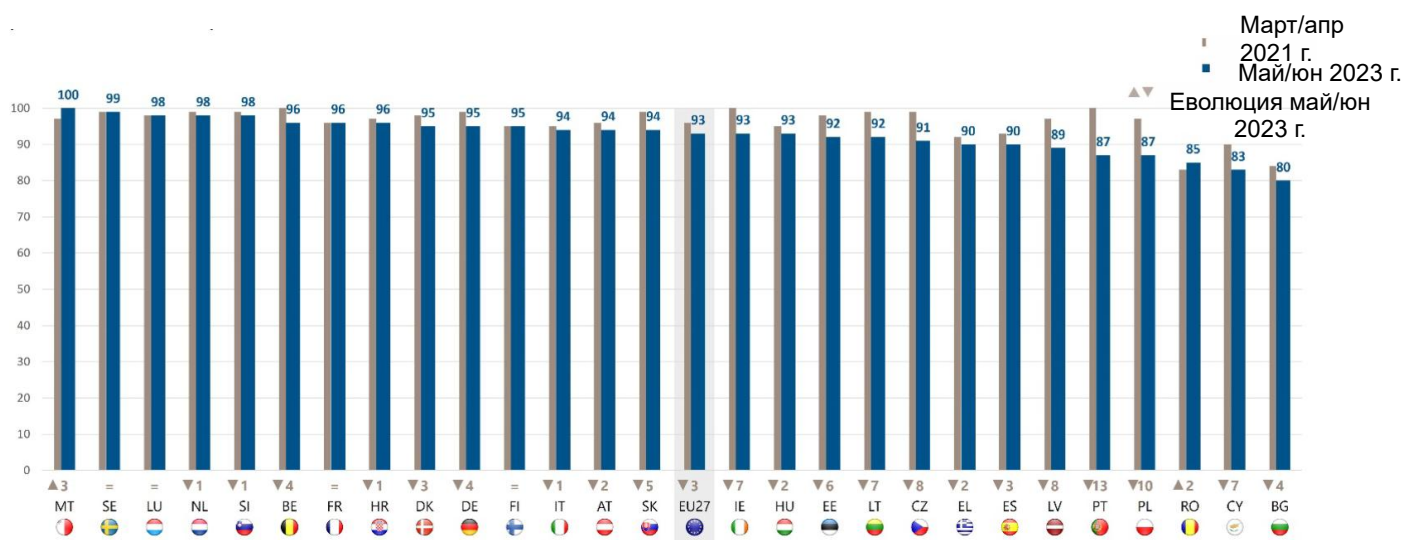
Изменение на климата

- Почти един на всеки пет респонденти в Люксембург (19 %) заявява, че е закупил нискоенергиен дом, като поне един на всеки десет в Холандия (12 %) и Кипър (10 %) също заявяват, че са направили това.

Специално проучване на Евробарометър 538

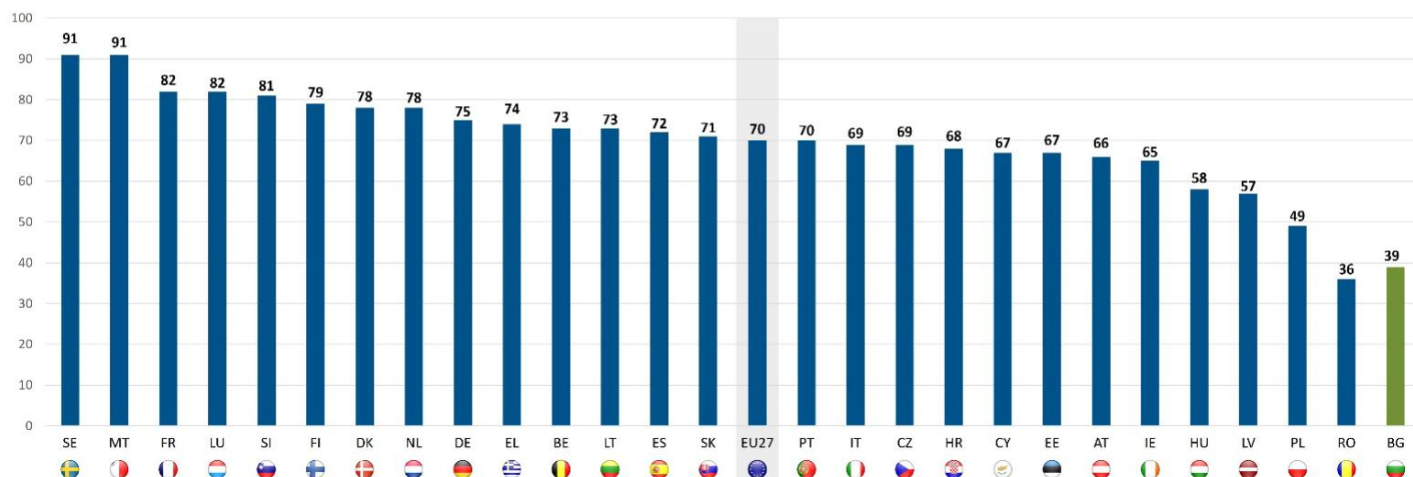
Изменение на климата

QC6 Кое от следните действия, ако има такива, се отнася за вас? (Възможност за няколко ВЪПРОСИ) (% общо „Най-малко едно действие“)

QC6. Кое от следните действия, ако има такова, се отнася за Вас? (Възможни са няколко отговора) (% — Най-често споменаваният отговор по държави)

- Опитвате се да намалите отпадъците си и редовно ги разделяте за рециклиране
- При закупуване на нов домакински уред (например пералня, хладилник или телевизор), по-ниската консумация на енергия е важен фактор при избора ви.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC6 Кое от следните действия, ако има такива, се отнася за вас? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (%)

	EC-27	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	КИ ПЪ Р	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Опитвате се да намалите отпадъците си и редовно ги разделяте за рециклиране	70	73	26	69	78	75	67	65	74	72	82	68	69	67	57	73	82	58	91	78	66	49	70	36	81	71	79	91
Опитвате се да намалите консумацията на артикули за еднократна употреба, когато е възможно (напр. найлонови торбички от супермаркета, излишни опаковки)	53	59	32	49	63	65	61	52	64	49	57	49	40	54	48	48	66	55	78	71	57	36	49	31	65	57	69	81
При закупуване на нов домакински уред (например пералня, хладилник или телевизор), по-ниската консумация на енергия е важен фактор при избора ви.	37	43	39	46	46	41	40	28	40	34	38	34	31	46	41	37	48	37	67	54	38	24	31	27	51	40	42	52
Купувате и ядете по-малко месо	31	39	19	18	46	47	24	26	14	15	41	22	26	21	17	13	53	18	22	58	39	11	13	14	27	19	41	53
Вие редовно използвате екологични алтернативи на личния си автомобил, като ходене, колхозене, обществен транспорт или споделяне на автомобили.	28	42	17	24	43	43	32	29	28	23	27	14	14	17	26	22	47	19	42	56	33	12	16	16	37	31	45	63
Купувате и ядете повече органични храни	28	28	14	15	47	39	21	21	16	21	28	32	29	16	24	24	60	11	26	38	41	12	17	17	56	25	22	52
Вие сте изолирали дома си по-добре, за да намалите консумацията на енергия	17	28	32	20	22	10	26	22	19	11	21	20	13	27	16	17	28	19	13	43	11	12	11	20	32	24	19	17
Вие разглеждате въглеродния отпечатък на покупките си на храна и понякога адаптирате пазаруването си по съответния начин.	15	22	3	10	27	21	9	22	3	9	24	7	3	8	10	7	30	13	10	41	20	6	8	4	22	12	32	46
Инсталирали сте оборудване в дома си, за да контролирате и намалявате консумацията на енергия (напр. интелигентен измервателен уред)	11	17	2	7	18	9	12	15	2	8	18	6	4	7	12	13	20	9	33	44	19	8	7	8	18	7	17	17
Вземате предвид въглеродния отпечатък на вашия транспорт, когато планирате почивката си и други пътувания на по-дълги разстояния и понякога адаптирате плановете си по съответния начин.	11	15	3	6	21	16	4	12	2	4	16	3	4	7	5	3	25	8	10	32	19	3	5	6	10	6	30	43
Преминали сте към доставчик на енергия, който предлага по-голям дял на енергия от възобновяеми източници в сравнение с предишния Ви	10	14	1	4	15	15	8	13	6	5	9	5	9	3	6	8	16	4	1	19	11	4	7	6	16	4	17	25
Инсталирали сте слънчеви панели във вашия дом	9	19	3	8	7	9	4	6	17	6	5	5	6	25	3	3	13	4	21	43	14	5	5	4	12	6	6	9
Купили сте нов автомобил и ниският разход на гориво е важен фактор при избора ви.	7	10	7	11	15	6	11	9	2	5	11	4	6	12	8	8	16	4	14	12	9	4	4	4	16	6	13	17
Купили сте нискоенергиен дом	4	6	3	2	8	2	5	6	1	3	6	1	3	10	2	2	19	6	9	12	4	3	2	4	6	2	4	4
Купил си електричен автомобил	3	3	1	2	9	3	2	5	1	2	2	3	5	1	2	1	8	2	6	9	7	1	2	2	3	1	7	9
Други (спонтанни)	0	0	0	0	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Няма (спонтанно)	7	4	18	9	5	5	8	5	9	10	4	3	6	16	9	8	2	7	0	2	6	12	12	15	2	6	4	1
Не знам	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0
Общо „Най-малко едно действие“	93	96	80	91	95	95	92	93	90	90	96	96	94	83	89	92	98	93	100	98	94	87	87	85	98	94	95	99

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На равнището на ЕС като цяло от април до май 2021 г. са настъпили само малки промени²⁵. Те обаче прикриват по-големи промени на национално равнище от най-малко десет процентни пункта за 13 от 15-те искани действия.

В 20 държави респондентите са по-малко склонни да кажат, че се опитват да намалят отпадъците си и да ги разделят за рециклиране, а в пет държави спадът е най-малко десет процентни пункта: Ирландия (65 %, -24 процентни пункта в сравнение с 2021 г., -5 процентни пункта в сравнение с 2019 г.), Чехия (69 %, -19 процентни пункта от 2021 г., -7 процентни пункта от 2019 г. насам), Белгия (73 %, -13 процентни пункта от 2021 г., -5 процентни пункта от 2019 г.), Португалия (70 %, -12 процентни пункта от 2021 г., -6 процентни пункта от 2019 г.) и Полша (49 %, -11 процентни пункта). В шест държави, включително Малта (91 %, +9 процентни пункта), респондентите вече са по-склонни да предприемат това действие, докато в Словения няма промяна (81 %).

В 21 държави делът на респондентите, които заявяват, че се опитват да намалят потреблението на артикули за еднократна употреба, където е възможно, е намалял, а в три държави с повече от 20 процентни пункта: Португалия (49 %, -26 процентни пункта от 2021 г., -4 процентни пункта от 2019 г.), Ирландия (52 %, -25 процентни пункта от 2021 г., -8 процентни пункта от 2019 г.) и Чехия (49 %, -22 процентни пункта от 2021 г., -5 процентни пункта от 2019 г. насам). Значителен спад има и сред респондентите в Естония (61 %, -15 процентни пункта от 2021 г. насам, -7 процентни пункта от 2019 г. насам), Италия (40 %, -11 процентни пункта), Латвия (48 %, -10 процентни пункта) и Полша (36 %, -10 процентни пункта). За разлика от това, споменаванията за това действие са се увеличили в пет държави, включително Малта (78 %, +7 процентни пункта от 2021 г. насам, +17 процентни пункта от 2019 г. насам), докато в Унгария няма промяна (55 %).

Има още по-големи национални промени в дела на респондентите, които казват, че при закупуване на нов домакински уред по-ниското потребление на енергия е важен фактор при избора им, като се наблюдава значителен спад в Португалия (31 %, -42 процентни пункта от 2021 г., -11 процентни пункта от 2019 г.), Ирландия (28 %, -28 процентни пункта от 2021 г., -10 процентни пункта от 2019 г. насам), Чехия (46 %, -22 процентни пункта от 2021 г., -5 процентни пункта от 2019 г.) и Естония (40 %, -22 процентни пункта от 2021 г., -18 процентни пункта от 2019 г.). Спадът в споменаванията е отчетен в 19 държави като цяло. Има пет държави, включително Швеция (52 %, +11 процентни пункта от 2021 г., -9 процентни пункта от 2019 г.) и Финландия (42 %, +12 процентни пункта от

2021 г. насам, -9 процентни пункта от 2019 г.), в които респондентите са по-склонни да кажат, че са предприели тези действия. Не се наблюдава промяна в Люксембург (48 %) или Австрия (38 %).

Еволюциите за закупуване и ядене на по-малко месо се смесват. Респондентите в 15 държави вече са по-склонни да кажат, че правят това, като най-голямо увеличение се наблюдава в Люксембург (53 %, +7 процентни пункта) и Швеция (53 %, +7 процентни пункта). За разлика от това, споменаванията са намалели в девет държави, и по-специално в Португалия (13 %, -26 процентни пункта) и Ирландия (26 %, -12 процентни пункта). Няма промяна във Франция (41 %), Латвия (17 %) или Испания (15 %).

В сравнение с 2021 г. респондентите в 19 държави вече са по-малко склонни да кажат, че купуват и ядат повече биологични храни, и това е особено вярно в Португалия (17 %, -18 процентни пункта), Франция (28 %, -13 процентни пункта) и Ирландия (21 %, -12 процентни пункта). В останалите осем държави членки е по-вероятно респондентите да предприемат това действие, като най-голямото увеличение се наблюдава в Люксембург (60 %, +12 процентни пункта). В Италия няма промяна (29 %).

Споменаването на редовното използване на екологосъобразни алтернативи на частен автомобил е намаляло в 15 държави, включително Португалия (16 %, -22 процентни пункта от 2021 г., +2 процентни пункта от 2019 г. насам), Ирландия (29 %, -11 процентни пункта от 2021 г., -7 процентни пункта от 2019 г.) и Чехия (24 %, -11 процентни пункта от 2021 г., -5 процентни пункта от 2019 г.) и се е увеличила в десет държави, включително Швеция (63 %, +21 процентни пункта от 2021 г., -2 процентни пункта от 2019 г. насам), Малта (42 %, +16 процентни пункта от 2021 г., +11 процентни пункта от 2019 г.) и Финландия (45 %, +14 процентни пункта от 2021 г., -3 процентни пункта от 2019 г.). В Латвия няма промяна (26 %).

Делът на респондентите, които по-добре изолират дома си с цел намаляване на потреблението на енергия, е намалял в 13 държави, включително Ирландия (22 %, -15 процентни пункта от 2021 г., -10 процентни пункта от 2019 г.) и Португалия (11 %, -18 процентни пункта от 2021 г., -7 процентни пункта от 2019 г. насам). За разлика от това, споменаванията са се увеличили в 12 държави, най-вече в Люксембург (28 %, +13 процентни пункта от 2021 г., -2 процентни пункта от 2019 г.) и Финландия (19 %, +11 процентни пункта от 2021 г., -3 процентни пункта от 2019 г.). Няма промяна в Словения (32 %) или Латвия (16 %).

В 16 държави се наблюдава спад в дела на респондентите, които заявяват, че считат въглеродния отпечатък на покупките си на храни и понякога адаптират съответно пазаруването си, като най-голям е случаят в Португалия (8 %, -21 процентни пункта от 2021 г. насам, +3 процентни пункта от 2019 г. насам), Ирландия (22 %, -18 процентни пункта от 2021 г., -3 процентни пункта от 2019 г. насам), Чехия (10 %, -14

²⁵ В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

процентни пункта от 2021 г., + 1 процентни пункта от 2019 г.) и Белгия (22 %, -11 процентни пункта от 2021 г., -7 процентни пункта от 2019 г.). Това поведение се е увеличило в девет държави, включително Швеция (46 %, + 12 процентни пункта от 2021 г., -1 процентни пункта от 2019 г.) и остава непроменено в четири държави.

Делът на респондентите, които са инсталирали оборудване в дома си, за да контролират и намалят потреблението си на енергия, се е увеличил в 18 държави, включително Финландия (17 %, + 10 процентни пункта от 2021 г. насам, -4 процентни пункта от 2019 г. насам). Тя е намаляла в шест държави, включително Португалия (7 %, -9 процентни пункта от 2021 г. насам, + 1 процентен пункт от 2019 г. насам), и остава непроменена в Австрия (20 %), Хърватия (7 %) и България (3 %).

Респондентите в Швеция (43 %, + 16 процентни пункта от 2021 г. насам, + 1 процентен пункт от 2019 г.) сега е много по-вероятно да вземат предвид въглеродния отпечатък на транспорта си при планирането на почивката и други пътувания на по-дълги разстояния и понякога да адаптират съответно плановете си. Като цяло делът на респондентите, предприели това действие, се е увеличил в 14 държави, е намалял в 12 и е останал непроменен в Словения (10 %).

В сравнение с 2021 г. респондентите в десет държави, включително Белгия (14 %, -11 процентни пункта) и Ирландия (13 %, -10 процентни пункта от 2021 г., -1 процентни пункта от 2019 г.) сега е по-малко вероятно да са преминали към доставчик на енергия, който предлага по-голям дял енергия от възобновяеми източници. В 13 държави респондентите са по-склонни да предприемат това действие, докато в останалите четири държави няма промяна.

Инсталирането на слънчеви панели в дома е намаляло в седем държави, включително Португалия (5 %, -12 процентни пункта от 2021 г., + 1 процентен пункт от 2019 г.), е нараснало в 16 държави, включително Нидерландия (43 %, + 7 процентни пункта от 2021 г., + 20 процентни пункта от 2019 г.) и е останало непроменено в четири държави.

И накрая, респондентите в Люксембург (19 %, + 10 процентни пункта) сега са по-склонни да кажат, че са закупили нискоенергиен дом. Кипър (10 %, + 6 процентни пункта) е единствената друга държава, в която развитието е повече от четири процентни пункта във всяка посока.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC6 Кое от следните действия, ако има такива, се отнася за вас? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (%)

		EC-27	БЪД ЕТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EP	ES	FR	HR	TO	КИП ЪР	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	HA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Опитвате се да намалите отпадъците си и редовно ги разделяте за рециклиране	Май/юн 2023 г.	70	73	26	69	78	75	67	65	74	72	82	68	69	67	57	73	82	58	91	78	66	49	70	36	81	71	79	91
	Δ Мар/Апр 2021 г.	5	13.00 ЛВ.	5	19	2	6	6	24.04 .2014 Г.	5	6	1	1	5	8	2	4	1	5	9	9	1	11	12	2	=	5	4	5
Опитвате се да намалите консумацията на артикули за еднократна употреба, когато е възможно (напр. найлонови торбички от супермаркета, излишни опаковки)	Май/юн 2023 г.	53	59	32	49	63	65	61	52	64	49	57	49	40	54	48	48	66	55	78	71	57	36	49	31	65	57	69	81
	Δ Мар/Апр 2021 г.	6	5	7	22	6	9	15	25.00 ЛВ.	2	4	3	1	11	1	10.00 ЛВ.	9	4	=	7	2	3	10.00 ЛВ.	26.04 .2014 Г.	3	1	9	1	1
При закупуване на нов домакински уред (например пералня, хладилник или телевизор), по-ниската консумация на енергия е важен фактор при избора ви.	Май/юн 2023 г.	37	43	39	46	46	41	40	28	40	34	38	34	31	46	41	37	48	37	67	54	38	24	31	27	51	40	42	52
	Δ Мар/Апр 2021 г.	5	14.04 .2014 Г.	2	22	3	8	22	28.04 .2016 Г.	11	5	3	1	5	1	13.00 ЛВ.	14.04 .2014 Г.	=	4	9	11	=	4	42	3	6	4	12	11
Купувате и ядете по-малко месо	Май/юн 2023 г.	31	39	19	18	46	47	24	26	14	15	41	22	26	21	17	13	53	18	22	58	39	11	13	14	27	19	41	53
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	5	4	8	2	2	2	12	7	=	=	4	3	3	=	6	7	4	5	3	6	3	26.04 .2014 Г.	2	1	5	5	7
Купувате и ядете повече органични храни	Май/юн 2023 г.	28	28	14	15	47	39	21	21	16	21	28	32	29	16	24	24	60	11	26	38	41	12	17	17	56	25	22	52
	Δ Мар/Апр 2021 г.	4	6	2	5	4	6	5	12	6	3	13.00 ЛВ.	4	=	6	1	5	12	1	9	2	7	7	18.00 ЛВ.	7	7	1	2	8
Вие редовно използвате екологични алтернативи на личния си автомобил, като ходене, колоездене, обществен транспорт или споделяне на автомобили.	Май/юн 2023 г.	28	42	17	24	43	43	32	29	28	23	27	14	14	17	26	22	47	19	42	56	33	12	16	16	37	31	45	63
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	3	3	11	7	7	3	11	9	3	4	3	3	1	=	6	8	3	16	=	1	2	22	1	2	5	14	21
Вие сте изолирали дома си по-добре, за да намалите консумацията на енергия	Май/юн 2023 г.	17	28	32	20	22	10	26	22	19	11	21	20	13	27	16	17	28	19	13	43	11	12	11	20	32	24	19	17
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	3	1	9	5	6	9	15	5	2	1	2	3	4	=	5	13	4	2	6	1	1	18.00 ЛВ.	3	=	5	11	7
Вие разглеждате въглеродния отпечатък на покупките си на храна и понякога адаптирате пазаруването си по съответния начин.	Май/юн 2023 г.	15	22	3	10	27	21	9	22	3	9	24	7	3	8	10	7	30	13	10	41	20	6	8	4	22	12	32	46
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	11	=	14.04 .2014 Г.	2	1	4	18.00 ЛВ.	3	2	2	=	1	3	3	3	2	3	=	6	=	2	21.00 ЛВ.	1	3	1	1	12
Инсталирали сте оборудване в дома си, за да контролирате и намалявате консумацията на енергия (напр. интелигентен измервателен уред)	Май/юн 2023 г.	11	17	2	7	18	9	12	15	2	8	18	6	4	7	12	13	20	9	33	44	19	8	7	8	18	7	17	17
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	5	=	2	8	=	4	6	2	2	4	1	2	3	=	3	8	1	4	1	5	1	9	3	4	3	10	8
Вземате предвид въглеродния отпечатък на вашия транспорт, когато планирате почивката си и други пътувания на по-дълги разстояния и понякога адаптирате плановете си по съответния начин.	Май/юн 2023 г.	11	15	3	6	21	16	4	12	2	4	16	3	4	7	5	3	25	8	10	32	19	3	5	6	10	6	30	43
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	2	1	6	4	4	2	3	2	1	4	1	2	4	3	3	9	1	6	6	3	1	3	1	=	3	8	16
Премислили сте към доставчик на енергия, който предлага по-голям дял на енергия от възобновяеми източници в сравнение с предишния Ви	Май/юн 2023 г.	10	14	1	4	15	15	8	13	6	5	9	5	9	3	6	8	16	4	1	19	11	4	7	6	16	4	17	25
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	11	=	1	2	2	4	10.00 ЛВ.	3	3	1	2	1	1	2	=	9	1	=	2	2	1	4	2	=	1	6	8
Инсталирали сте слънчеви панели във вашия дом	Май/юн 2023 г.	9	19	3	8	7	9	4	6	17	6	5	5	6	25	3	3	13	4	21	43	14	5	5	4	12	6	6	9
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	7	=	2	1	1	=	5	3	3	2	2	1	6	2	1	=	=	2	7	5	2	12	2	4	3	3	4
Купили сте нов автомобил и ниският разход на гориво е важен фактор при избора ви.	Май/юн 2023 г.	7	10	7	11	15	6	11	9	2	5	11	4	6	12	8	8	16	4	14	12	9	4	4	4	16	6	13	17
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	=	2	1	4	6	6	4	5	3	2	2	1	1	1	1	6	1	3	1	1	2	6	=	2	1	3	4
Купили сте нискоенергиен дом	Май/юн 2023 г.	4	6	3	2	8	2	5	6	1	3	6	1	3	10	2	2	19	6	9	12	4	3	2	4	6	2	4	4
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	2	1	2	4	1	2	1	3	2	2	1	=	6	=	=	10	1	2	2	1	3	4	2	1	1	3	2
Купил си електричен автомобил	Май/юн 2023 г.	3	3	1	2	9	3	2	5	1	2	2	3	5	1	2	1	8	2	6	9	7	1	2	2	3	1	7	9
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	=	1	1	6	=	1	1	=	1	1	2	1	1	2	=	2	1	5	4	4	1	2	=	1	1	4	5
Други (спонтанни)	Май/юн 2023 г.	0	0	0	0	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	=	=	=	2	1	1	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1	=	=	1	=
Няма (спонтанно)	Май/юн 2023 г.	7	4	18	9	5	5	8	5	9	10	4	3	6	16	9	8	2	7	0	2	6	12	12	15	2	6	4	1
	Δ Мар/Апр 2021 г.	3	4	2	8	3	4	6	5	1	3	1	=	2	6	6	7	=	2	1	1	3	9	12	1	1	5	1	=
Не знам	Май/юн 2023 г.	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	=	1	1	=	=	=	1	=	=	1	=	1	=	1	1	1	1	1	=	1	=	1	1	=	1	1	=
Общо „Най-малко едно действие“	Май/юн 2023 г.	93	96	80	91	95	95	92	93	90	90	96	96	94	83	89	92	98	93	100	98	94	87	87	85	98	94	95	99
	Δ Мар/Апр 2021 г.	3	4	4	8	3	4	6	7	2	3	=	1	1	7	8	7	=	2	3	1	2	10.00 ЛВ.	13.00 ЛВ.	2	1	5	=	=

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Акцентите от социално-демографския анализ включват следното:

- Жените са по-склонни от мъжете да кажат, че се опитват да намалят консумацията на артикули за еднократна употреба (56 % спрямо 50 %), че купуват и ядат по-малко месо (35 % спрямо 26 %) или че купуват и ядат повече биологични храни (31 % спрямо 24 %).
- Колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е те редовно да използват екологосъобразни алтернативи на личния си автомобил: 33 % от 15—24-годишните казват това в сравнение с 26 % от хората на възраст 55 или повече години.
- Респондентите, които са завършили образование над 20-годишна възраст, е по-вероятно да са предприели всяко от действията, отколкото тези, които са завършили образование в по-млада възраст. Например, 34 % купуват и ядат повече биологични храни в сравнение с 20 %, които са завършили образование на възраст 15 или по-малко.
- Мениджърите са последователно сред социално-професионалните групи, които е най-вероятно да са предприели всяко от действията. Например 61 % заявяват, че се опитват да намалят употребата на предмети за еднократна употреба, в сравнение с 50 % от работниците на ръка.
- Респондентите, които никога или почти никога не срещат трудности при плащането на сметки, са по-склонни да предприемат всяко от действията, отколкото тези, които изпитват по-големи трудности. Например 73 % се опитват да намалят отпадъците и рециклирането си, в сравнение с 65 %, които изпитват затруднения да плащат сметките си през повечето време.
- За всяко от 15-те действия респондентите, които се считат за част от горната средна или висша класа, е по-вероятно да са ги взели в сравнение с респондентите, които считат себе си за част от други категории на социалната стълбца.

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният или един от най-сериозните проблеми, пред които е изправен светът, е по-вероятно да са предприели всяко от действията, отколкото тези, които смятат, че изменението на климата не е сериозен проблем. Освен това респондентите, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем, е по-вероятно да са предприели всяко от действията,

отколкото тези, които смятат, че това е по-малко сериозно.

И накрая, интересно е да се отбележи, че част от респондентите, които заявяват, че не са предприели действия за борба с изменението на климата, всъщност докладват, че предприемат всяко от тези действия. Например, 50 %, които твърдят, че не са действали, също заявяват, че се опитват да намалят отпадъците си и да ги разделят за рециклиране.

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QС6 Кое от следните действия, ако има такива, се отнася за вас? (ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА) (% — ЕС)

	Купили сте нов автомобил и ниският разход на гориво е важен фактор при избора ви.	Купили сте електричен автомобил	Вие редовно използвате екологични алтернативи на личния си автомобил, като ходене, колоездене, обществен транспорт или споделяне на автомобили.	Вие сте изолирали дома си по-добре, за да намалите консумацията на енергия	Купили сте нискоенергиен дом	При закупуване на нов домакински уред (напр. перална машина, хладилник или телевизия), по-ниската консумация на енергия е важен фактор при избора ви.	Преминали сте към доставчик, който предлага по-голям дял на енергия от възобновяеми източници в сравнение с предишния Ви	Инсталирали сте оборудване в дома си, за да контролирате и намаляват консумацията на енергия (напр. интелигентен измервателен уред)	Инсталирали сте слънчеви панели във вашия дом	Вие разглеждате възлеродния отпечатък на храната и понякога адаптирате пазаруването си по съответния начин.	Вземате предвид възлеродния отпечатък на вашия транспорт, когато планирате почивката си и други пътувания на по-дълги разстояния и понякога адаптирате плановете си по съответния начин.	Купувате и ядете по-малко месо	Купувате и ядете повече органични храни	Опитват се да намалите отпадъците си и редовно ги разделяте за рециклиране	Опитват се да намалите консумацията на артикули за еднократна употреба, когато е възможно (напр. торбички от супермаркета, излишни опаковки)	Други (спонтани)	Няма (спонтанно)	Не знам	Общо „Най-малко едно действие“
ЕС-27	7	3	28	17	4	37	10	11	9	15	11	31	28	70	53	0	7	0	93
Пол																			
Човек	8	4	28	18	4	37	10	12	9	14	11	26	24	68	50	0	8	0	92
Жена	6	3	29	16	3	37	10	10	8	17	12	35	31	72	56	0	6	0	94
Възраст																			
15—24	4	3	33	9	2	24	8	8	6	17	14	32	28	68	50	0	7	0	92
25—39	7	4	31	17	5	41	12	11	7	17	12	32	31	68	55	0	5	0	94
40—54	9	5	27	20	5	41	11	13	10	16	13	29	28	70	53	0	6	0	94
55+	7	2	26	17	3	36	8	11	9	13	10	31	25	71	53	0	8	1	91
Образование (края на)																			
—15	3	1	20	10	2	30	6	5	4	6	3	24	20	70	47	0	11	0	88
16—19	6	3	23	16	4	37	8	10	7	12	8	26	24	67	50	0	7	0	93
20+	11	5	35	23	5	44	14	17	13	22	18	38	34	74	60	0	4	0	96
Все още учи	4	3	41	9	1	24	8	7	6	19	17	38	37	73	55	0	6	1	93
Социално-професионална категория																			
Самостоятелно заети лица	9	7	27	24	5	46	16	15	16	14	12	30	32	71	55	1	4	0	95
Мениджъри	12	7	35	22	6	46	15	17	13	23	19	39	37	72	61	0	3	0	97
Други бели якички	7	4	28	19	6	40	12	13	8	16	12	30	28	68	51	0	7	0	93
Ръчни работници	8	3	26	16	4	36	8	10	7	13	10	25	24	67	50	0	7	0	93
Домашни лица	4	3	20	13	4	33	7	9	7	9	5	24	23	64	51	1	9	0	91
Безработни	3	1	22	9	1	31	8	6	5	13	9	27	18	69	51	0	11	1	89
Пенсионер	7	2	26	17	3	35	7	11	8	13	9	31	24	72	53	0	9	1	91
Студенти	4	3	41	9	1	24	8	7	6	19	17	38	37	73	55	0	6	1	93
Трудности при плащането на сметки																			
През по-голямата част от времето	4	3	23	10	2	30	6	8	5	11	8	27	20	65	48	0	11	1	89
От време на време	5	2	23	14	3	33	9	8	6	12	8	25	23	62	46	1	9	0	90
Почти никога/ Никога	8	4	31	19	4	39	10	13	10	17	13	34	31	73	57	0	5	0	94
Помислете за принадлежност към																			
Работническа та класа	5	1	23	12	2	30	5	8	4	11	6	22	18	69	50	0	9	1	90
Долната средна класа	6	1	24	14	3	36	9	9	6	13	9	29	22	68	53	1	9	0	91
Средната класа	8	4	30	18	4	39	11	12	9	16	12	33	31	70	54	0	6	0	94
Горната средна класа	12	9	42	27	7	42	16	22	19	27	24	45	44	74	60	0	3	0	97
Висшата класа	11	11	35	25	13	49	15	23	21	25	19	35	34	72	63	0	2	2	96
Изменение на климата																			
Най-големият проблем	9	5	43	19	4	43	13	14	11	26	23	46	39	77	63	0	4	0	96
Един от проблемите	8	4	32	19	4	41	11	13	9	19	13	36	32	78	61	0	3	0	96
Не е проблем	6	3	22	15	4	33	8	10	7	10	7	23	22	63	46	1	10	1	90
Възприемане на изменението на климата																			
Не е сериозен проблем	7	3	18	14	4	29	5	10	7	7	5	15	16	55	38	1	14	0	85
Доста сериозен проблем	7	3	21	13	4	29	7	10	8	10	6	22	19	54	41	1	12	1	87
Много сериозен проблем	7	4	31	18	4	39	11	12	9	17	13	34	31	74	57	0	5	0	95
Предприемателски действия за борба с изменението на климата																			
Да	9	4	36	20	4	44	12	15	11	21	15	39	35	81	64	0	0	0	99
Не	5	2	14	11	3	24	6	6	5	6	5	17	15	50	33	0	18	1	81

III. ОТНОШЕНИЕ КЪМ БОРБАТА С ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И ПРЕХОДА КЪМ ЧИСТА ЕНЕРГИЯ

Тази глава разглежда отношението на европейците към борбата с изменението на климата, както и към прехода към чиста енергия. Това включва потенциалните положителни въздействия от намаляването на вноса на изкопаеми горива, адаптирането към изменението на климата, увеличената публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия и въздействието на изменението на климата върху здравето.

Повече от осем на всеки десет европейци смятат, че справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, трябва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве.

Респондентите бяха запитани до каква степен са съгласни или не са съгласни с шест изявления, свързани с борбата с изменението на климата и прехода към чиста енергия²⁶. Повече от шест от десет са съгласни с всяко твърдение.

Повече от осем от всеки десет респонденти (84 %, -3 процентни пункта от март до април 2021 г.) са съгласни, че справянето с изменението на климата и проблемите на околната среда следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве, като 41 % заявяват, че „напълно са съгласни“.

Почти осем от десет (78 %, -3 процентни пункта) са съгласни, че трябва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива трябва да бъдат намалени, като 36 % са напълно съгласни с това твърдение.

Три четвърти (75 %, -3 процентни пункта) са съгласни, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации,

26 QC4. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? Въпросите, свързани с изменението на климата и околната среда, следва да бъдат приоритет за подобряване на общественото здраве; BB4.2 Разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход; QC4.3 Намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС; QC 4.4 Предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят дружествата от ЕС по-конкурентоспособни; QC4.5 Следва да се предостави по-голяма публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени; QC4.6 Адаптиране към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС.

които ще направят предприятията от ЕС по-конкурентоспособни, включително 29 %, които „напълно са съгласни“. Почти толкова (73 %, -1 процентни пункта) са съгласни, че разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход, включително 33 %, които „напълно са съгласни“.

Седем от всеки десет респонденти (70 %, без промяна) са съгласни, че намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да бъде от полза за ЕС икономически, като 27 % са напълно съгласни. И накрая, 63 % (-1 процентни пункта) от респондентите са съгласни, че адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС, включително 23 %, които „напълно са съгласни“.

за гражданите в ЕС, включително 23 %, които „напълно са съгласни“. (*бележка*: грешка в копирането/поставката?)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC4. До каква степен сте съгласен с всяко от следните твърдения? (% — ЕС-27)

Справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве

Май/юн 2023 г.

Март/апр

2021 г.

Следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени.

Май/юн 2023 г.

Март/апр

2021 г.

Предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят ЕС по-конкурентоспособен

Май/юн 2023 г.

Март/апр

2021 г.

Разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход

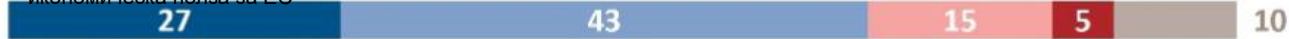
Май/юн 2023 г.

Март/апр

2021 г.

Намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС

Май/юн 2023 г.

Март/апр

2021 г.

Адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС

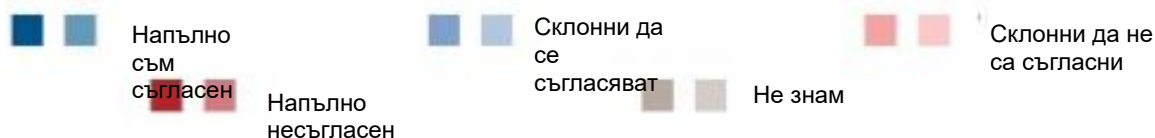

Май/юн 2023 г.

Март/апр

2021 г.

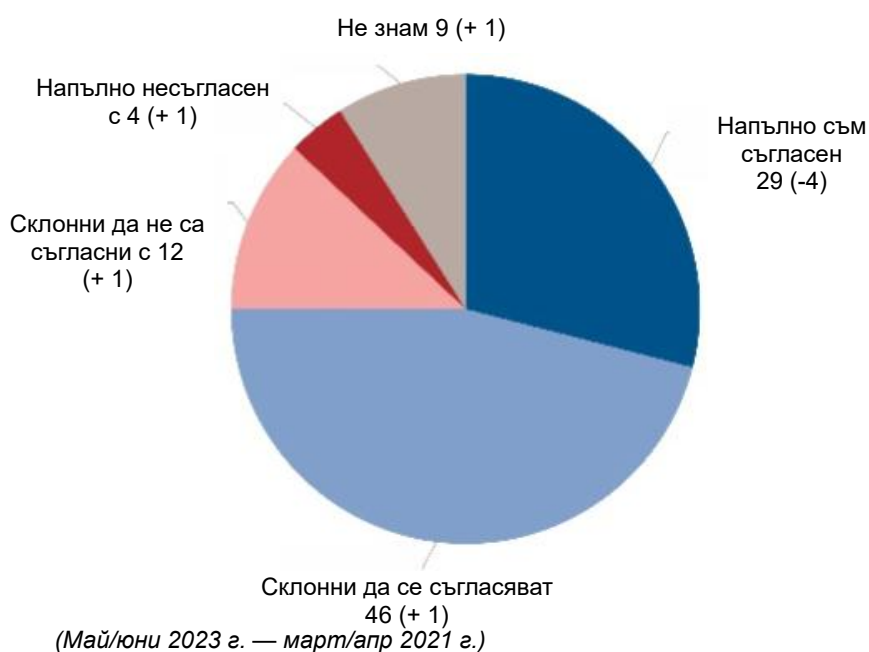
1. Нагласи за предприемане на действия във връзка с изменението на климата

Три четвърти от европейците са съгласни, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации,

които ще направят предприятията от ЕС по-конкурентоспособни

Три четвърти от респондентите (75 %, -3 процентни пункта) са съгласни, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят предприятията от ЕС по-конкурентоспособни, включително 29 % (-4 процентни пункта), които „напълно са съгласни“. Малко над един

QC4.4 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? Предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят ЕС по-конкурентоспособен (% — ЕС-27)

на всеки десет (16 %, -2 процентни пункта) не е съгласен, докато 9 % (+ 1 процентен пункт) казват, че не знаят.

Във всяка държава членка повече от половината от всички респонденти са съгласни, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят дружествата от ЕС по-конкурентоспособни, като равнищата варират от 89 % в Малта, 88 % в Кипър и 87 % в Гърция и Италия до 51 % в Естония, 53 % в Чехия и 56 % в Латвия.

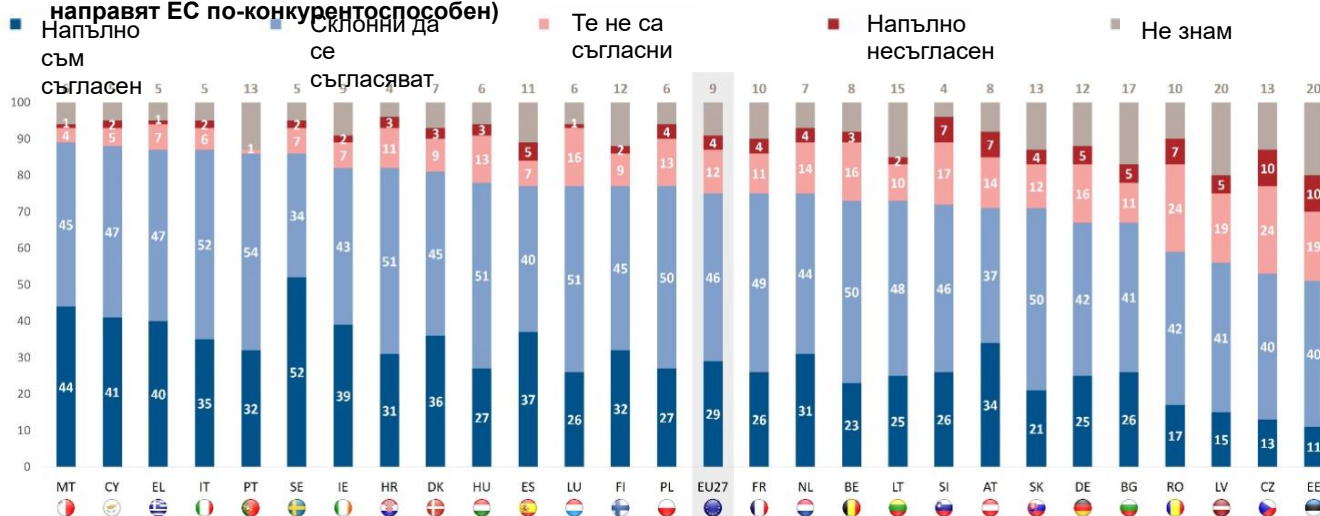
В 23 държави най-малко една на всеки пет държави е „напълно съгласна“ с това твърдение, като най-голям дял се наблюдава в Швеция (52 %), Малта (44 %) и Кипър (41 %). За разлика от тях 11 % в Естония, 13 % в Чехия и 15 % в Латвия също са „напълно съгласни“.

Делът на респондентите, които казват, че „не знаят“, е особено висок в Латвия и Естония (20 % всяка).

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC4.4 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? (% — предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят ЕС по-конкурентоспособен)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

В сравнение с периода март-април 2021²⁷г. респондентите в 21 държави вече са по-малко склонни да се съгласят, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят дружествата от ЕС по-конкурентоспособни. Спадът в Естония (51 %, -26 процентни пункта) е значително по-голям, отколкото в която и да е друга държава (въпреки това, в сравнение с резултатите от 2019 г., спадът е с -5 процентни пункта), въпреки че има пет други държави, в които спадът е най-малко десет процентни пункта: Латвия (56 %, -13 процентни пункта), Чехия (53 %, -13 процентни пункта), Белгия (73 %, -13 процентни пункта от 2021 г., -9 процентни пункта от 2019 г.), Словакия (71 %, -12 процентни пункта) и Люксембург (77 %, -10 процентни пункта от 2021 г., + 4 процентни пункта от 2019 г. насам). За разлика от това споразумението се е увеличило в пет държави, включително Италия (87 %, + 5 процентни пункта), а в Унгария няма промяна (78 %).

Заслужава да се отбележи, че равнищата на „не знам“ са се увеличили с повече от десет процентни пункта в шест държави, като най-голямо увеличение се наблюдава в Естония (20 %, + 20 процентни пункта от 2021 г. насам, -9 процентни пункта от 2019 г.), Латвия (20 %, + 20 процентни пункта от 2021 г. насам, + 2 процентни пункта от 2019 г. насам).

QC4.4 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят предприятията от ЕС по-конкурентоспособни (%)

		EC-27	TO	MT	КИП ЪР	EL	PL	HU	FR	BG	HR	SE	DE	HA	IE	FI	DK	ES	NL	LT	PT	RO	SI	ЛУ	SK	БЪДЕ ТЕ	CZ	LV	EE
Общо „съгласен“	Май/юни 2023 г.	75	87	89	88	87	77	78	75	67	82	86	67	71	82	77	81	77	75	73	86	59	72	77	71	73	53	56	51
	Δ Мар/Апр 2021 г.	3	5	3	2	1	1	=	1	2	2	2	4	4	5	5	6	6	6	8	8	8	8	10.00 ЛВ.	12	13.00 ЛВ.	13.00 ЛВ.	13.00 ЛВ.	26.04. 2014 Г.
Общо „несъгласен“	Май/юни 2023 г.	16	8	5	7	8	17	16	15	16	14	9	21	21	9	11	12	12	18	12	1	31	24	17	16	19	34	24	29
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	4	=	1	=	4	4	1	7	2	3	2	4	4	7	=	6	4	7	4	10	6	4	7	6	1	7	6
Не знам	Май/юни 2023 г.	9	5	6	5	5	6	6	10	17	4	5	12	8	9	12	7	11	7	15	13	10	4	6	13	8	13	20	20
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	1	3	3	1	5	4	=	5	=	5	2	=	9	12	6	=	2	15	12	2	2	6	5	7	12	20	20

27 В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ показва, че повече от две трети от респондентите във всяка група са съгласни, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят дружествата от ЕС по-конкурентоспособни. Той също така илюстрира следното:

- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 83 % от хората на възраст между 15 и 24 години го правят, в сравнение със 71 % от лицата на възраст 55 или повече години.
- Респондентите, които са завършили образование на възраст 20 или повече години (79 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които са завършили по-млада възраст.
- Студентите (84 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото други социално-професионални групи, и по-специално пенсионерите (69 %).
- Респондентите, които се считат за част от горната средна (82 %) или висшата класа (81 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които се считат за част от по-ниските категории на социалната стълбича.

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (86 %) или един от най-сериозните проблеми (81 %), пред които е изправен светът, е по-вероятно да се съгласят, отколкото тези, които смятат, че изменението на климата не е един от най-сериозните проблеми (69 %). Освен това респондентите, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем (81 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които смятат, че това е по-малко сериозен проблем. И накрая, респондентите, които са предприели действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които не са (80 % спрямо 68 %).

QC4_4 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят предприятията от ЕС по-конкурентоспособни

(% — ЕС)

	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“	Не знам
ЕС-27	75	16	9
Пол			
Човек	76	17	7
Жена	73	16	11
Възраст			
15—24	83	11	6
25—39	77	16	7
40—54	75	18	7
55+	71	16	13
Образование (края на)			
—15	70	12	18
16—19	72	19	9
20+	79	15	6
Все още учи	84	10	6
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	76	18	6
Мениджъри	79	16	5
Други бели якички	78	16	6
Ръчни работници	74	18	8
Домашни лица	72	15	13
Безработни	72	17	11
Пенсионер	69	16	15
Студенти	84	10	6
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	72	17	11
От време на време	71	19	10
Почти никога/Никога	76	15	9
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	70	15	15
Долната средна класа	72	18	10
Средната класа	77	16	7
Горната средна класа	82	15	3
Висшата класа	81	17	2
Изменение на климата			
Най-големият проблем	86	10	4
Един от проблемите	81	11	8
Не е проблем	69	20	11
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	42	47	11
Доста сериозен проблем	63	26	11
Много сериозен проблем	81	11	8
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	80	13	7
Не	68	21	11

2. Отношение към намаляване на вноса на изкопаеми горива

Голяма част от европейците са съгласни, че намаляването на вноса на изкопаеми горива от страни извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да бъде от полза за ЕС икономически

Седем от всеки десет респонденти (70 %, без промяна от март-април 2021 г.) са съгласни, че намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да бъде от полза за ЕС икономически, като 27 % (без промяна) са напълно съгласни. Сравнително 20 % (+ 1 процентен

пункт) казват, че не са съгласни, а 10 % (-1 процентни пункта) казват, че не знаят.

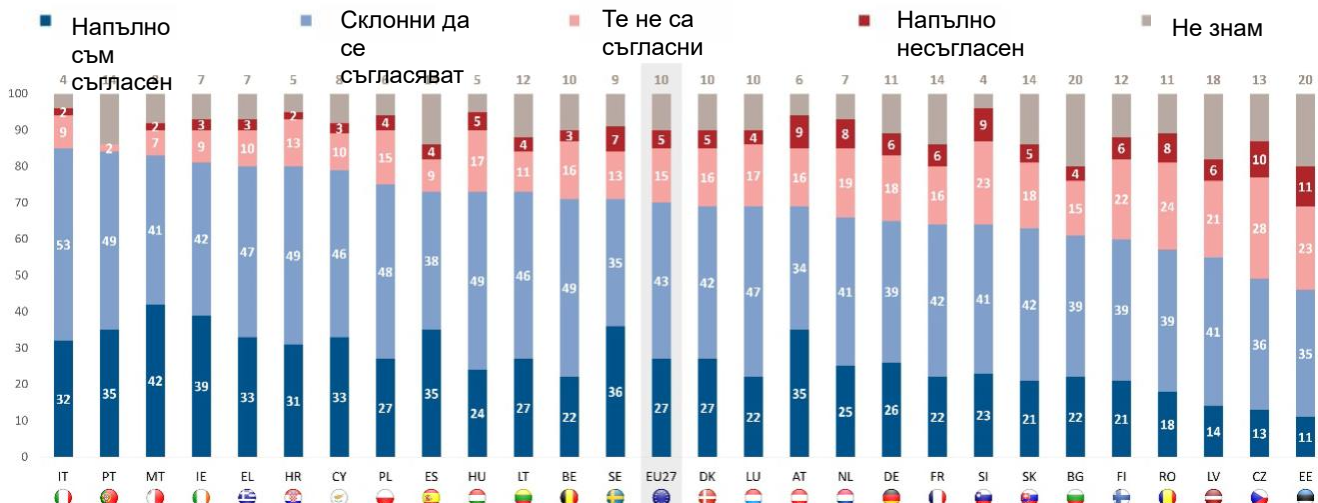
Във всяка държава членка респондентите най-вероятно ще се съгласят, че намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС. Най-високите равнища на споразумение се наблюдават в Италия (85 %), Португалия (84 %) и Малта (83 %), а най-ниските в Естония (46 % са съгласни срещу 34 % не са съгласни), Чехия (49 % спрямо 38 %) и Латвия (55 %).

QC4.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? Намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС (% — ЕС-27)

В десет държави поне три от десет „напълно са съгласни“ с това твърдение, като най-високите равнища се наблюдават в Малта (42 %), Ирландия (39 %) и Швеция (36 %). За разлика от тях 11 % от респондентите в Естония, 13 % в Чехия и 14 % в Латвия заявяват, че са „напълно съгласни“. Делът на респондентите, които казват, че не знаят, е особено висок в България, Естония (20 % всяка) и Латвия (18 %).

QC4.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? (% — намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

В 17 държави членки респондентите вече са по-малко склонни²⁸ да постигнат съгласие за намаляване на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС, като най-голям спад се наблюдава в Естония (46 %, -28 процентни пункта в сравнение с 2021 г., -2 процентни пункта в сравнение с 2019 г.), Словакия (63 %, -15 процентни пункта от 2021 г., -11 процентни пункта от 2019 г. насам), Чехия (49 %, -15 процентни пункта от 2021 г., -8 процентни пункта от 2019 г.) и Дания (69 %, -10 процентни пункта от 2021 г., -2 процентни пункта от 2019 г. насам).

В останалите десет държави равнището на споразумение се е увеличило, като най-много се наблюдава в Кипър (79 %, +9 процентни пункта), Италия (85 %, +7 процентни пункта) и Малта (83 %, +6 процентни пункта от 2021 г. насам, +1 процентен пункт от 2019 г.) и Гърция (80 %, +6 процентни пункта от 2021 г. насам, без промяна в сравнение с 2019 г.).

Равнищата на „не знам“ са се увеличили или намалели с най-малко десет процентни пункта в девет държави, най-вече в Естония (20 %, +20 процентни пункта от 2021 г. насам, -13 процентни пункта от 2019 г. насам), Латвия (18 %, +18 процентни пункта от 2021 г., -3 процентни пункта от 2019 г.) и Португалия (14 %, +13 процентни пункта от 2021 г., +2 процентни пункта от 2019 г. насам).

Социално-демографският анализ показва, че повече от шест от десет респонденти във всяка група са съгласни, че намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС. В него се подчертават и следните различия:

- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 76 % от 15—24-годишните го правят, в сравнение с 67 % от лицата на възраст 55 или повече години.
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е той да се съгласи: 72 %, които са завършили образование на възраст 20 или повече години, са съгласни, в сравнение с 64 %, които са завършили 15 години или по-млади.
- Студентите (76 %), мениджърите (75 %) и другите работници (74 %) са най-склонни да се съгласят, особено в сравнение с пенсионерите (65 %).
- Колкото по-високо е социалната стълба, толкова по-вероятно е респондентът да се съгласи.

Анализът също така илюстрира респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (78 %) или един от най-сериозните проблеми (76 %), пред които е изправен светът, е по-вероятно да се съгласят, отколкото тези, които не смятат, че изменението на климата е един от най-сериозните

QC4.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС (%)

	ЕС-27	КИ ПЪР	ТО	ЕЛ	МТ	FR	PL	BG	HR	HU	NL	БЪД ЕТЕ	DE	LT	НА	PT	RO	IE	ES	SI	FI	LV	ЛЮ	SE	DK	CZ	SK	EE	
Не знам	Май/ юн 2023 г.	70	79	85	80	83	64	75	61	80	73	66	71	65	73	69	84	57	81	73	64	60	55	69	71	69	49	63	46
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	=	9	7	6	6	5	4	3	3	1	1	1	1	1	3	3	4	6	6	7	7	8	9	9	10.0 ЛВ.	15	15	28.0 4.20 16 Г.
Общо „съгласие“	Май/ юн 2023 г.	20	13	11	13	9	22	19	19	15	22	27	19	24	15	25	2	32	12	13	32	28	27	21	20	21	38	23	34
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	1	2	3	3	=	2	3	7	=	5	=	9	2	11	5	10.0 ЛВ.	9	1	6	6	5	10.0 ЛВ.	0	1	=	1	3	10
Общо „несъгласен“	Май/ юн 2023 г.	10	8	4	7	8	14	6	20	5	5	7	10	11	12	6	14	11	7	14	4	12	18	10	9	10	13	14	20
	Δ Мар/ Арг 2021 г.	1	7	4	3	6	7	7	10.0 ЛВ.	3	6	1	10	1	12	2	13	5	7	=	1	12	18	10	9	9	12	5	20

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

проблеми (64 %). По подобен модел респондентите, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем (76 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които смятат, че това е по-малко сериозен проблем. И накрая, респондентите, които са предприели действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които не са (74 % спрямо 65 %).

QC4_3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС (% — ЕС)

	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“	Не знам
ЕС-27	70	20	10
Пол			
Човек	71	22	7
Жена	69	18	13
Възраст			
15—24	76	15	9
25—39	71	21	8
40—54	72	20	8
55+	67	20	13
Образование (края на)			
—15	64	17	19
16—19	69	21	10
20+	72	21	7
Все още учи	76	15	9
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	72	21	7
Мениджъри	75	19	6
Други бели якички	74	19	7
Ръчни работници	69	22	9
Домашни лица	67	18	15
Безработни	72	16	12
Пенсионер	65	20	15
Студенти	76	15	9
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	67	20	13
От време на време	69	20	11
Почти никога/Никога	71	19	10
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	65	19	16
Долната средна класа	69	21	10
Средната класа	72	20	8
Горната средна класа	76	20	4
Висшата класа	79	16	5
Изменение на климата			
Най-големият проблем	78	15	7
Един от проблемите	76	15	9
Не е проблем	64	24	12
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	40	49	11
Доста сериозен проблем	60	28	12
Много сериозен проблем	76	15	9
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	74	17	9
Не	65	23	12

3. Отношение към публичната финансова подкрепа за чиста енергия, за разлика от субсидиите за изкопаеми горива

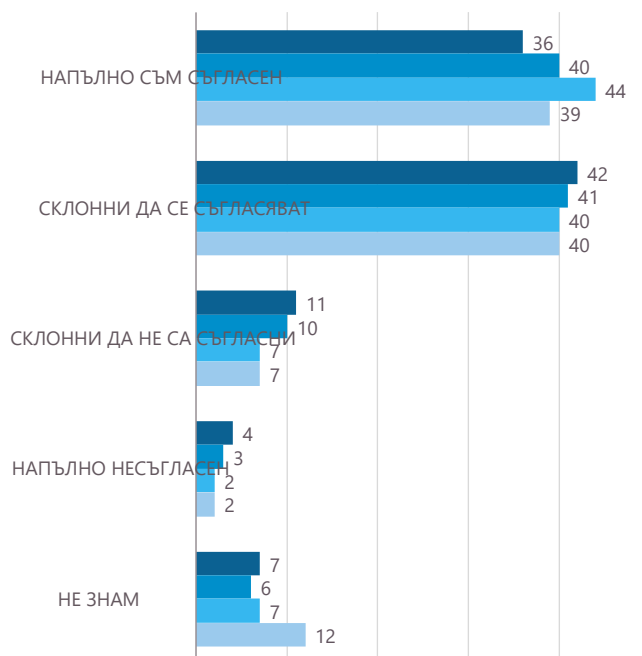
Повече от три четвърти от европейците са съгласни, че следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени

Почти осем от всеки десет респонденти (78 %, -3 процентни пункта) са съгласни, че трябва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива трябва да бъдат намалени, като 36 % (-4 процентни пункта) заявяват, че „напълно са съгласни“ с това твърдение. Повече от един на всеки десет (15 %, + 2 процентни пункта) не са съгласни, докато 7 % (+ 1 процентни пункта) казват, че не знаят.

По-дългосрочната тенденция показва, че това е най-ниското равнище на общото споразумение, тъй като този въпрос беше зададен за първи път през 2017 г., а делът на респондентите, които са напълно съгласни, също е на най-ниското си равнище досега.

QC4.5 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? Следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени (% — ЕС-27)

■ Април — май 2023 г. ■ Март-април 2021 г. ■ Април 2019 г. ■ Март 2017 г.

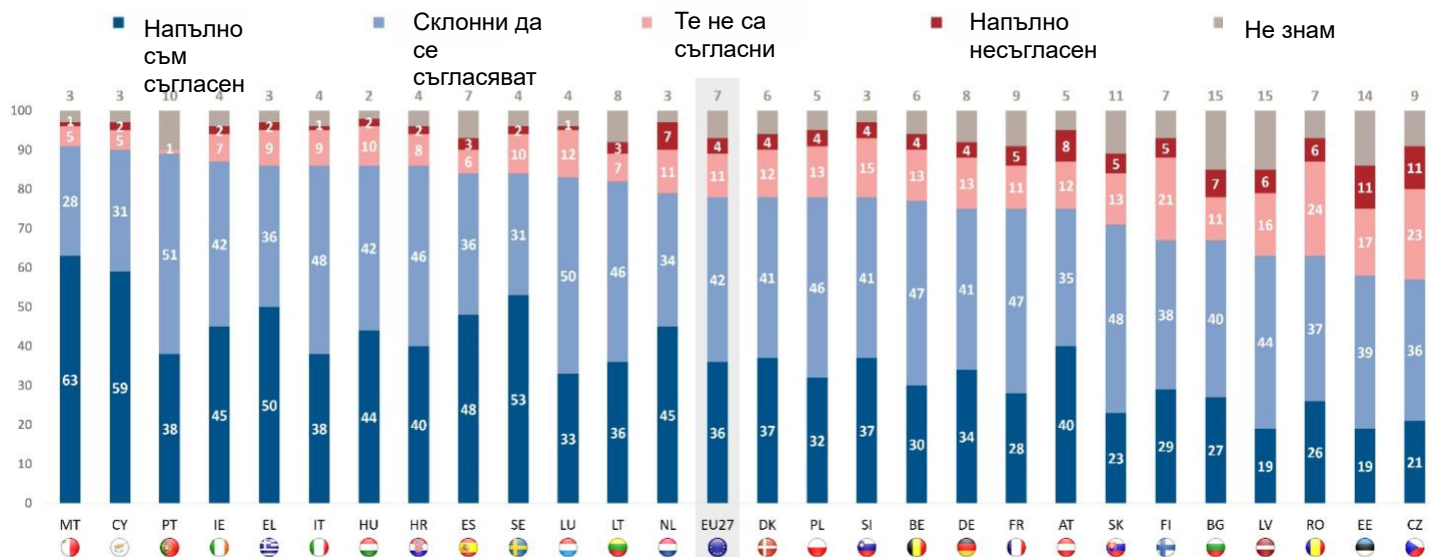
Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На национално равнище повече от половината респонденти във всяка държава са съгласни, че следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени. Подкрепата е най-висока в Малта (91 %), Кипър (90 %) и Португалия (89 %), но 57 % в Чехия, 58 % в Естония и 63 % в Латвия и Румъния също са съгласни.

Има четири държави, в които мнозинството напълно се съгласява с това твърдение: Малта (63 %), Кипър (59 %), Швеция (53 %) и Гърция (50 %). В другия край на скалата само 19 % в Латвия и Естония са напълно съгласни.

QC4.5 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?
 (% — следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Съгласието с изявлението е намаляло в 21 държави от март-април 2021 г., като²⁹ най-значителният спад се наблюдава в Естония (58 %, -23 процентни пункта в сравнение с 2021 г., -16 процентни пункта в сравнение с 2019 г.), Чехия (57 %, -18 процентни пункта), Словакия (71 %, -13 процентни пункта) и Белгия (77 %, -13 процентни пункта от 2021 г., -8 процентни пункта от 2019 г. насам). В три държави има малки (1—2 процентни пункта) увеличения, а мненията остават непроменени в три държави.

Нивата на „не знам“ са се увеличили с най-малко десет процентни пункта в три държави: Латвия (15 %, + 15 процентни пункта от 2021 г. насам, без промяна в сравнение с 2019 г.), Естония (14 %, + 14 процентни пункта от 2021 г., -3 процентни пункта от 2019 г.) и Португалия (10 %, + 10 процентни пункта от 2021 г. насам, без промяна в сравнение с 2019 г.).

QC4.5 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени (%)

		ЕС-27	ТО	КИП ЪР	MT	BG	PL	SE	DE	HU	ES	ЕЛ	HR	ЛУ	HA	IE	LT	RO	FR	FI	DK	PT	SI	NL	LV	БЪДЕ ТЕ	SK	CZ	EE
Общо „съгласи е“	Май/юни 2023 г.	78	86	90	91	67	78	84	75	86	84	86	86	83	75	87	82	63	75	67	78	89	78	79	63	77	71	57	58
	Δ Мар/Апр 2021 г.	3	2	1	1	=	=	=	1	1	2	3	3	3	4	4	4	5	5	6	6	7	8	9	13.00 ЛВ.	13.00 ЛВ.	18.00 ЛВ.	23	
Общо „несъгласи сен“	Май/юни 2023 г.	15	10	7	6	18	17	12	17	12	9	11	10	13	20	9	10	30	16	26	16	1	19	18	22	17	18	34	28
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	=	3	2	8	3	4	1	3	2	4	2	1	4	=	4	8	5	2	1	4	5	6	6	7	9	9	9
Не знам	Май/юни 2023 г.	7	4	3	3	15	5	4	8	2	7	3	4	4	5	4	8	7	9	7	6	10	3	3	15	6	11	9	14
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	2	4	3	8	3	4	=	2	=	1	1	4	1	4	8	4	=	7	5	10	2	2	15	6	4	9	14

напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE
и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са
значителни, беше добавено сравнение с
резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ показва, че повече от седем от десет респонденти във всяка група са съгласни, че следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива трябва да бъдат намалени. В него също така се подчертава следното:

- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 84 % от 15—24-годишните го правят, в сравнение със 75 % от хората на възраст 55 или повече години.
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е той да се съгласи: 81 %, които са завършили образование на възраст 20 или повече години, са съгласни, в сравнение със 73 %, които са завършили 15 години или по-млади.
- Студентите (87 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото други социално-професионални групи, и по-специално домакините и пенсионерите (и двете 74 %).
- Колкото по-малко трудности изпитва респондентът при плащането на сметки, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 80 %, които никога или почти никога не са имали трудности, са съгласни, в сравнение със 72 % от тези, които изпитват трудности през повечето време.

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният проблем (90 %), пред който е изправен светът, е по-вероятно да се съгласят, отколкото тези, които смятат, че изменението на климата е един от най-сериозните проблеми (84 %) или не е сериозен проблем (71 %). Освен това респондентите, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем (84 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които смятат, че това е по-малко сериозен проблем. И накрая, респондентите, които са предприели действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които не са (83 % спрямо 70 %).

QC4_5 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени (% — ЕС)

	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“	Не знам
ЕС-27	78	15	7
Пол			
Човек	79	16	5
Жена	78	14	8
Възраст			
15—24	84	12	4
25—39	80	16	4
40—54	79	16	5
55+	75	16	9
Образование (края на)			
—15	73	13	14
16—19	76	17	7
20+	81	15	4
Все още учи	87	9	4
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	80	16	4
Мениджъри	83	14	3
Други бели якички	79	16	5
Ръчни работници	76	18	6
Домашни лица	74	17	9
Безработни	75	16	9
Пенсионер	74	15	11
Студенти	87	9	4
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	72	18	10
От време на време	76	17	7
Почти никога/Никога	80	14	6
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	75	14	11
Долната средна класа	76	17	7
Средната класа	79	16	5
Горната средна класа	84	14	2
Висшата класа	83	17	0
Изменение на климата			
Най-големият проблем	90	7	3
Един от проблемите	84	10	6
Не е проблем	71	21	8
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	44	49	7
Доста сериозен проблем	62	28	10
Много сериозен проблем	84	10	6
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	83	12	5
Не	70	21	9

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

4. Нагласи за адаптиране към неблагоприятните последици от изменението на климата

респонденти заявява, че не знае, като най-високите равнища са наблюдавани в Естония (19 %).

Повече от шест на всеки десет европейци са съгласни, че адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да има положителни резултати за гражданите в ЕС.

Почти две трети от респондентите (63 %, + 1 процентен пункт) са съгласни, че адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да донесе ползи за гражданите в ЕС, включително 23 % (без промяна), които „напълно са съгласни“. Обратно, повече от една четвърт (26 %, - 2 процентни пункта) не са съгласни, докато 11 % (+ 1 процентни пункта) казват, че не знаят.

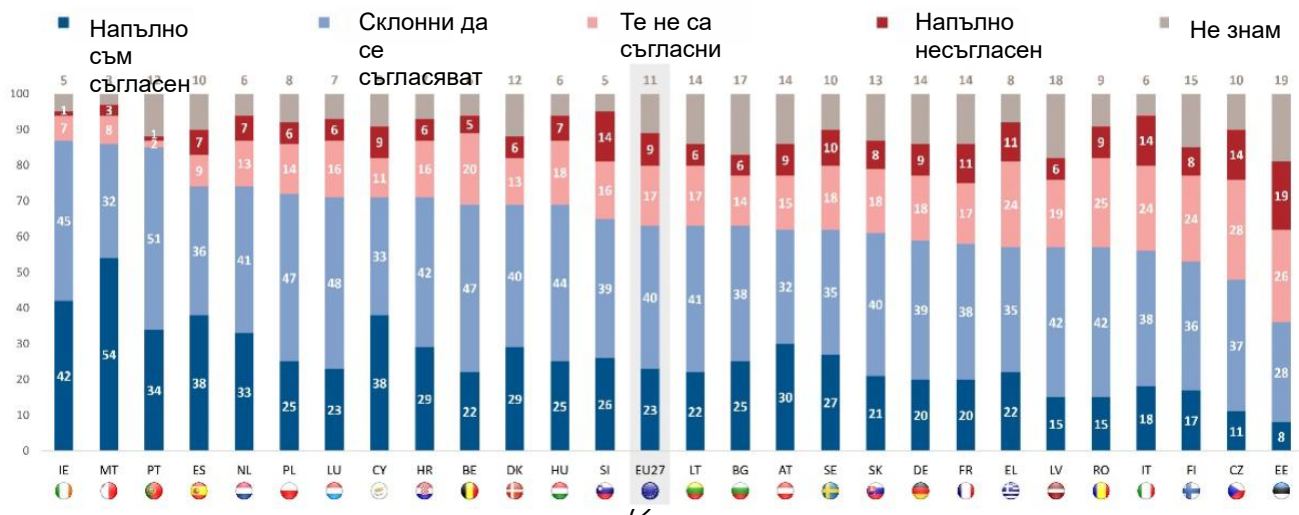
Във всички държави членки, с изключение на една, е най-вероятно респондентите да се съгласят, че адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да донесе ползи за гражданите в ЕС, въпреки че пропорциите варират значително: от 87 % в Ирландия, 86 % в Малта и 85 % в Португалия до 48 % в Чехия (при 42 % не са съгласни) и 53 % във Финландия.

Респондентите в Естония, от друга страна, са по-склонни да не са съгласни, отколкото да се съгласят (45 % спрямо 36 %).

Има седем държави, в които най-малко три от всеки десет респонденти са напълно съгласни, като най-голям дял се наблюдава в Малта (54 %) и Ирландия (43 %). За разлика от тях, 8 % в Естония са напълно съгласни.

Заслужава също така да се отбележи, че има 14 държави, в които поне един на всеки десет

QC4.6 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? (% — адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да донесе ползи за гражданите в ЕС)

QC4.6 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? Адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да донесе ползи за гражданите в ЕС (% — ЕС-27)

(Май/юни 2023 г. — март/апр 2021 г.)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Що се отнася до съгласието с изявлението „адаптиране към неблагоприятните последици от изменението на климата може да има ползи за гражданите в ЕС“, тенденциите от март до април 2021 г.³⁰ са смесени.

Споразумението се е увеличило в 13 държави, включително Португалия (85 %, + 15 процентни пункта в сравнение с 2021 г., -2 процентни пункта в сравнение с 2019 г.), България (63 %, + 9 процентни пункта) и Полша (72 %, + 6 процентни пункта). Обратно, споразумението е намаляло в 13 държави, най-вече в Дания (69 %, -13 процентни пункта), Естония (36 %, -12 процентни пункта от 2021 г., -3 процентни пункта от 2019 г.) и Словакия (61 %, -9 процентни пункта от 2021 г., -14 процентни пункта от 2019 г. насам). Във Франция няма промяна в мненията (58 %).

Равнищата на „не знам“ са се увеличили с най-малко десет процентни пункта в осем държави, най-драматично в Естония (19 %, + 19 процентни пункта от 2021 г., -4 процентни пункта от 2019 г.), Латвия (18 %, + 18 от 2021 г., + 1 процентен пункт от 2019 г.) и Финландия (15 %, + 14 процентни пункта от 2021 г. насам, + 4 процентни пункта от 2019 г.) и Литва (14 %, + 14 процентни пункта от 2021 г., -5 процентни пункта от 2019 г.).

QC4.6 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС (%)

		ЕС-27	PT	BG	PL	TO	ЛУ	MT	DE	IE	БЪ ДЕ ТЕ	HU	HA	RO	SI	FR	КИ ПЪ Р	HR	FI	ЕЛ	LV	LT	CZ	ES	NL	SE	SK	EE	DK
Общо „съгласие“	Май/юн 2023 г.	63	85	63	72	56	71	86	59	87	69	69	62	57	65	58	71	71	53	57	57	63	48	74	74	62	61	36	69
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	15	9	6	5	5	5	2	2	1	1	1	1	1	=	1	2	2	3	3	3	5	5	5	8	9	12	13.0 ОЛВ.
Общо „несъгласен“	Май/юн 2023 г.	26	3	20	20	38	22	11	27	8	25	25	24	34	30	28	20	22	32	35	25	23	42	16	20	28	26	45	19
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	26.0 4.20 14 Г.	=	=	5	12	=	1	7	6	3	3	5	4	3	4	1	12	4	15	11	5	5	3	2	5	7	2
Не знам	Май/юн 2023 г.	11	12	17	8	6	7	3	14	5	6	6	14	9	5	14	9	7	15	8	18	14	10	10	6	10	13	19	12
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	11	9	6	=	7	5	1	5	5	4	2	6	3	3	3	1	14	1	18	14	10	=	2	10	4	19	11

30 В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ показва, че повече от две трети от респондентите във всяка група са съгласни, че адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС. Тя също така показва:

- Респондентите на възраст 55 или повече години (58 %) са по-малко съгласни, отколкото по-младите респонденти, и по-специално 25—39-годишните (69 %).
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е той да се съгласи: 66 %, които са завършили образование на възраст 20 или повече години, правят това, в сравнение с 57 %, които са завършили 15 години или по-млади.
- Пенсионерите (56 %) са по-малко склонни да се съгласят, отколкото тези в други социално-професионални групи.
- Респондентите, които никога или почти никога не срещат трудности при плащането на сметки (65 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които изпитват повече трудности.
- Респондентите, които считат себе си за висша класа (77 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които се считат за част от по-ниските категории на социалната стълбца, и по-специално в работническата класа (61 %).

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (70 %) или един от най-сериозните проблеми (66 %), пред които е изправен светът, е по-вероятно да се съгласят с тези, които смятат, че изменението на климата не е един от най-сериозните проблеми (59 %).

Освен това колкото по-сериозно респондентите оценяват изменението на климата като проблем, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 67 % смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем, в сравнение с 42 % от тези, които смятат, че това не е сериозен проблем. И накрая, респондентите, които са предприели действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които не са (66 % спрямо 58 %).

QC4_6 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС (% — ЕС)

	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“	Не знам
ЕС-27	63	26	11
Пол			
Човек	64	27	9
Жена	62	26	12
Възраст			
15—24	66	27	7
25—39	69	23	8
40—54	65	27	8
55+	58	28	14
Образование (края на)			
—15	57	25	18
16—19	62	28	10
20+	66	26	8
Все още учи	67	26	7
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	66	28	6
Мениджъри	68	25	7
Други бели якички	66	27	7
Ръчни работници	64	27	9
Домашни лица	61	23	16
Безработни	64	23	13
Пенсионер	56	28	16
Студенти	67	26	7
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	57	31	12
От време на време	59	30	11
Почти никога/Никога	65	25	10
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	61	24	15
Долната средна класа	60	28	12
Средната класа	65	27	8
Горната средна класа	68	26	6
Висшата класа	77	18	5
Изменение на климата			
Най-големият проблем	70	23	7
Един от проблемите	66	25	9
Не е проблем	59	29	12
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	42	43	15
Доста сериозен проблем	54	33	13
Много сериозен проблем	67	24	9
Предприети действия за борба с изменението на климата			
Да	66	25	9
Не	58	30	12

5. Отношението към справянето с изменението на климата и екологичните въпроси като приоритет за подобряване на общественото здраве

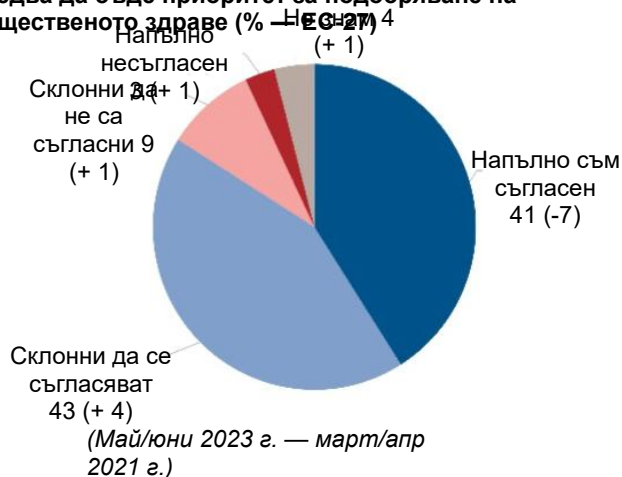
Най-малко шест от всеки десет във всяка държава членка са съгласни, че справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве.

Малко над осем от всеки десет респонденти в ЕС са съгласни, че справянето с изменението на климата и екологичните въпроси следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве (84 %, -3 процентни пункта от март до април 2021 г.), като 41 % (-7 процентни пункта) заявяват, че „напълно са съгласни“. Малко над един на всеки десет респонденти (12 %, + 2 процентни пункта) не са съгласни, докато 4 % (+ 1 процентен пункт) заявяват, че не знаят.

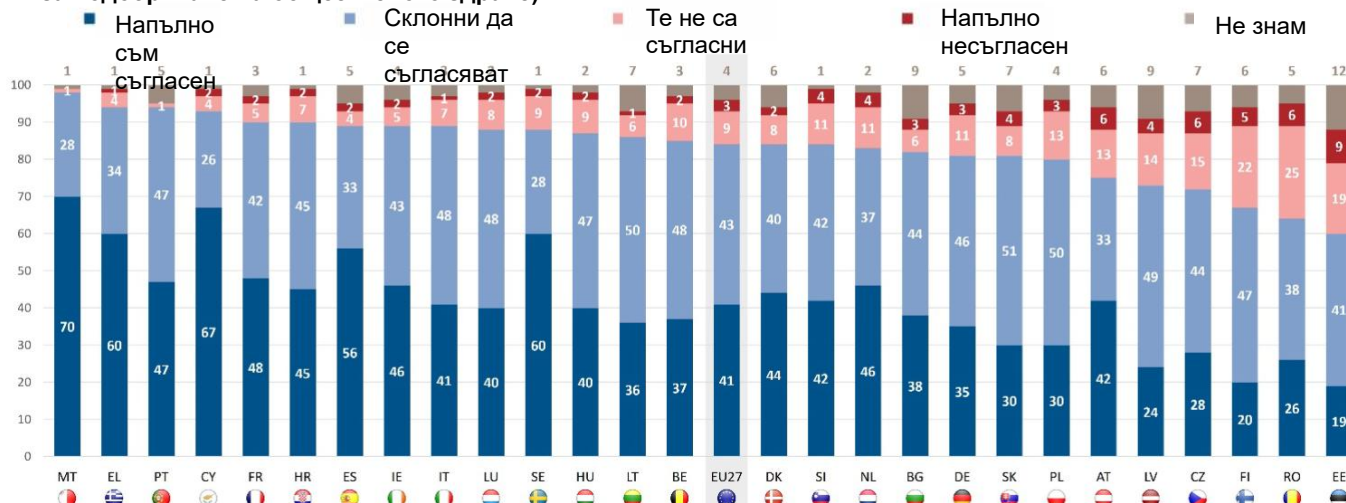
Най-малко шест от всеки десет респонденти във всяка държава членка са съгласни, че справянето с изменението на климата и екологичните въпроси следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве, като делът им варира от 98 % в Малта и 94 % в Гърция и Португалия до 60 % в Естония, 64 % в Румъния и 67 % във Финландия.

Има пет държави, в които поне половината са „напълно съгласни“: Малта (70 %), Кипър (67 %), Гърция и Швеция (по 60 %) и Испания (56 %). За разлика от тях 19 % в Естония и 20 % във Финландия заявяват, че „напълно са съгласни“.

ВВ4.1 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? Справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве (% — Невъзможно)

ВВ4.1 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? (% От борбата с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Делът на респондентите, които са съгласни, че справянето с изменението на климата и проблемите на околната среда следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве, е намалял в 20 държави от март до април 2021 г., като³¹най-голямо намаление се наблюдава в Естония (60 %, -16 процентни пункта), Чехия (72 %, -14 процентни пункта) и Словакия (81 %, -8 процентни пункта). Нивата на споразумение са се увеличили в пет държави, включително Малта (98 %, + 5 процентни пункта), но остават непроменени в Гърция (94 %) и Франция (90 %).

ВВ4.1 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве (%)

		EC-27	MT	TO	HU	КИ ПЪ Р	SE	EL	FR	HR	FI	DK	IE	ES	LT	ЛЮ	SI	PL	PT	БЪ ДЕ ТЕ	BG	NL	LV	HA	DE	RO	SK	CZ	EE
Общо „съгласие“	Май/ юн 2023 г.	84	98	89	87	93	88	94	90	90	67	84	89	89	86	88	84	80	94	85	82	83	73	75	81	64	81	72	60
	Δ Мар/ Апр 2021 г.	3	5	4	2	1	1	=	=	1	1	2	2	2	2	2	2	3	3	4	4	4	5	5	6	7	8	14.0 4.20 14 Г.	16.0 0 ЛВ.
Общо „Несъгласен“	Май/ юн 2023 г.	12	1	8	11	6	11	5	7	9	27	10	7	6	7	10	15	16	1	12	9	15	18	19	14	31	12	21	28
	Δ Мар/ Апр 2021 г.	2	2	3	=	2	2	=	1	1	5	3	2	1	5	1	2	5	1	1	5	3	4	2	5	11	6	7	4
Не знам	Май/ юн 2023 г.	4	1	3	2	1	1	1	3	1	6	6	4	5	7	2	1	4	5	3	9	2	9	6	5	5	7	7	12
	Δ Мар/ Апр 2021 г.	1	3	1	2	3	1	=	1	=	6	5	4	1	7	1	=	2	4	3	1	1	9	3	1	4	2	7	12

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ показва, че най-малко осем от десет респонденти във всяка група са съгласни, че справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъдат приоритет за подобряване на общественото здраве. Като се има предвид високото равнище на съгласие, съществуват относително малко забележителни разлики:

- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 88 % от 15—24-годишните правят това, в сравнение с 82 % от хората на възраст 55 или повече години.
- Колкото по-дълго респондентите остават в образованието, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 86 %, които са завършили образование на възраст 20 или повече години, го правят, в сравнение с 80 %, които са завършили 15 години или по-млади.

Мненията за изменението на климата обаче са влиятелни. Респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (93 %) или един от най-сериозните проблеми (90 %), пред които е изправен светът, е по-вероятно да се съгласят с тези, които смятат, че изменението на климата не е един от най-сериозните проблеми (78 %).

Освен това респондентите, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем (91 %), са по-склонни да се съгласни, отколкото тези, които смятат, че това е доста сериозно (70 %) или не е сериозно (45 %). И накрая, респондентите, които са предприели действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които не са (89 % спрямо 75 %).

QC4_1 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве (% — ЕС)

	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“	Не знам
ЕС-27	84	12	4
Пол			
Човек	84	13	3
Жена	84	11	5
Възраст			
15—24	88	10	2
25—39	85	12	3
40—54	84	13	3
55+	82	12	6
Образование (края на)			
—15	80	10	10
16—19	84	13	3
20+	86	12	2
Все още учи	90	8	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	85	13	2
Мениджъри	87	12	1
Други бели якички	85	12	3
Ръчни работници	83	14	3
Домашни лица	82	12	6
Безработни	82	13	5
Пенсионер	82	11	7
Студенти	90	8	2
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	82	13	5
От време на време	81	14	5
Почти никога/Никога	86	10	4
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	82	11	7
Долната средна класа	82	14	4
Средната класа	86	11	3
Горната средна класа	86	13	1
Висшата класа	86	13	1
Изменение на климата			
Най-големият проблем	93	5	2
Един от проблемите	90	7	3
Не е проблем	78	16	6
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	45	49	6
Доста сериозен проблем	70	23	7
Много сериозен проблем	91	6	3
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	89	8	3
Не	75	19	6

6. Нагласи относно компромиса между разходите, причинени от изменението на климата, и разходите за екологичен преход

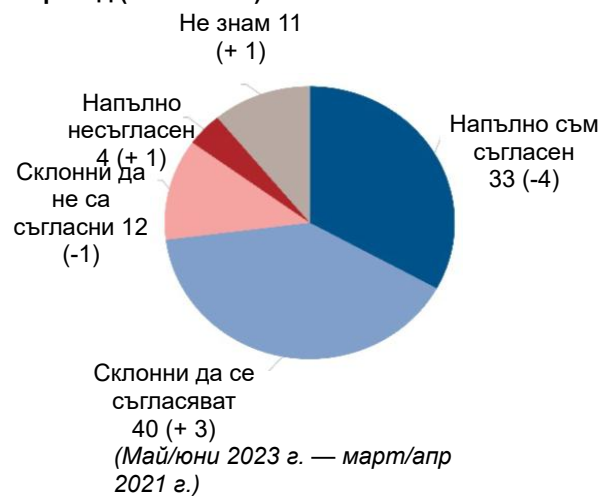
Почти три четвърти от европейците са съгласни, че разходите за щети, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход.

Повече от седем от всеки десет респонденти (73 %, -1 процентни пункта от март-април 2021 г.) са съгласни, че разходите за щети, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестиции, необходими за екологичния преход, включително 33 % (-4 процентни пункта), които „напълно са съгласни“. От друга страна, 16 % (без промяна) не са съгласни с това твърдение, докато 11 % (+ 1 процентни пункта) казват, че „не знаят“.

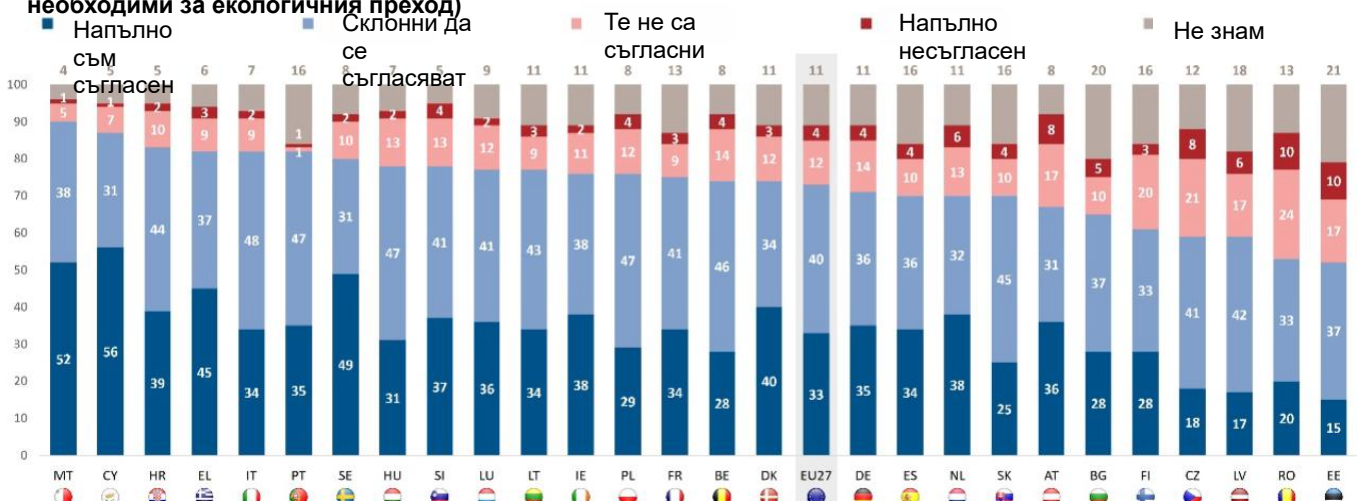
По-голямата част от респондентите във всяка държава членка са съгласни, че разходите за щети, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестиции, необходими за екологичния преход. Най-високите равнища на съгласие се наблюдават сред респондентите в Малта (90 %), Кипър (87 %) и Хърватия (83 %), а повече от половината в Естония (52 %), Румъния (53 %), Латвия и Чехия (по 59 %) също са съгласни.

Кипър (56 %) и Малта (52 %) са единствените държави, в които поне половината казват, че са „напълно съгласни“ с това твърдение, въпреки че 49 % в Швеция също реагират по този начин. В другия край на скалата 15 % в Естония, 17 % в Латвия и 18 % в Чехия „напълно са съгласни“.

ВВ4.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? Разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход (% — ЕС-27)

ВВ4.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения? (% Разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

От март до април 2021³²г. равнището с изявлението е намаляло в 18 държави членки, включително Естония (52 %, -23 процентни пункта), Словакия (70 %, -12 процентни пункта), Чехия (59 %, -12 процентни пункта), Латвия (59 %, -10 процентни пункта) и Ирландия (76 %, -10 процентни пункта). От друга страна, споразумението се е увеличило в осем държави, включително Малта (90 %, +9 процентни пункта), Франция (75 %, +6 процентни пункта) и Унгария (78 %, +6 процентни пункта). В Нидерландия няма промяна в становището (70 %).

Равнищата на „не знам“ са се увеличили с най-малко десет процентни пункта в осем държави, най-вече в Естония (21 %, +21 процентни пункта), Латвия (18 %, +18 процентни пункта) и Финландия (16 %, +16 процентни пункта).

ВВ4.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход (%)

		EC-27	MT	FR	HU	TO	BG	PL	ES	КИ ПЪ Р	NL	DE	SE	DK	ЕЛ	HR	LT	НА	ЛУ	SI	RO	БЪ ДЕ ТЕ	PT	FI	IE	LV	CZ	SK	EE
Общо „съгласие“	Май/юн 2023 г.	73	90	75	78	82	65	76	70	87	70	71	80	74	82	83	77	67	77	78	53	74	82	61	76	59	59	70	52
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	9	6	6	4	3	3	1	1	=	2	2	3	3	3	4	4	6	6	8	9	9	9	10.0 ЛВ.	10.0 ЛВ.	12	12	23
Общо „несъгласен“	Май/юн 2023 г.	16	6	12	15	11	15	16	14	8	19	18	12	15	12	12	12	25	14	17	34	18	2	23	13	23	29	14	27
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	1	1	1	4	6	=	=	1	1	2	6	7	1	2	7	5	3	2	11	1	6	7	1	8	1	6	2
Не знам	Май/юн 2023 г.	11	4	13	7	7	20	8	16	5	11	11	8	11	6	5	11	8	9	5	13	8	16	16	11	18	12	16	21
	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	8	5	5	=	9	3	1	2	1	=	8	10	2	1	11	1	9	4	3	8	15	16	11	18	11	6	21

32 В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Това беше нова точка през 2021 г., поради което няма сравнение за 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ показва, че най-малко две трети от респондентите във всяка група са съгласни, че разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход. В него също така се подчертава следното:

- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 80 % от 15—24-годишните го правят, в сравнение с 68 % от хората на възраст 55 или повече години.
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е той да се съгласи: 77 %, които са завършили образование на възраст 20 или повече години, са съгласни, в сравнение с 66 %, които са завършили 15 години или по-млади.
- Студентите (80 %) са по-склонни да постигнат съгласие в сравнение с други социално-професионални групи, и по-специално пенсионери и домакини (по 67 %).
- Респондентите, които се считат за висша средна класа (80 %) са най-склонни да се съгласят, особено в сравнение с тези, които се считат за част от работническата класа (67 %).

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (85 %) или един от най-сериозните проблеми (79 %), пред които е изправен светът, е по-вероятно да се съгласят с тези, които не смятат, че изменението на климата е един от най-сериозните проблеми (67 %). Тя също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем (80 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които смятат, че това е доста сериозно (60 %) или не е сериозно (36 %). И накрая, респондентите, които са предприели действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които не са (78 % спрямо 66 %).

QC4_2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

Разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход (% — ЕС)

	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“	Не знам
ЕС-27	73	16	11
Пол			
Човек	74	17	9
Жена	72	15	13
Възраст			
15—24	80	12	8
25—39	76	16	8
40—54	76	16	8
55+	68	16	16
Образование (края на)			
—15	66	12	22
16—19	72	18	10
20+	77	15	8
Все още учи	80	12	8
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	75	17	8
Мениджъри	79	15	6
Други бели якички	78	15	7
Ръчни работници	72	18	10
Домашни лица	67	17	16
Безработни	70	17	13
Пенсионер	67	15	18
Студенти	80	12	8
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	71	16	13
От време на време	72	17	11
Почти никога/Никога	75	14	11
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	67	15	18
Долната средна класа	73	16	11
Средната класа	76	16	8
Горната средна класа	80	15	5
Висшата класа	75	17	8
Изменение на климата			
Най-големият проблем	85	9	6
Един от проблемите	79	11	10
Не е проблем	67	20	13
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	36	52	12
Доста сериозен проблем	60	26	14
Много сериозен проблем	80	10	10
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	78	13	9
Не	66	20	14

IV. ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО

1. Действия на националните правителства за борба с изменението на климата

Почти седем на всеки десет европейци смятат, че националното им правителство не прави достатъчно, за да се справи с изменението на климата

На въпрос 67 % от анкетираните смятат, че националното им правителство не прави достатъчно, за да се справи с изменението на климата. Това представлява спад от осем процентни пункта от март-април 2021 г. насам.³³ Почти една четвърт (23 %, + 4 процентни пункта) смятат, че националното правителство прави достатъчно, докато 5 % (+ 2 процентни пункта) казват, че се прави твърде много. Един на всеки двадесет (5 %, + 2 процентни пункта) казва, че не знае.

Във всички държави членки, с изключение на една, е най-вероятно респондентите да кажат, че националното им правителство не прави достатъчно за справяне с изменението на климата. Поне осем на всеки десет в Хърватия (85 %), Кипър (83 %) и Испания и Швеция (по 80 % всяка) мислят по този начин, както и 37 % в Естония (при 34 %, които казват „достатъчно“), 50 % в Дания и 51 % в Австрия.

Изключение е Финландия, където 40 % заявяват, че националното им правителство прави достатъчно, а 38 % казват, че не правят достатъчно. Най-малко трима от всеки десет респонденти в Дания (39 %), Люксембург (38 %), Германия, Естония (и двете 34 %) и Полша (31 %) също смятат, че тяхното правителство прави достатъчно.

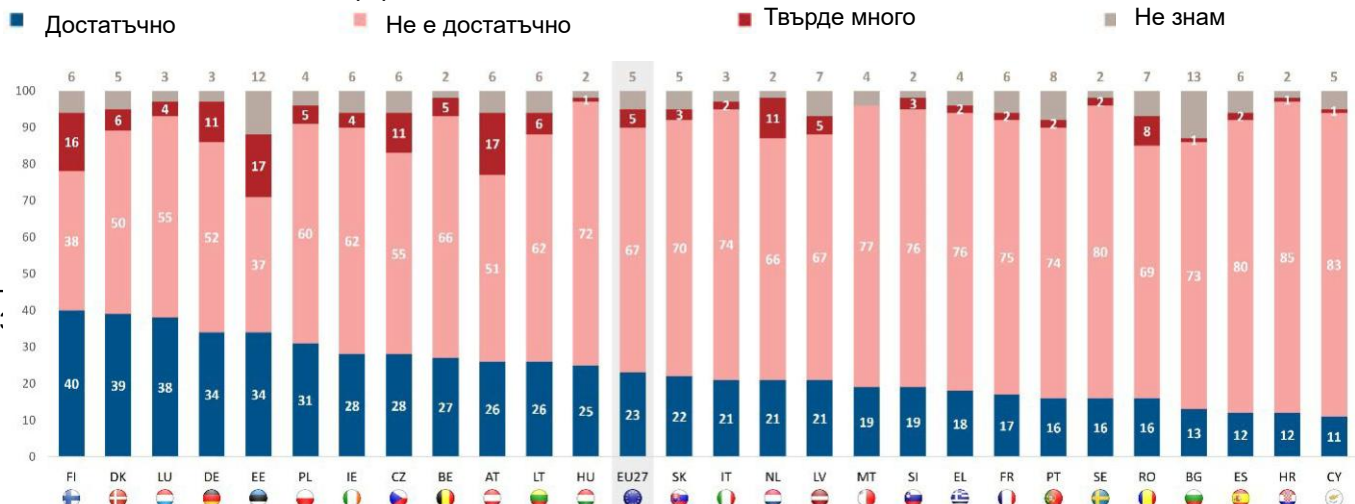
В шест държави поне един на всеки десет респонденти смята, че тяхното правителство прави твърде много за справяне с изменението на климата: Австрия и Естония (17 % всяка), Финландия (16 %) и Нидерландия, Чехия и Германия (11 % всяка).

QC7. Смятате ли, че правителството прави достатъчно, не достатъчно или твърде много, за да се справи с изменението на климата? (% E127)

(Май/юни 2023 г. — март/април 2021 г.)

QC7. Смятате ли, че правителството прави достатъчно, не достатъчно или твърде много, за да се справи с изменението на климата? (%)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Развитието на национално равнище от март до април 2021³⁴ г. като цяло съответства на общата тенденция в ЕС: сега респондентите са по-склонни да мислят, че националното правителство прави достатъчно и по-малко вероятно да мислят, че това не прави достатъчно.

Делът на респондентите, които смятат, че националното им правителство прави достатъчно за справяне с изменението на климата, се е увеличил в 19 държави, включително Белгия (27 %, + 13 процентни пункта) и Ирландия (28 %, + 10 процентни пункта). Тя е намаляла в четири държави, включително Австрия (26 %, -7 процентни пункта) и е останала стабилна в четири държави.

В 23 държави членки респондентите вече са по-малко склонни да кажат, че националното им правителство не прави достатъчно. Всъщност в десет държави спадът е най-малко десет процентни пункта, като най-голям е този в Естония (37 %, -29 процентни пункта), Чехия (55 %, -22 процентни пункта) и Литва (62 %, -18 процентни пункта). В останалите четири държави тази тенденция е обърната, като най-голямо увеличение се наблюдава в Швеция (80 %, + 11 процентни пункта).

Естония (17 %, + 11 процентни пункта) е единствената държава, в която има промяна от поне десет пункта в дела на респондентите, които смятат, че националното им правителство прави твърде много.

QC7 Смятате ли, че правителството (НАЦИОНАЛНОСТта) прави достатъчно, не достатъчно или твърде много за справяне с изменението на климата?

(%)

		ЕС-27	БЪД ЕТЕ	IE	TO	LT	SK	CZ	DE	ЛУ	RO	EE	FR	BG	ЕЛ	PL	SI	DK	HR	MT	PT	ES	LV	HU	FI	NL	SE	КИ ПЪР	НА
Достатъчно	Май/юн 2023 г.	23	27	28	21	26	22	28	34	38	16	34	17	13	18	31	19	39	12	19	16	12	21	25	40	21	16	11	26
	Δ Мар/Апр 2021 г.	4	13	10	9	9	9	8	8	8	7	6	5	3	3	3	3	2	2	2	2	=	=	=	=	2	5	6	7
Не е достатъчно	Май/юн 2023 г.	67	66	62	74	62	70	55	52	55	69	37	75	73	76	60	76	50	85	77	74	80	67	72	38	66	80	83	51
	Δ Мар/Апр 2021 г.	8	16.0 0 ЛВ.	15	10.0 0 ЛВ.	18.0 0 ЛВ.	12	22	15	8	10.0 0 ЛВ.	29.0 0 ЛВ.	6	5	2	7	6	6	4	2	11	2	4	1	4	5	11	7	3
Твърде много	Май/юн 2023 г.	5	5	4	2	6	3	11	11	4	8	17	2	1	2	5	3	6	1	0	2	2	5	1	16	11	2	1	17
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	2	1	1	3	2	8	7	2	1	11	=	=	=	2	2	1	1	1	1	1	1	3	=	9	6	8	2
Не знам	Май/юн 2023 г.	5	2	6	3	6	5	6	3	3	7	12	6	13	4	4	2	5	2	4	8	6	7	2	6	2	2	5	6
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	1	6	=	6	1	6	=	2	2	12	1	2	1	2	1	5	1	1	8	1	7	1	5	1	2	1	1

34 В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Това беше нов въпрос през 2021 г., поради което няма сравнение за 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ се фокусира върху респондентите, които смятат, че националното им правителство не прави достатъчно, за да се справи с изменението на климата. В него се подчертава, че най-малко шест от десет във всяка група поддържат това становище, и също така илюстрира, че:

- Колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е да кажат, че националното им правителство не прави достатъчно: 75 % от 15—24-годишните казват това, в сравнение с 63 % от хората на възраст 55 или повече години.
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е те да мислят, че правителството им не прави достатъчно: 69 % от тези, които са навършили 20 или повече години, в сравнение с 61 %, които са завършили 15 години или по-млади.
- Студентите (76 %) са много по-склонни от други социално-професионални групи да кажат, че правителството не прави достатъчно.
- Колкото по-високо е социалната стълба, която един респондент смята за себе си, толкова по-вероятно е да се каже, че националното правителство не прави достатъчно.

Анализът също така подчертава, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният проблем за света (80 %) са по-склонни да мислят по този начин, отколкото тези, които смятат, че изменението на климата е един от най-сериозните (72 %) или не е един от най-сериозните проблеми (60 %). Той също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем (74 %) са много по-склонни да мислят, че националното им правителство не прави достатъчно в сравнение с тези, които смятат, че това е по-малко сериозно. И накрая, респондентите, които са предприели действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да мислят, че националното правителство не прави достатъчно, отколкото тези, които не са предприели действия (70 % спрямо 61 %).

QС7 Смятате ли, че правителството (НАЦИОНАЛНОСТта) прави достатъчно, не достатъчно или твърде много за справяне с изменението на климата?

(% — ЕС)

	Достатъчно	Не е достатъчно	Твърде много	Не знам
ЕС-27	23	67	5	5
Пол				
Човек	23	66	7	4
Жена	23	68	4	5
Възраст				
15—24	18	75	2	5
25—39	21	70	6	3
40—54	25	66	6	3
55+	25	63	6	6
Образование (края на)				
—15	26	61	4	9
16—19	25	65	6	4
20+	22	69	5	4
Все още учи	18	76	2	4
Социално-професионална категория				
Самостоятелно заети лица	22	69	7	2
Мениджъри	23	69	6	2
Други бели якички	24	67	6	3
Ръчни работници	24	65	7	4
Домашни лица	24	65	4	7
Безработни	21	68	6	5
Пенсионер	24	63	5	8
Студенти	18	76	2	4
Трудности при плащането на сметки				
През по-голямата част от времето	19	70	6	5
От време на време	23	67	5	5
Почти никога/Никога	24	66	6	4
Помислете за принадлежност към				
Работническата класа	23	65	4	8
Долната средна класа	23	67	6	4
Средната класа	24	68	5	3
Горната средна класа	22	71	5	2
Висшата класа	20	75	5	0
Изменение на климата				
Най-големият проблем	16	80	1	3
Един от проблемите	22	72	2	4
Не е проблем	26	60	8	6
Възприемане на изменението на климата				
Не е сериозен проблем	32	31	32	5
Доста сериозен проблем	35	49	9	7
Много сериозен проблем	20	74	2	4
Предприети действия за борба с изменението на климата				
Да	23	70	4	3
Не	25	61	8	6

2. Цели по отношение на енергията от възобновяеми източници

Почти девет от всеки десет европейци смятат, че е важно тяхното национално правителство и Европейският съюз да си поставят амбициозни цели за увеличаване на количеството енергия от възобновяеми източници до 2030 г.

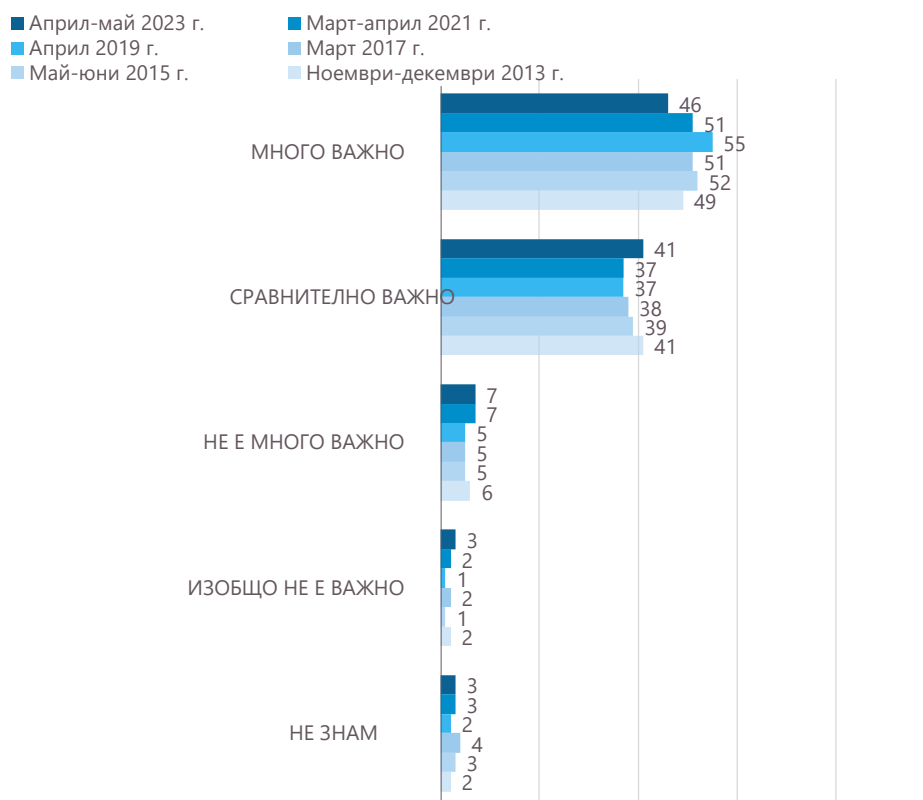
Респондентите бяха запитани колко важно е тяхното национално правителство и Европейският съюз да си поставят амбициозни цели за увеличаване на количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.³⁵

Почти девет от десет (87 %, -1 процентни пункта от март-април 2021 г.) смятат, че е важно тяхното национално правителство да определи амбициозни цели в тази област, като 46 % (-5 процентни пункта) смятат, че това е „много важно“. За разлика от тях 10 %

(+ 1 процентен пункт) смятат, че това не е важно, докато 3 % (без промяна) казват, че не знаят.

Дългосрочната тенденция показва, че общото споразумение е на най-ниското си ниво досега. Освен това делът на респондентите, които смятат, че амбициозните цели са „много важни“, също е на най-ниското си равнище досега — с три пункта под предишното дъно от 2013 г.

QC8.1 Колко е важно следните органи да си поставят амбициозни цели за увеличаване на количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.? Правителството (NATIONALITY) (% — ЕС-27)

35 Q пр използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.? QC8.1 Правителството (НАЦИОНАЛНОСТта); QC8.2 Европейският съюз.

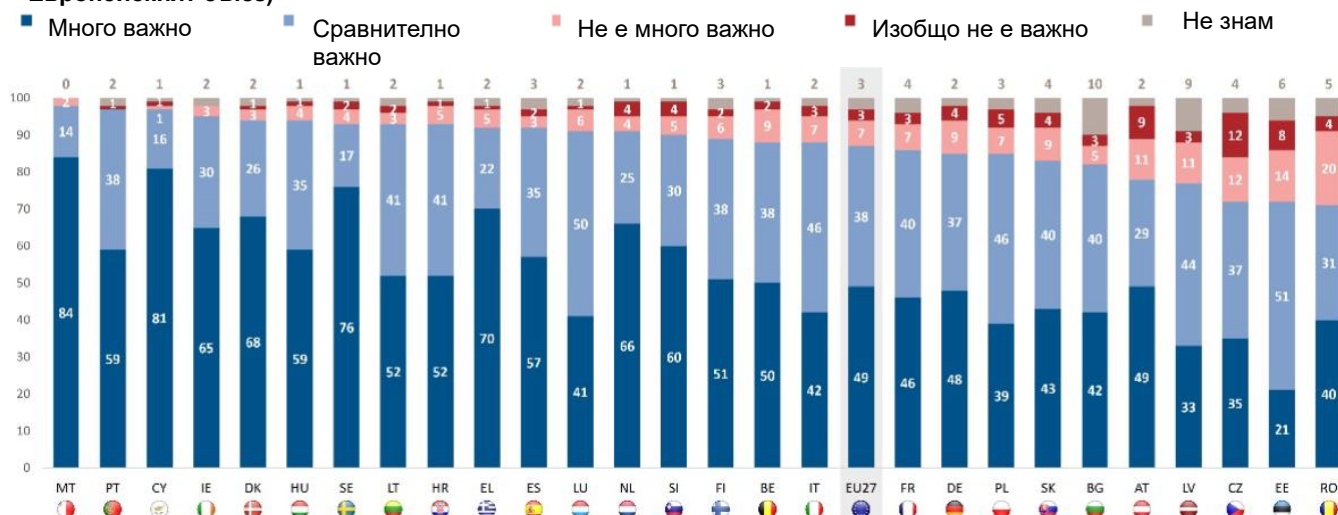
Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На национално равнище повече от две трети от респондентите във всяка държава смятат, че е важно тяхното национално правителство да си постави амбициозни цели за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници до 2030 г. Това мнение е почти универсално в Малта и Португалия (98 % всяка) и Кипър (97 %), като 69 % в Естония, 71 % в Чехия и 75 % в Латвия също са съгласни.

В 12 държави членки поне половината от всички респонденти смятат, че е „много важно“ тяхното национално правителство да определя тези цели, а в Малта (83 %), Кипър (79 %) и Швеция (70 %) поне седем на десет мислят по този начин. За разлика от 19 % в Естония, 30 % в Латвия и 31 % в Полша също смятат, че това е „много важно“.

QC8.2 Колко е важно следните органи да предприемат действия и да увеличат количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.? (% — Европейският съюз)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Тенденциите на национално равнище от март до април 2021 г.³⁶ са смесени. Делът на респондентите, които считат, че е важно националното правителство да увеличи количеството енергия от възобновяеми източници до 2030 г., се е увеличил в 12 държави, включително Финландия (86 %, + 11 процентни пункта в сравнение с 2021 г., -3 процентни пункта в сравнение с 2019 г.), но е намалял в 14 държави, включително Естония (69 %, -14 процентни пункта от 2021 г., -19 процентни пункта от 2019 г.) и Чехия (71 %, -10 процентни пункта). В Люксембург не е имало промяна в становището (92 %).

QC8.1 Колко е важно следните органи да предприемат действия и да увеличат количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.?

Правителството (NATIONALITY) (%)

		ЕС-27	FI	MT	LT	PL	TO	SE	DK	IE	FR	EL	КИ ПЪР	PT	ЛУ	HU	NL	HR	БЪ ДЕ ТЕ	DE	ES	SI	HA	LV	RO	BG	SK	CZ	EE
	Май/юни 2023 г.	87	86	98	92	85	89	92	93	96	87	92	97	98	92	94	91	91	89	85	91	89	81	75	76	82	82	71	69
Общо „Важно“	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	11	5	4	4	3	3	2	2	2	1	1	1	=	1	1	2	3	3	3	3	4	6	7	8	8	10.0	14.0
	Май/юни 2023 г.	10	12	1	6	12	9	7	5	3	9	6	3	1	6	5	7	8	10	13	6	10	16	16	21	9	14	25	25
Общо „не е важно“	Δ Мар/Апр 2021 г.	1	13.0	1	6	2	2	4	4	3	1	1	1	2	2	1	1	1	2	3	2	3	3	3	9	5	8	6	8
	Май/юни 2023 г.	3	2	1	2	3	2	1	2	1	4	2	0	1	2	1	2	1	1	2	3	1	3	9	3	9	4	4	6
Не знам	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	2	4	2	2	1	1	2	1	1	=	2	1	2	=	2	1	1	=	1	=	1	9	2	3	=	4	6

36 В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социодемографският анализ подчертава, че повече от осем от десет във всяка група смятат, че е важно националното правителство да увеличи количеството енергия от възобновяеми източници, използвано до 2030 г. Като се има предвид високото равнище на общо съгласие, съществуват няколко значителни разлики:

- Хората на възраст 15—24 години са най-склонни да кажат, че това е важно, особено в сравнение с тези на възраст 55 и повече години (91 % спрямо 85 %).
- Тези, които рядко или никога не изпитват затруднения при плащането на сметки (89 %) са по-склонни да мислят, че това е важно, отколкото тези, които изпитват по-големи трудности.

Анализът обаче показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (95 %) или един от най-сериозните (93 %) проблеми, пред които е изправен светът, е по-вероятно да мислят, че това действие от страна на националното правителство е важно, отколкото тези, които не смятат, че изменението на климата е сериозен проблем (81 %). Той също така показва, че колкото по-сериозно респондентите разглеждат изменението на климата, толкова по-вероятно е те да смятат, че е важно националните правителства да предприемат действия за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници: 93 %, които смятат, че това е много сериозен проблем, смятат, че това е важно, в сравнение с 50 %, които казват, че изменението на климата не е сериозен проблем.

QC8_1

Доколко е важно следните органи да предприемат действия и да увеличат количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.?

Правителството (NATIONALITY) (% — ЕС)

	Общо „Важно“	Общо „не е важно“	Не знам
ЕС-27	87	10	3
Пол			
Човек	86	12	2
Жена	88	9	3
Възраст			
15—24	91	7	2
25—39	87	11	2
40—54	87	11	2
55+	85	11	4
Образование (края на)			
—15	85	9	6
16—19	86	12	2
20+	89	9	2
Все още учи	93	5	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	89	9	2
Мениджъри	90	9	1
Други бели якички	88	10	2
Ръчни работници	84	14	2
Домашни лица	87	10	3
Безработни	87	9	4
Пенсионер	85	11	4
Студенти	93	5	2
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	84	12	4
От време на време	83	14	3
Почти никога/Никога	89	9	2
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	86	10	4
Долната средна класа	86	12	2
Средната класа	88	10	2
Горната средна класа	91	8	1
Висшата класа	93	7	0
Изменение на климата			
Най-големият проблем	95	4	1
Един от проблемите	93	5	2
Не е проблем	81	15	4
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	50	46	4
Доста сериозен проблем	74	21	5
Много сериозен проблем	93	5	2
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	92	6	2
Не	79	17	4

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Почти девет от всеки десет респонденти (87 %, без промяна от март-април 2021 г.) са съгласни, че е важно Европейският съюз да определи амбициозни цели за увеличаване на количеството енергия от възобновяеми източници до 2030 г., като 49 % (-4 процентни пункта) смятат, че това е „много важно“. За разлика от 10 % (без промяна) казват, че това не е важно, докато 3 % (без промяна) казват, че „не знаят“.

Повече от седем от всеки десет респонденти във всяка страна заявяват, че е важно Европейският съюз да определи амбициозни цели в тази област, като делът им варира от 98 % в Малта и 97 % в Кипър и Португалия до 71 % в Румъния и 72 % в Чехия и Естония.

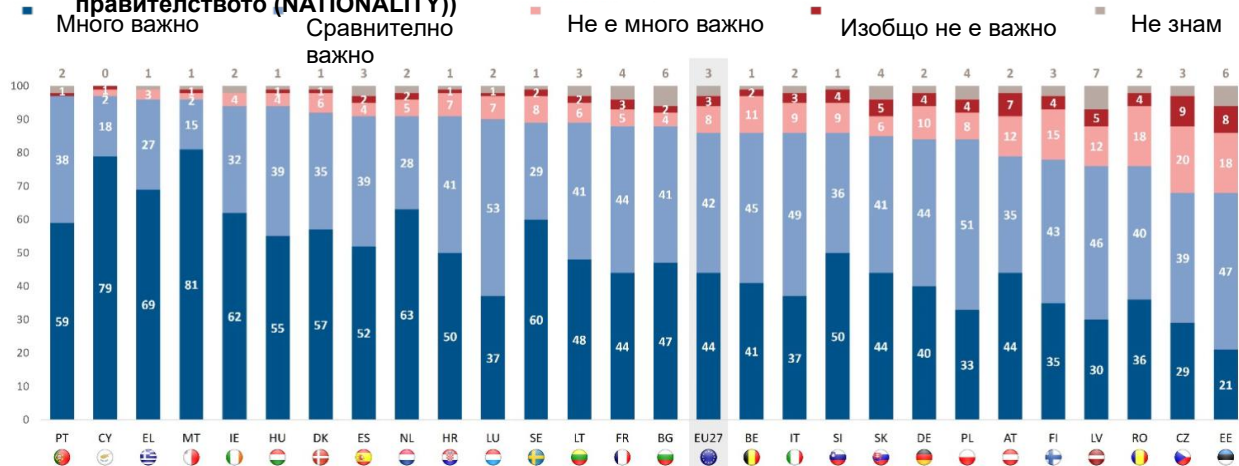
Най-малко три четвърти от респондентите в Малта (84 %), Кипър (81 %) и Швеция (76 %) смятат, че определянето на амбициозни цели в тази област е много важно в сравнение с 21 % в Естония, 33 % в Латвия и 35 % в Чехия, които мислят по същия начин.

QC8.2 Колко е важно следните органи да предприемат действия и да увеличат количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.? Европейският съюз (ЕС) (n=27)

(Май/юни 2023 г. — март/апр 2021 г.)

QC9.1 Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)? (% От правителството (NATIONALITY))

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Тенденциите на национално равнище от март-април 2021³⁷ г. отново са смесени. Делът на респондентите, които считат, че е важно ЕС да увеличи използваното количество енергия от възобновяеми източници до 2030 г., се е увеличил в 12 държави, включително Финландия (89 %, + 7 процентни пункта), но е намалял в 14 държави, включително Естония (72 %, -13 процентни пункта) и Латвия (77 %, -10 процентни пункта). В Унгария няма промяна в становището (94 %).

QC8.2 Колко е важно следните органи да предприемат действия и да увеличат количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.?

Европейският съюз (%)

		ЕС-27	FI	MT	TO	DK	FR	SE	HR	PL	ЕЛ	КИ ПЪР	LT	NL	HU	IE	DE	ES	PT	ЛУ	SI	БЪ ДЕ ТЕ	НА	BG	RO	SK	CZ	LV	ЕЕ
	Май/юн 2023 г.	87	89	98	88	94	86	93	93	85	92	97	93	91	94	95	85	92	97	91	90	88	78	82	71	83	72	77	72
Общо „Важно“	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	7	5	4	3	3	3	2	2	1	1	1	1	=	1	2	2	2	3	3	4	4	7	8	8	9	10.0 0 ЛВ.	13.0 0 ОЛВ.
	Май/юн 2023 г.	10	8	2	10	4	10	6	6	12	6	2	5	8	5	3	13	5	1	7	9	11	20	8	24	13	24	14	22
Общо „не е важно“	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	10.0 0 ЛВ.	=	3	5	1	4	2	1	=	=	3	1	=	1	3	2	=	1	3	3	6	4	9	7	5	1	7
	Май/юн 2023 г.	3	3	0	2	2	4	1	1	3	2	1	2	1	1	2	2	3	2	2	1	1	2	10	5	4	4	9	6
Не знам	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	3	5	1	2	2	1	=	3	1	1	2	=	=	2	1	=	2	2	=	1	2	3	1	1	4	9	6

37 В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Това беше нова точка през 2021 г., поради което няма сравнение за 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ показва, че повече от осем от десет във всяка група смятат, че е важно ЕС да увеличи количеството енергия от възобновяеми източници, използвано до 2030 г. Високото общо равнище на споразумение означава, че има само една забележима разлика: тези, които рядко или никога не изпитват затруднения при плащането на сметки (89 %) са по-склонни да мислят, че това е важно, отколкото тези, които изпитват по-големи трудности (83 %).

Анализът обаче показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (95 %) или един от най-сериозните (93 %) проблеми, е по-вероятно да смятат, че това е важно, отколкото тези, които не го правят (81 %). Той също така показва, че колкото по-сериозно респондентите разглеждат изменението на климата, толкова по-вероятно е те да смятат, че е важно ЕС да предприеме действия за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници: 93 %, които смятат, че това е много сериозен проблем, смятат, че това е важно, в сравнение с 51 %, които казват, че изменението на климата не е сериозен проблем.

QC8_2 Колко е важно следните органи да предприемат действия и да увеличат количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.?

Европейският съюз (% — ЕС)

	Общо „Важно“	Общо „не е важно“	Не знам
ЕС-27	87	10	3
Пол			
Човек	85	12	3
Жена	88	9	3
Възраст			
15—24	91	7	2
25—39	88	10	2
40—54	86	12	2
55+	86	10	4
Образование (края на)			
—15	84	9	7
16—19	86	12	2
20+	89	9	2
Все още учи	92	6	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	88	10	2
Мениджъри	90	9	1
Други бели якички	88	10	2
Ръчни работници	84	13	3
Домашни лица	84	12	4
Безработни	88	9	3
Пенсионер	85	10	5
Студенти	92	6	2
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	83	13	4
От време на време	83	14	3
Почти никога/Никога	89	9	2
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	86	9	5
Долната средна класа	85	13	2
Средната класа	87	11	2
Горната средна класа	91	8	1
Висшата класа	91	9	0
Изменение на климата			
Най-големият проблем	95	4	1
Един от проблемите	93	5	2
Не е проблем	81	15	4
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	51	44	5
Доста сериозен проблем	74	21	5
Много сериозен проблем	93	5	2
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	92	6	2
Не	78	17	5

3. Цели за енергийна ефективност

Повече от осем на всеки десет европейци смятат, че е важно тяхното национално правителство и Европейският съюз да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г.

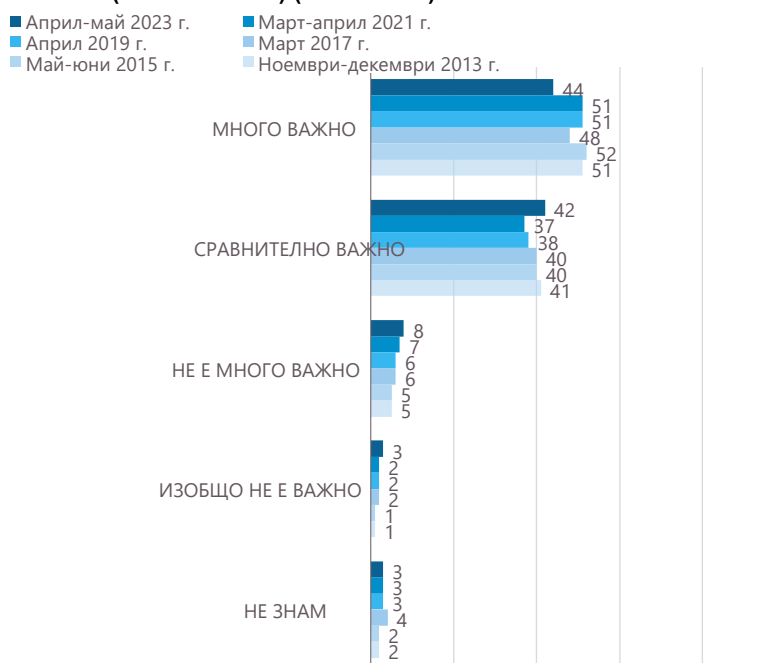
Респондентите бяха запитани колко е важно тяхното национално правителство и Европейският съюз да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (напр. като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили).³⁸³⁹

Значително мнозинство (86 %, -2 процентни пункта от март до април 2021 г.) счита, че е важно националното правителство да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г., като 44 % (-7 процентни пункта) заявяват, че това е „много важно“.

От друга страна, 11 % (+ 2 процентни пункта) смятат, че това не е важно, докато 3 % (=) казват, че не знаят.

По-дългосрочната тенденция показва, че делът, който смята, че това е важно, сега е на най-ниското си равнище досега, с два пункта под предишното дъно от март-април 2021 г. и с шест пункта по-нисък от върховете от 2013—2015 г. Делът, който смята, че е „много важно“ за националното правителство да предприеме действия, също е на най-ниското си ниво досега.

QC9.1 Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)? Правителството (NATIONALITY) (% — ЕС-27)

38 QC9.1 пре, ене, катс, инс, електрически автомобили)? QC9.1 Правителството (НАЦИОНАЛНОСТта); QC9.2 Европейският съюз.

39 Формулировката на въпроса се промени от 2021 г., когато според Вас е важно следните органи да предоставят подкрепа за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили). В резултат на това резултатите от тенденциите трябва да се тълкуват с повишено внимание.

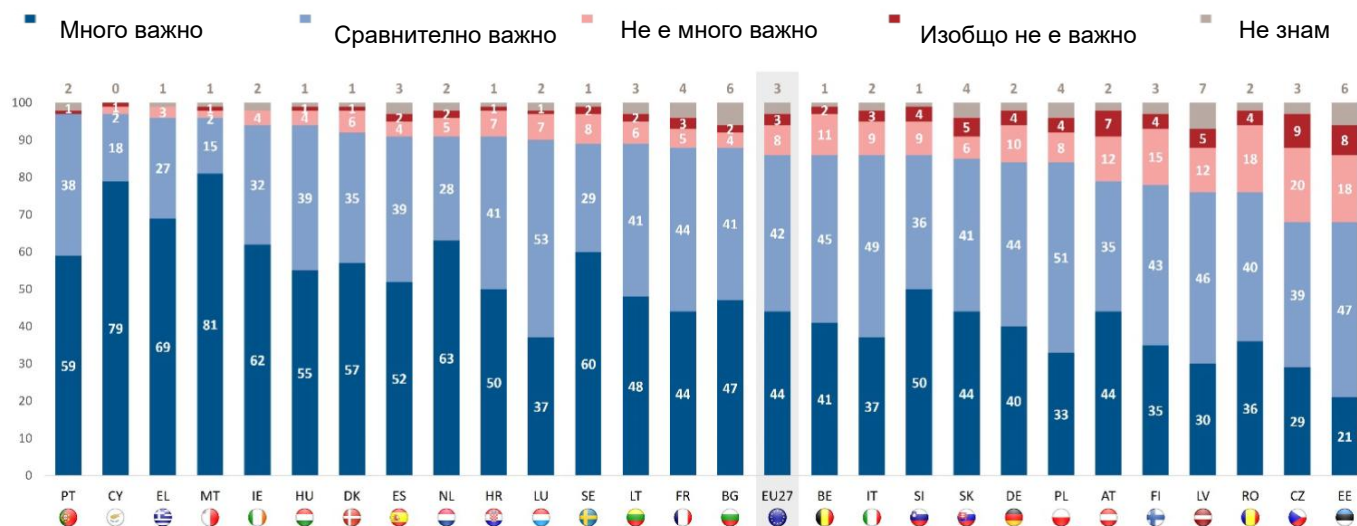
Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Повече от две трети от респондентите във всяка държава членка считат, че е важно тяхното национално правителство да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност, като делът им варира от 97 % в Кипър и Португалия и 96 % в Гърция и Малта до 68 % в Естония и Чехия и 76 % в Латвия и Румъния.

В 12 държави поне половината казват, че е „много важно“ тяхното национално правителство да предприеме това действие, като най-високите равнища се наблюдават в Малта (81 %), Кипър (79 %) и Гърция (69 %). За разлика от тях 21 % в Естония, 29 % в Чехия и 30 % в Латвия смятат, че това е много важно.

QC9.1 Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)? (% От правителството (NATIONALITY))

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Развитието на национално равнище от март до април 2021 г.⁴⁰ показва, че в 18 държави респондентите са по-малко склонни да смятат, че е важно националното правителство да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г., като най-голям спад се наблюдава в Естония (68 %, -19 процентни пункта), Чехия (68 %, -14 процентни пункта) и Румъния (76 %, -8 процентни пункта). За разлика от това делът, който счита, че това е важно, се е увеличил в осем държави, включително Финландия (78 %, + 5 процентни пункта в сравнение с 2021 г., -5 процентни пункта в сравнение с 2019 г.). Във Франция няма промяна в мненията (88 %).

QC9.1 Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)?

Правителството (NATIONALITY) (%)

		ЕС-27	FI	MT	DK	EL	HR	TO	КИ ПЪР	SE	FR	IE	ES	LT	ЛЮ	PL	BG	HU	PT	NL	HA	DE	SK	LV	SI	БЪ ДЕ ТЕ	RO	CZ	EE
Общо „Важно“	Май/юни 2023 г.	86	78	96	92	96	91	86	97	89	88	94	91	89	90	84	88	94	97	91	79	84	85	76	86	86	76	68	68
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	5	3	2	1	1	1	1	=	1	1	1	1	1	1	2	2	2	3	4	5	5	6	6	7	8	14.0	19
Общо „не е важно“	Май/юни 2023 г.	11	19	3	7	3	8	12	3	10	8	4	6	8	8	12	6	5	1	7	19	14	11	17	13	13	22	29	26
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	8	=	3	1	1	=	1	2	=	1	2	2	1	2	2	1	=	1	5	5	5	1	5	6	10	11	13
Не знам	Май/юни 2023 г.	3	3	1	1	1	1	2	0	1	4	2	3	3	2	4	6	1	2	2	2	2	4	7	1	1	2	3	6
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	3	3	1	=	=	1	2	1	=	2	1	3	2	1	=	1	2	2	1	=	=	7	1	1	2	3	6

40 В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социодемографският анализ показва, че повече от осем от десет респонденти във всяка група смятат, че е важно националното правителство да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. В резултат на това високо равнище на съгласие има няколко значителни разлики:

- Респондентите на възраст между 15 и 24 години (91 %) са по-склонни да смятат, че е важно националното правителство да предприеме действия, отколкото по-възрастните респонденти.
- Респондентите, които никога или почти никога не изпитват затруднения при плащането на сметки, са по-склонни да мислят, че това е важно, отколкото тези, които изпитват трудности по-често (88 % спрямо 83 %).
- Колкото по-високо един респондент смята себе си за себе си на социалната стълбца, толкова по-вероятно е те да мислят, че това е важно.

Анализът показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (95 %) или един от най-сериозните (92 %) проблеми, пред които е изправен светът, са по-склонни да мислят, че трябва да се предприемат действия, отколкото тези, които не го правят (80 %). Освен това колкото по-сериозно респондентите разглеждат изменението на климата, толкова по-вероятно е те да смятат, че е важно националните правителства да предприемат действия за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници: 92 %, които смятат, че това е много сериозен проблем, смятат, че това е важно, в сравнение с 52 %, които казват, че изменението на климата не е сериозен проблем.

QC9_1 Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)? Правителство на (НАЦИОНАЛНОТО)

(% — ЕС)

	Общо „Важно“	Общо „не е важно“	Не знам
ЕС-27	86	11	3
Пол			
Човек	86	12	2
Жена	87	10	3
Възраст			
15—24	91	7	2
25—39	87	11	2
40—54	86	12	2
55+	84	12	4
Образование (края на)			
—15	84	10	6
16—19	85	13	2
20+	88	10	2
Все още учи	93	6	1
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	88	10	2
Мениджъри	88	11	1
Други бели якички	87	11	2
Ръчни работници	84	13	3
Домашни лица	86	11	3
Безработни	87	9	4
Пенсионер	83	12	5
Студенти	93	6	1
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	83	13	4
От време на време	83	14	3
Почти никога/Никога	88	10	2
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	85	10	5
Долната средна класа	85	12	3
Средната класа	87	11	2
Горната средна класа	90	9	1
Висшата класа	91	9	0
Изменение на климата			
Най-големият проблем	95	4	1
Един от проблемите	92	6	2
Не е проблем	80	16	4
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	52	44	4
Доста сериозен проблем	74	21	5
Много сериозен проблем	92	6	2
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	91	7	2

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

Не	78	18	4
----	----	----	---

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Повече от осем от всеки десет респонденти (85 %, -2 процентни пункта от март до април 2021 г.) смятат, че е важно Европейският съюз да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г., като 45 % (-5 процентни пункта) казват, че това е „много важно“. Малко над един на всеки десет (12 %, + 2 процентни пункта) смята, че не е важно актовете на ЕС, а 3 % (без промяна) казват, че не знаят.

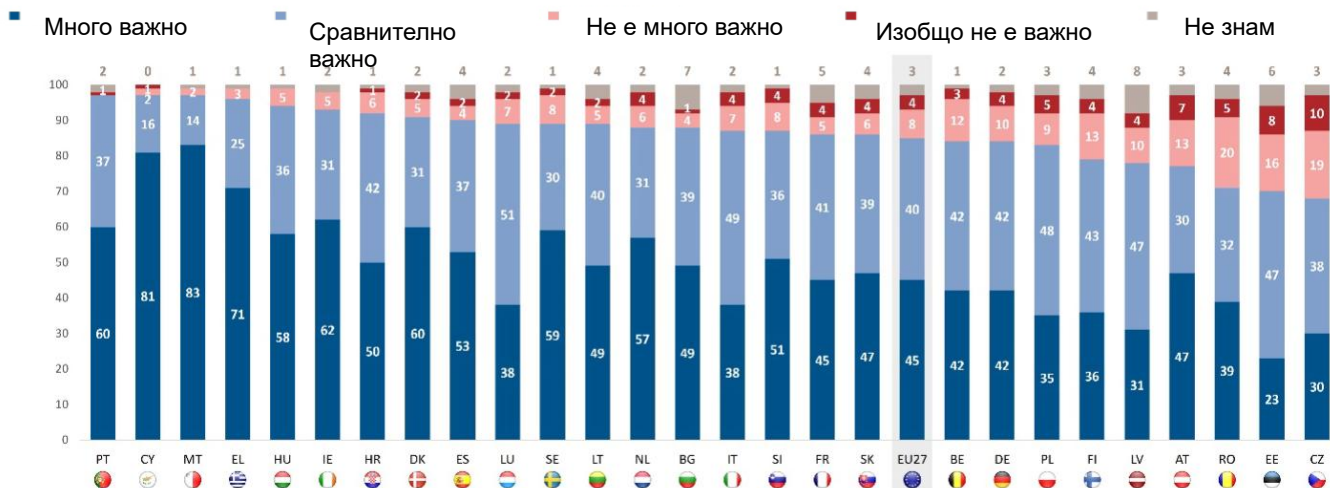
Националният анализ показва, че повече от две трети от респондентите във всяка държава членка считат, че е важно ЕС да предприеме действия в тази област. Това мнение е почти универсално в Кипър, Малта и Португалия (по 97 % всяка) и в Гърция (96 %). Широко разпространен е и в Чехия (68 %), Естония (70 %) и Румъния (71 %).

В 12 държави мнозинството смята, че е много важно ЕС да предприеме действия, особено в Малта (83 %) и Кипър (81 %). За разлика от тях 23 % в Естония, 30 % в Чехия и 31 % в Латвия мислят по същия начин.

QC9.2 Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)? Европейският съюз. (% — ЕС-27)

QC9.2 Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)? (% От Европейския съюз)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Промените от март до април 2021 г.⁴¹ са смесени. В 15 държави респондентите са по-малко склонни да кажат, че е важно ЕС да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г., като най-голям спад се наблюдава в Естония (70 %, -17 процентни пункта), Чехия (68 %, -12 процентни пункта) и Латвия (78 %, -10 процентни пункта). Обратно, споразумението се е увеличило в десет държави, включително Дания (91 %, +5 процентни пункта), Италия (87 %, +5 процентни пункта) и Финландия (79 %, +5 процентни пункта). Няма промяна в мненията в Унгария (94 %) и Франция (86 %).

QC9.2 Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)?

Европейският съюз (%)

		ЕС-27	DK	TO	FI	MT	HR	SE	EL	КИ ПЪР	ЛУ	NL	FR	HU	ES	PT	BG	HA	DE	IE	PL	LT	SK	SI	БЪ ДЕ ТЕ	RO	LV	CZ	EE
Общо „Важно“	Май/юни 2023 г.	85	91	87	79	97	92	89	96	97	89	88	86	94	90	97	88	77	84	93	83	89	86	87	84	71	78	68	70
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	5	5	5	4	2	2	1	1	1	1	=	=	1	1	2	2	3	3	3	4	4	5	6	9	10.0 0 ЛВ.	12	17
Общо "Не е важно"	Май/юни 2023 г.	12	7	11	17	2	7	10	3	3	9	10	9	5	6	1	5	20	14	5	14	7	10	12	15	25	14	29	24
	Δ Мар/Апр 2021 г.	2	6	4	9	1	2	3	1	2	3	2	1	=	2	1	1	3	4	1	5	=	4	5	5	10	2	9	11
Не знам	Май/юни 2023 г.	3	2	2	4	1	1	1	1	0	2	2	5	1	4	2	7	3	2	2	3	4	4	1	1	4	8	3	6
	Δ Мар/Апр 2021 г.	=	1	1	4	3	=	1	=	3	2	1	1	=	1	2	1	1	1	2	2	4	=	=	1	1	8	3	6

⁴¹ В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Това беше нова точка през 2021 г., поради което няма сравнение за 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ отново показва високо равнище на съгласие с повече от осем от десет респонденти във всяка група, които смятат, че е важно ЕС да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. В резултат на това има няколко забележителни разлики:

- Респондентите на възраст 15—24 години (91 %) са по-склонни да смятат, че това действие е важно в сравнение с по-възрастните респонденти.
- Респондентите, които никога или почти никога не изпитват затруднения при плащането на сметки, са по-склонни да мислят, че това е важно, отколкото тези, които изпитват трудности по-често (88 % спрямо 82 %).
- Колкото по-високо един респондент смята себе си за себе си на социалната стълбца, толкова по-вероятно е те да мислят, че това е важно.

Анализът показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (94 %) или един от най-сериозните (91 %) проблеми, пред които е изправен светът, са по-склонни да смятат, че е важно ЕС да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г., отколкото тези, които не го правят (80 %). Той също така показва, че колкото по-сериозно респондентите разглеждат изменението на климата, толкова по-вероятно е те да смятат, че е важно ЕС да предприеме действия за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници: 92 %, които смятат, че това е много сериозен проблем, смятат, че действията на ЕС са важни, в сравнение с 50 %, които казват, че изменението на климата не е сериозен проблем.

QC9_2

Колко е важно следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)?

Европейският съюз (% — ЕС)

	Общо „Важно“	Общо „не е важно“	Не знам
ЕС-27	85	12	3
Пол			
Човек	85	12	3
Жена	86	11	3
Възраст			
15—24	91	7	2
25—39	86	12	2
40—54	85	13	2
55+	84	12	4
Образование (края на)			
—15	84	9	7
16—19	84	13	3
20+	87	11	2
Все още учи	92	7	1
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	88	11	1
Мениджъри	88	11	1
Други бели якички	87	11	2
Ръчни работници	83	14	3
Домашни лица	84	13	3
Безработни	86	10	4
Пенсионер	84	11	5
Студенти	92	7	1
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	82	15	3
От време на време	82	15	3
Почти никога/Никога	88	10	2
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	84	10	6
Долната средна класа	85	12	3
Средната класа	86	12	2
Горната средна класа	90	9	1
Висшата класа	91	9	0
Изменение на климата			
Най-големият проблем	94	5	1
Един от проблемите	91	7	2
Не е проблем	80	16	4
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	50	45	5
Доста сериозен проблем	73	21	6
Много сериозен проблем	92	6	2
Предприеме действия за борба с изменението на климата			
Да	90	8	2

Специално проучване на Евробарометър 538
Изменение на климата

Не	77	18	5
----	----	----	---

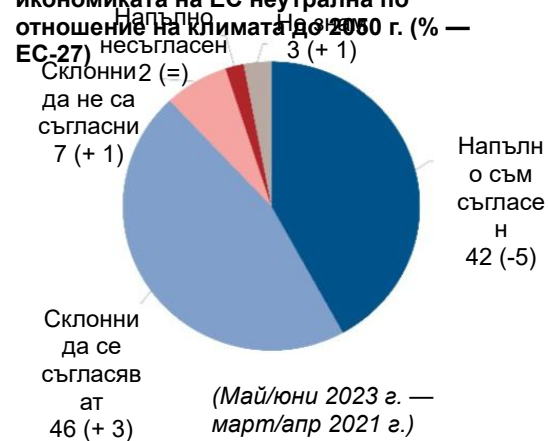
QC10. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следното твърдение: Следва да намалим емисиите на парникови газове до минимум, като същевременно компенсираме оставащите емисии, например чрез увеличаване на зелените райони, за да направим икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г. (% — ЕС-27)

4. Неутрална по отношение на климата Европа до 2050 г.

Почти девет от всеки десет европейци смятат, че емисиите на парникови газове следва да бъдат намалени до минимум, като същевременно се компенсират останалите емисии, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г.

Респондентите бяха запитани до каква степен са съгласни или не са съгласни със следното твърдение: „Следва да намалим емисиите на парникови газове до минимум, като същевременно компенсираме оставащите емисии, например чрез увеличаване на зелените райони, за да направим икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г.“⁴²

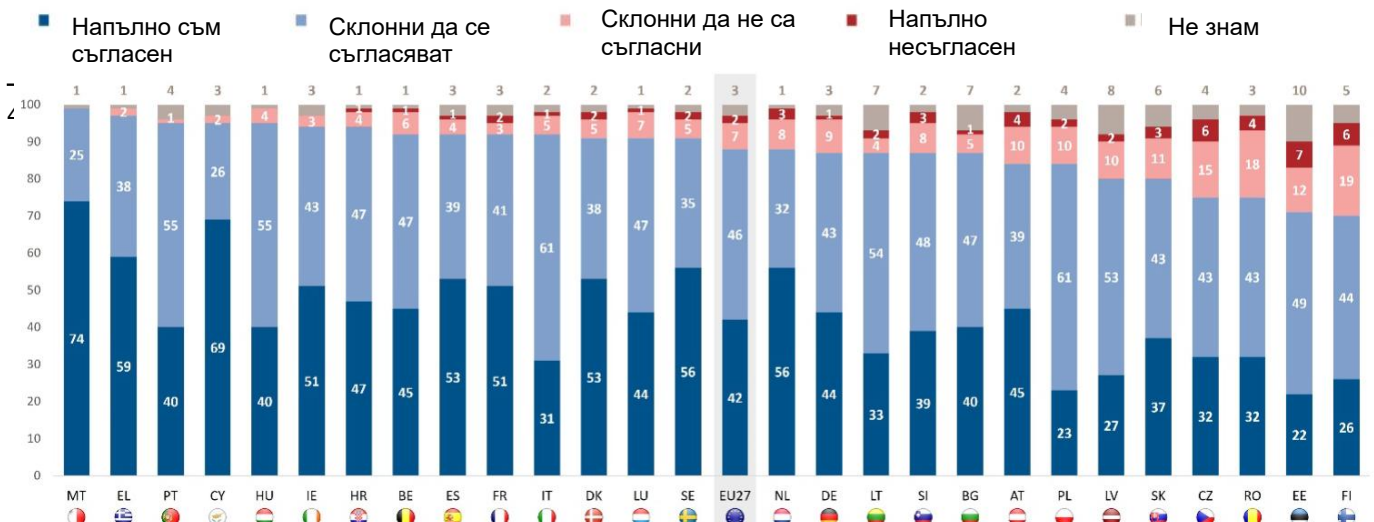
Почти девет от десет (88 %, -2 процентни пункта от март-април 2021 г.) са съгласни с това твърдение, като 42 % (-5 процентни пункта) заявяват, че „напълно са съгласни“. Почти един на всеки десет респонденти (9 %, +1 процентен пункт) не е съгласен, докато 3 % (+1 процентен пункт) казват, че не знаят.

На национално равнище най-малко седем от десет респонденти във всяка държава са съгласни, че емисиите на парникови газове следва да бъдат сведени до минимум, като същевременно се компенсират останалите емисии, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г. Равнищата на споразуменията варират от 99 % в Малта, 97 % в Гърция и 95 % от респондентите в Кипър, Унгария и Португалия до 70 % във Финландия, 71 % в Естония и 75 % в Чехия и Румъния.

Има девет държави, в които поне половината от всички респонденти са напълно съгласни с това твърдение, като най-високите равнища се наблюдават в Малта (74 %), Кипър (69 %) и Гърция (59 %). В другия край на скалата 22 % в Естония, 23 % в Полша и 26 % във Финландия са напълно съгласни.

QC10. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следното твърдение: Следва да намалим емисиите на парникови газове до минимум, като същевременно компенсираме оставащите емисии, например чрез увеличаване на зелените райони, за да направим икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На национално равнище споразумението, че „следва да намалим емисиите на парникови газове до минимум, като компенсираме оставащите емисии, например чрез увеличаване на залесените райони, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г.“, намаля в 19 държави членки,⁴³най-вече в Естония (71 %, -18 процентни пункта в сравнение с 2021 г., -14 процентни пункта в сравнение с 2019 г.), Чехия (75 %, -12 процентни пункта), Полша (84 %, -8 процентни пункта) и Словакия (80 %, -8 процентни пункта). За разлика от това, нивата на споразумение са се увеличили в шест държави, включително Гърция (97 %, + 5 процентни пункта), и са останали непроменени в Ирландия (94 %) и Франция (92 %).

QC10 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следното твърдение: Следва да намалим емисиите на парникови газове до минимум, като същевременно компенсираме оставащите емисии, например чрез увеличаване на залесените райони, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г.

(%)

		ЕС-27	ЕЛ	МТ	ТО	DK	КИ ПЪ Р	SE	IE	FR	БЪ ДЕ ТЕ	HR	HU	НА	BG	SI	ES	DE	PT	RO	LT	ЛУ	NL	FI	LV	PL	SK	CZ	EE
Общо „съгласие“	Май/юн 2023 г.	88	97	99	92	91	95	91	94	92	92	94	95	84	87	87	92	87	95	75	87	91	88	70	80	84	80	75	71
	Δ Маг/Апр 2021 г.	2	5	4	3	1	1	1	=	=	1	1	1	1	2	2	3	4	4	4	5	5	5	5	7	8	8	12	18.0 ОЛВ.
Общо „несъгласен“	Май/юн 2023 г.	9	2	6	7	2	7	3	5	7	5	4	14	6	11	5	10	1	22	6	8	11	25	12	12	14	21	19	
	Δ Маг/Апр 2021 г.	1	3	3	4	2	1	3	3	1	=	1	1	1	1	1	2	3	=	5	2	4	4	=	1	6	5	8	8
Не знам	Май/юн 2023 г.	3	1	1	2	2	3	2	3	3	1	1	1	2	7	2	3	3	4	3	7	1	1	5	8	4	6	4	10
	Δ Маг/Апр 2021 г.	1	2	1	1	1	=	2	3	1	1	=	=	=	1	1	1	1	4	1	7	1	1	5	8	2	3	4	10

⁴³ В сравнение с 2021 г. методологията, използвана за провеждане на проучването, се различава напълно в BE, CZ, DK, EE, IE, LV, LT, LU, PT, FI, SE и отчасти в EL, MT, NL, SI, SK. Когато разликите са значителни, беше добавено сравнение с резултатите от 2019 г.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

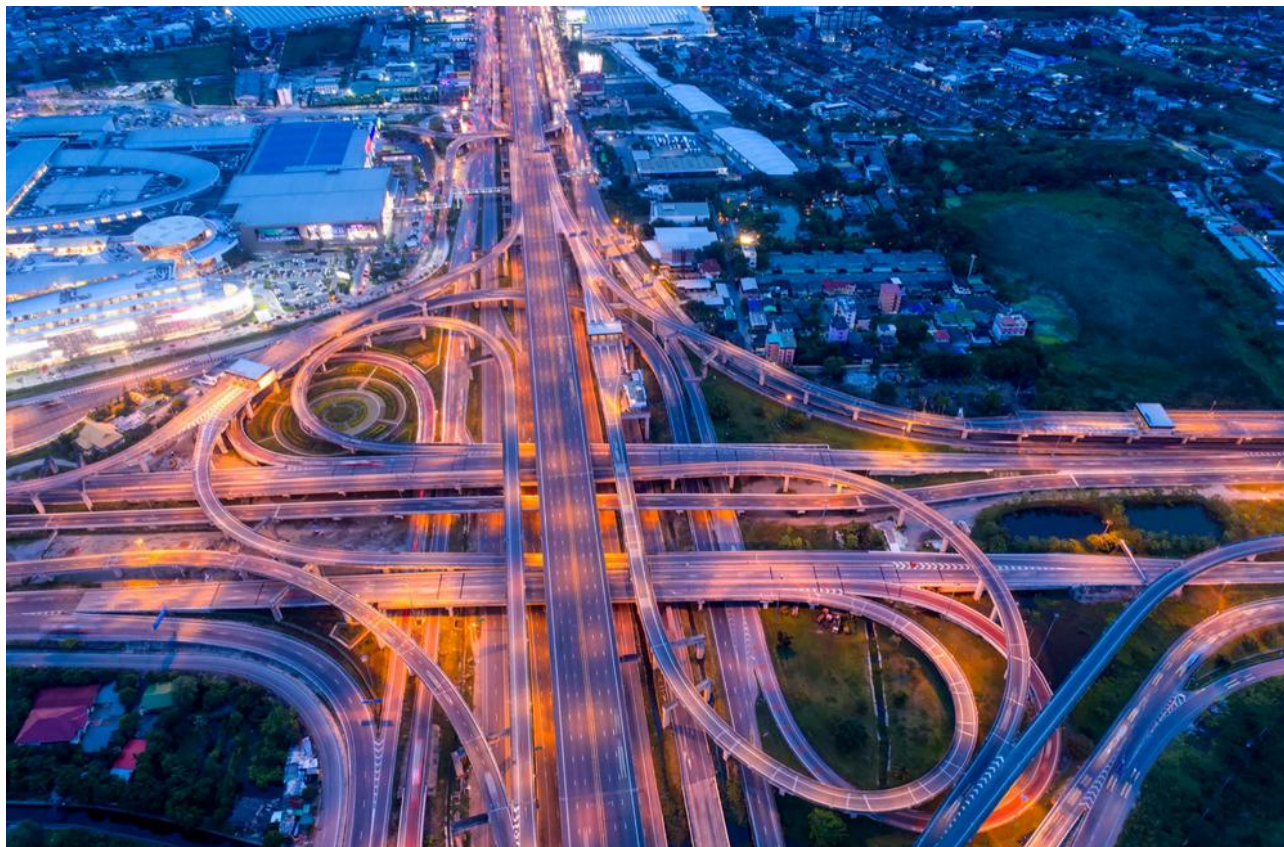
Отразявайки високото равнище на съгласие като цяло, социално- демографският анализ показва, че повече от осем от десет респонденти във всяка група са съгласни, че емисиите на парникови газове следва да бъдат намалени до минимум, като същевременно се компенсират останалите емисии, например чрез увеличаване на залесените райони, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г.

Няма съществени разлики в основните социално-демографски групи. Анализът обаче показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (96 %) или един от най-сериозните (94 %) проблеми, пред които е изправен светът, е по-вероятно да смятат, че това е важно, отколкото тези, които не го правят (83 %). Той също така показва, че колкото по-сериозно респондентите разглеждат изменението на климата, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 94 %, които смятат, че това е много сериозен проблем, са съгласни, в сравнение със 76 %, които смятат, че това е доста сериозен проблем, и 59 %, които смятат, че изменението на климата не е сериозен проблем.

QC10 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следното твърдение: Следва да намалим емисиите на парникови газове до минимум, като същевременно компенсираме оставащите емисии, например чрез увеличаване на залесените райони, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г. (% — ЕС)

	Общо „съгласие“	Общо „несъгласен“	Не знам
ЕС-27	88	9	3
Пол			
Човек	88	10	2
Жена	89	8	3
Възраст			
15—24	92	6	2
25—39	89	9	2
40—54	89	9	2
55+	86	9	5
Образование (края на)			
—15	88	6	6
16—19	87	11	2
20+	90	8	2
Все още учи	94	4	2
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	88	10	2
Мениджъри	91	8	1
Други бели якички	90	9	1
Ръчни работници	87	11	2
Домашни лица	87	10	3
Безработни	88	8	4
Пенсионер	86	8	6
Студенти	94	4	2
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	86	11	3
От време на време	85	12	3
Почти никога/Никога	89	8	3
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	87	8	5
Долната средна класа	88	9	3
Средната класа	89	9	2
Горната средна класа	90	9	1
Висшата класа	87	11	2
Изменение на климата			
Най-големият проблем	96	3	1
Един от проблемите	94	4	2
Не е проблем	83	13	4
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	59	36	5
Доста сериозен проблем	76	19	5
Много сериозен проблем	94	4	2
Предприе действия за борба с изменението на климата			
Да	93	5	2
Не	80	15	5

V. ЕС И ЕНЕРГИЙНАТА КРИЗА

1. Отговор на ЕС и държавите членки на енергийната криза по отношение на политиката за зелена енергия

се срещат сред респондентите в източните райони на ЕС.

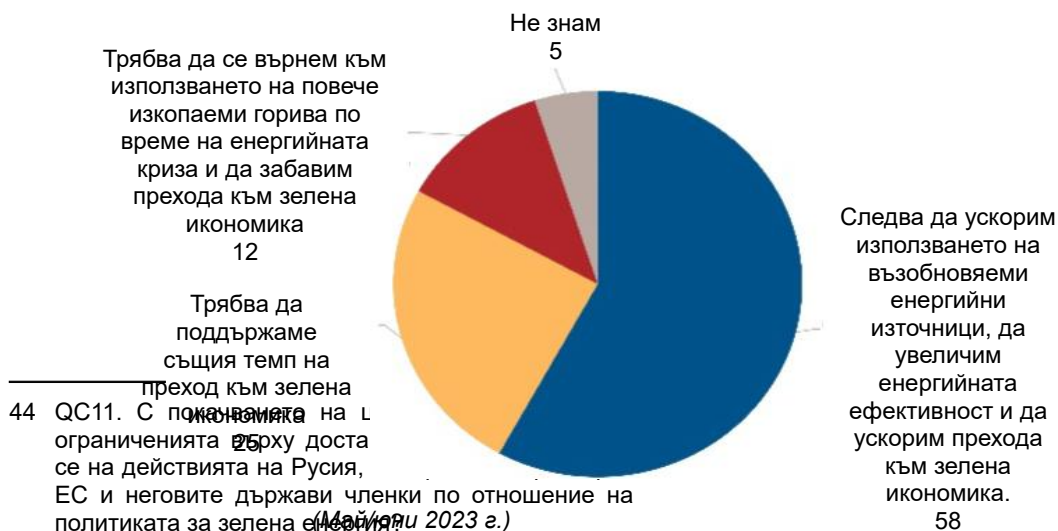
По-голямата част от европейците смятат, че преходът към зелена икономика трябва да бъде ускорен

Респондентите бяха помолени да разгледат скоковете на цените на енергията и ограниченията на доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, и да кажат как смятат, че ЕС и държавите членки трябва да реагират по отношение на политиката за зелена енергия⁴⁴.

Почти шест от всеки десет (58 %) смятат, че използването на възобновяеми енергийни източници трябва да се ускори, енергийната ефективност да се увеличи и преходът към зелена икономика да се ускори. Една четвърт (25 %) смятат, че темпът на преход следва да се запази, докато 12 % смятат, че следва да се използват повече изкопаеми горива по време на енергийната криза и преходът към зелена икономика да се забави.

Съществуват значителни различия на национално равнище в равнищата на съгласие, че използването на възобновяеми енергийни източници следва да се ускори, енергийната ефективност да се увеличи и преходът към зелена икономика да се ускори. Делът варира от 84 % в Малта, 77 % в Португалия и 76 % в Кипър до 30 % в Естония, 33 % в Чехия и 34 % в България. По-ниски равнища на съгласие обикновено

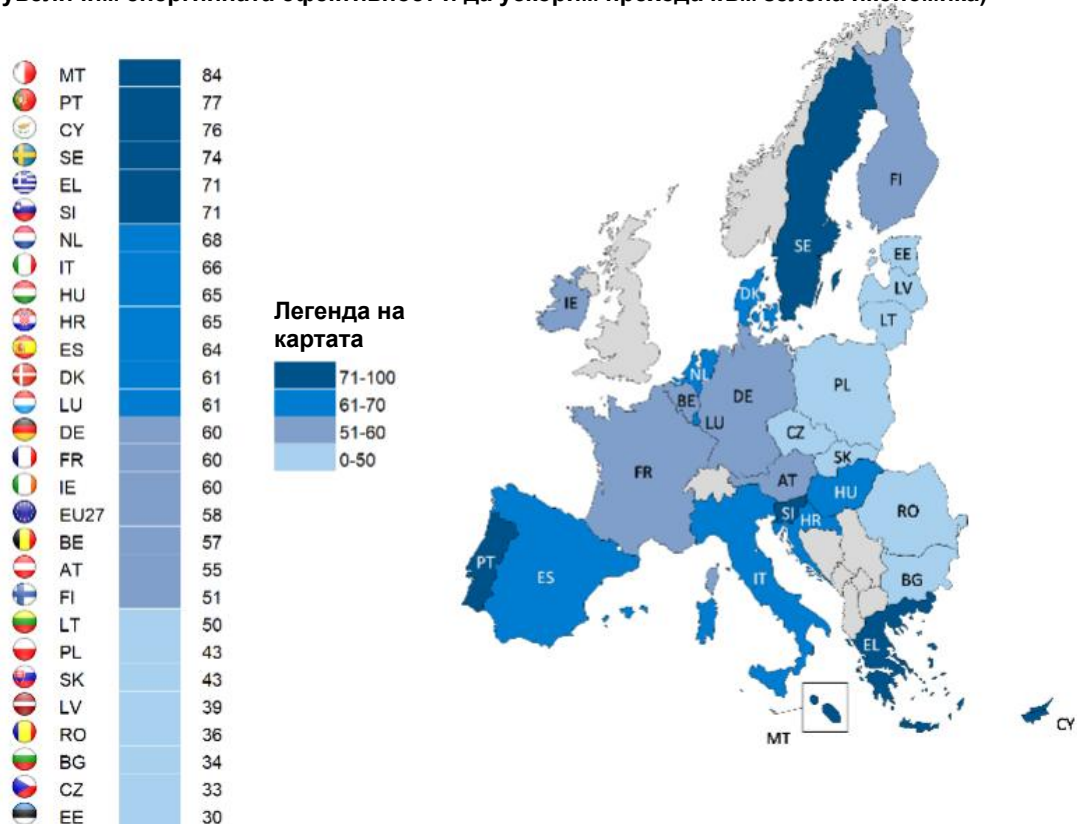
QC11 С скока на цените на енергията и ограниченията върху доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, как трябва да реагират ЕС и неговите държави членки по отношение на политиката за зелена енергия? (% — ЕС-27)

⁴⁴ QC11. С скока на цените на енергията и ограниченията върху доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, ЕС и неговите държави членки по отношение на политиката за зелена енергия (Май 2023 г.)

QC11. С покачването на цените на енергията и ограниченията върху доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, как трябва да реагират ЕС и неговите държави членки по отношение на политиката за зелена енергия?

(% — следва да ускорим използването на възобновяеми енергийни източници, да увеличим енергийната ефективност и да ускорим прехода към зелена икономика)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

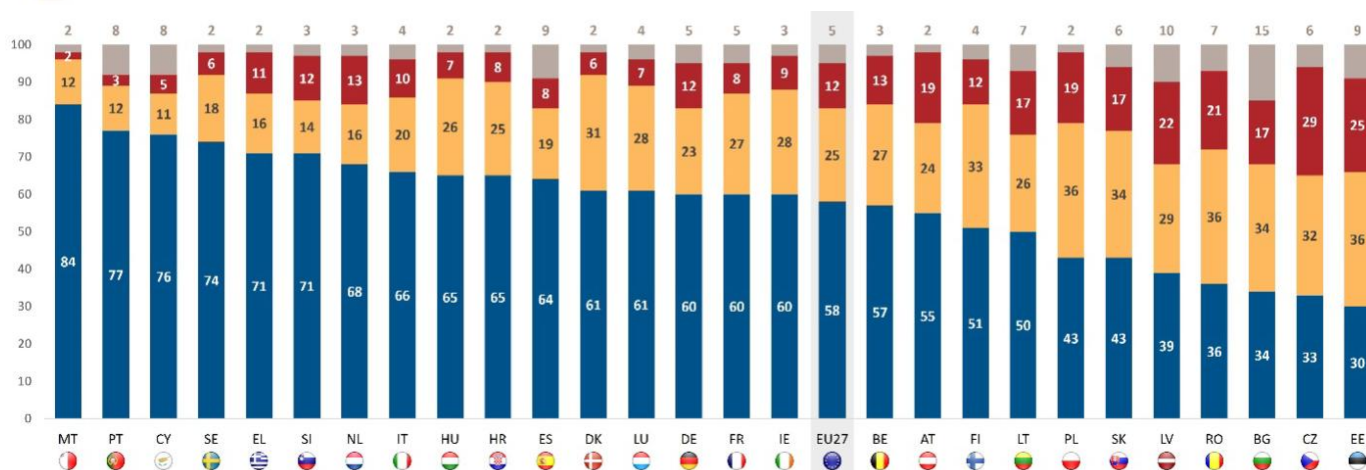
В 24 държави членки респондентите най-вероятно смятат, че преходът към зелена икономика следва да бъде ускорен, като се увеличи използването на възобновяеми енергийни източници и се повиши енергийната ефективност, а в 20 държави поне половината мислят по този начин. Това мнение е най-широко разпространено в Малта (84 %), Португалия (77 %) и Кипър (76 %) и е най-слабо разпространено в Естония (30 %), Чехия (33 %) и България (34 %).

В Естония най-често срещаният отговор е, че предвид обстоятелствата темпът на екологичния преход следва да се запази (36 %). Това мнение се поддържа и от най-малко трима от всеки десет респонденти в Румъния и Полша (36 % всяка), България и Словакия (по 34 %), Финландия (33 %) и Чехия (32 %).

Мненията са разделени в Румъния (36 % ускоряване спрямо 36 % поддържане на темпото) и България (34 % ускоряване спрямо 34 % поддържане на темпото). Има четири държави, в които най-малко една пета смята, че предвид обстоятелствата следва да се използват повече изкопаеми горива и екологичният преход да се забави: Чехия (29 %), Естония (25 %), Латвия (22 %) и Румъния (21 %).

QC11. С покачването на цените на енергията и ограниченията върху доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, как трябва да реагират ЕС и неговите държави членки по отношение на политиката за зелена енергия? (%)

- Следва да ускорим използването на възобновяеми енергийни източници, да увеличим енергийната ефективност и да ускорим прехода към зелена икономика.
- Трябва да поддържаме същия темп на преход към зелена икономика
- Трябва да се върнем към използването на повече изкопаеми горива по време на енергийната криза и да забавим прехода към зелена икономика
- Не знам

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ показва, че мнозинството във всяка група смята, че използването на възобновяеми енергийни източници трябва да се ускори, енергийната ефективност да се увеличи и преходът към зелена икономика да се ускори. Той също така разкрива следните разлики:

- Респондентите на възраст между 15 и 54 години са по-склонни от тези на възраст 55 и повече години да смятат, че екологичният преход следва да бъде ускорен. Например 64 % от 15—24-годишните мислят по този начин, в сравнение с 54 % от хората на възраст 55 и повече години.
- Респондентите, които са завършили образование на възраст 20 или повече години (64 %) са по-склонни да мислят по този начин, отколкото тези, които са завършили 15 години или по-млади.
- Студентите (72 %) и мениджърите (67 %) са най-склонни да мислят по този начин, особено в сравнение с безработните (50 %).
- Респондентите, които считат себе си за висша средна класа (74 %) са най-склонни да мислят по този начин, особено в сравнение с тези, които се считат за част от работническата класа (52 %).

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (77 %) или един от най-сериозните (70 %) проблеми, пред които е изправен светът, е по-вероятно да мислят, че екологичният преход трябва да бъде ускорен, отколкото тези, които смятат, че това не е сериозен проблем (47 %).

Освен това респондентите, които считат изменението на климата за много сериозен проблем (67 %) са много по-склонни да смятат, че екологичният преход следва да бъде ускорен, отколкото онези, които считат, че изменението на климата е по-малко сериозно. И накрая, респондентите, които са предприели лични действия за борба с изменението на климата, са по-склонни да мислят, че екологичният преход следва да бъде ускорен, отколкото тези, които не са предприели никакви действия (67 % спрямо 43 %).

QC11 С скока на цените на енергията и ограниченията върху доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, как трябва да реагират ЕС и неговите държави членки по отношение на политиката за зелена енергия? (% — ЕС)

	Следва да ускорим използването на възобновяеми енергийни източници, да увеличим енергийната ефективност и да ускорим прехода към зелена икономика.	Трябва да поддържаме същия темп на преход към зелена икономика	Трябва да се върнем към използването на повече изкопаеми горива по време на енергийната криза и да забавим прехода към зелена икономика
ЕС-27	58	25	12
Пол			
Човек	58	26	12
Жена	59	24	11
Възраст			
15—24	64	24	8
25—39	62	24	10
40—54	60	25	11
55+	54	25	14
Образование (края на)			
—15	51	23	15
16—19	55	27	13
20+	64	23	10
Все още учи	72	19	6
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	61	24	11
Мениджъри	67	23	8
Други бели якички	61	25	11
Ръчни работници	55	27	13
Домашни лица	52	26	12
Безработни	50	29	14
Пенсионер	54	24	15
Студенти	72	19	6
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	57	21	15
От време на време	54	27	13
Почти никога/Никога	61	24	11
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	52	26	13
Долната средна класа	54	27	14
Средната класа	61	25	11
Горната средна класа	74	16	9
Висшата класа	62	24	10
Изменение на климата			
Най-големият проблем	77	16	5
Един от проблемите	70	21	6
Не е проблем	47	29	17
Възприемане на изменението на климата			
Не е сериозен проблем	22	28	41
Доста сериозен проблем	34	39	19
Много сериозен проблем	67	22	7
Предприети действия за борба с изменението на климата			
Да	67	21	8
Не	43	32	18

2. Действия на ЕС и на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск

Ускоряването на въвеждането на възобновяеми енергийни източници в ЕС и предприемането на икономически мерки за ограничаване на цените на сметките за енергия за домакинствата са предпочитани от европейците мерки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза.

Респондентите получиха списък с пет варианта и попитаха как смятат, че ЕС и правителствата на държавите членки трябва да реагират, за да облекчат икономическия натиск, причинен от енергийната криза⁴⁵. Резултатите по-долу представят първия си отговор.

Почти три от всеки десет (29 %) заявяват, че ЕС и държавите членки трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да намалят разходите за енергия и да станат по-независими от енергията, като същия дял казват, че тези органи трябва да предприемат икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например облагане на

печалбите на енергийните компании и налагане на тавани на цените на енергията.

Повече от един на всеки десет подкрепя предоставянето на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото (16 %) или инвестирането повече в мерки за енергийна ефективност (напр. подобрена изолация) (15 %). Малко над един на всеки двадесет (6 %) смятат, че ЕС и държавите членки следва да диверсифицират доставките на изкопаеми горива в ЕС.

QC12a. По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място? (% — ЕС-27)

⁴⁵ QC12a. По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място?

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Предприемането на икономически мерки за ограничаване на цените на сметките за енергия за домакинствата, като например облагане на печалбите на енергийните дружества и налагане на горни граници на цените на енергията, е най-упоменатото действие в 13 държави и се нарежда сред първите три във всяка държава членка. Най-често се споменава от тези в Австрия (39 %), Чехия (37 %) и Нидерландия (35 %), най-малко споменавани от тези в Унгария (20 %), Кипър (21 %) и Швеция (22 %).

Във Франция предприемането на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата се нарежда на първо място с ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници, за да се намалят разходите за енергия и да стане по-независима от енергията (по 27 %).

В 12 държави членки респондентите най-често заявяват, че въвеждането на възобновяеми енергийни източници в ЕС следва да бъде ускорено, за да се намалят разходите за енергия и да стане по-независимо от енергията, и това е особено вярно в Швеция (51 %), Португалия (42 %) и Финландия (37 %). За разлика от тях е най-малко вероятно те да бъдат споменати от тези в България (15 %), Румъния и Латвия (всяка по 19 %). Това действие се нарежда в първите три в 25 държави.

Предоставянето на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото е най-често споменаваното действие в Малта (26 %) и се нарежда в първите три в 23 държави като цяло. Той е широко споменат и от респондентите в България (25 %), Ирландия, Кипър и Гърция (по 24 %), но е най-малко вероятно да бъдат споменати от тези в Португалия, Италия и Чехия (всички 12 %).

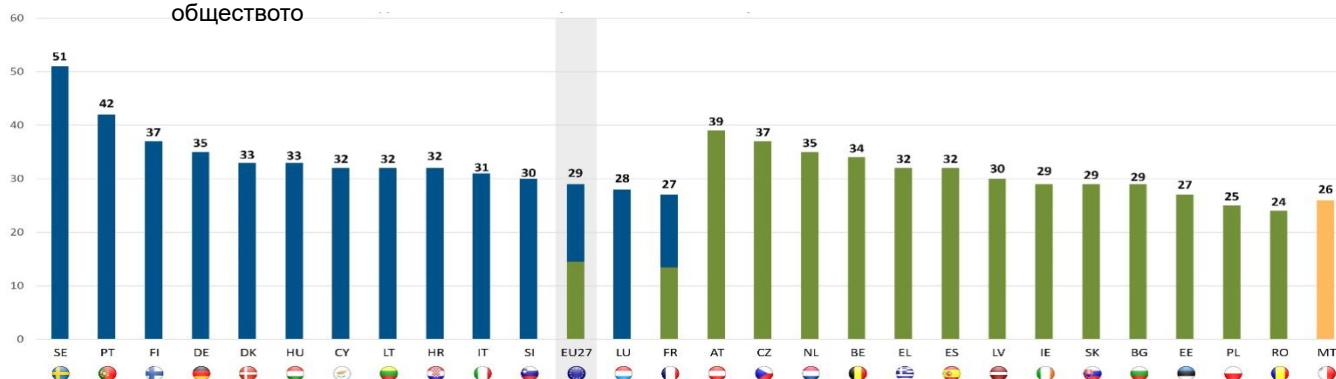
Инвестирането повече в мерки за енергийна ефективност е единственото друго действие, което се нарежда в челните три места в която и да е страна. Инвестициите най-често се споменават от тези в Румъния (22 %), Унгария и Франция (и двете 21 %) и Малта (20 %) и най-малко споменавани от тези във Финландия (8 %).

Има четири държави, в които най-малко една на всеки десет споменава диверсифицирането на доставките на

изкопаеми горива в ЕС: Полша (12 %), Румъния (11 %), Естония и Чехия (и двете по 10 %).

QC12a. По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място? (% — най-често споменаваният отговор по държави)

- Ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да се намалят разходите за енергия и да се постигне по-голяма енергийна независимост
- Предприемане на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например печалбите на енергийното дружество, и налагане на горни граници на цените на енергията
- Предоставяне на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC12a. По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място? (%)

	ЕС-27	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	ЕЛ	ES	FR	HR	Т О	КИ ПЪ Р	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	Н А	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да се намалят разходите за енергия и да се постигне по-голяма енергийна независимост	29	28	15	20	33	35	22	26	26	25	27	32	31	32	19	32	28	33	25	31	30	23	42	19	30	23	37	51
Предприемане на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например данъчно облагане на печалбите на енергийните дружества, и налагане на горни граници на цените на енергията	29	34	29	37	24	28	27	29	32	32	27	26	30	21	30	27	26	20	23	35	39	25	26	24	24	29	34	22
Предоставяне на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото	16	17	25	12	18	15	16	24	24	18	15	18	12	24	23	20	23	20	26	14	13	22	12	21	23	18	16	13
Да се инвестира повече в мерки за енергийна ефективност (напр. подобрена изолация)	15	14	19	16	14	10	17	13	12	14	21	18	16	12	14	14	13	21	20	14	9	14	9	22	15	19	8	9
Разнообразяване на доставките на изкопаеми горива в ЕС	6	5	5	10	6	6	10	7	4	5	4	5	8	5	7	2	7	5	6	3	6	12	3	11	5	7	2	2
Други (спонтанни)	1	0	0	0	1	2	1	0	0	1	1	0	1	0	2	0	0	0	0	1	2	0	0	1	1	1	0	1
Не знам	4	2	7	5	4	4	7	1	2	5	5	1	2	6	5	5	3	1	0	2	1	4	8	2	2	3	3	2

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ илюстрира следните забележителни разлики:

- Хората на възраст между 15 и 24 години (24 %) са по-малко склонни от по-възрастните респонденти, и по-специално тези на възраст 40—54 години (31 %), да смятат, че ЕС и националните правителства трябва да предприемат икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата.
- Респондентите, които са завършили образование на възраст 20 или повече години, са най-склонни да мислят, че ЕС и националните правителства трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници (35 %), но те са най-малко склонни да мислят, че правителствата трябва да предприемат икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата (26 %).
- Ръководителите (38 %) са най-склонни да мислят, че ЕС и националните правителства трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници, особено в сравнение с домакините (25 %).
- Колкото по-малко трудности изпитват респондентите при плащането на сметки, толкова по-вероятно е да споменат ускоряването на внедряването на възобновяеми енергийни източници и толкова по-малко вероятно е те да споменат предоставянето на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото. Например 31 %, които никога или почти никога не срещат трудности при плащането на сметки, заявяват, че въвеждането на възобновяеми енергийни източници следва да бъде ускорено, в сравнение с 24 %, които изпитват затруднения през по-голямата част от времето.
- Колкото по-високо един респондент се поставя на социалната стълбица, толкова по-вероятно е те да мислят, че ЕС и националните правителства трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници, но толкова по-малко вероятно е те да мислят, че правителствата трябва да предприемат икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата.

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (37 %) или един от най-сериозните (35 %) проблеми, пред които е изправен светът, е по-вероятно да споменат ускоряването на внедряването на възобновяеми енергийни източници, отколкото тези, които смятат, че това не е проблем (24 %). Освен това, колкото по-сериозен е проблемът, за който респондентите възприемат изменението на климата,

толкова по-вероятно е те да мислят, че ЕС и националните правителства трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC12a По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място? (% — ЕС)

	Ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да се намалят разходите за енергия и да се постигне по-голяма енергийна независимост	Разнообразяване на доставките на изкопаеми горива в ЕС	Да се инвестира повече в мерки за енергийна ефективност (напр. подобрена изолация)	Предприемане на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например данъчно облагане на печалбите на енергийните дружества, и налагане на горни граници на цените на енергията	Предоставяне на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото	Други (спонтанни)	Не знам
ЕС-27	29	6	15	29	16	1	4
Пол							
Човек	29	7	15	29	16	1	3
Жена	29	6	15	28	17	1	4
Възраст							
15—24	31	6	17	24	19	0	3
25—39	33	6	14	28	16	1	2
40—54	30	7	14	31	16	0	2
55+	26	6	15	29	17	1	6
Образование (края на)							
—15	23	8	13	31	15	1	9
16—19	26	6	15	31	17	1	4
20+	35	6	16	26	15	0	2
Все още учи	35	5	16	24	17	0	3
Социално-професионална категория							
Самостоятелно заети лица	31	8	14	30	14	1	2
Мениджъри	38	6	14	27	14	0	1
Други бели якички	31	7	16	27	16	1	2
Ръчни работници	26	6	14	32	18	1	3
Домашни лица	25	6	16	29	16	1	7
Безработни	27	5	16	27	19	1	5
Пенсионер	26	5	15	29	17	1	7
Студенти	35	5	16	24	17	0	3
Трудности при плащането на сметки							
През по-голямата част от времето	24	5	14	30	22	0	5
От време на време	26	7	15	30	17	1	4
Почти никога/Никога	31	6	15	28	16	1	3
Помислете за принадлежност към							
Работническата класа	24	6	14	30	19	1	6
Долната средна класа	26	7	15	29	18	1	4
Средната класа	30	6	16	29	15	1	3
Горната средна класа	42	5	14	24	14	0	1
Висшата класа	41	5	17	20	15	1	1
Изменение на климата							
Най-големият проблем	37	4	15	26	16	0	2
Един от проблемите	35	5	14	29	15	0	2
Не е проблем	24	8	15	29	18	1	5
Възприемане на изменението на климата							
Не е сериозен проблем	13	13	12	33	19	4	6
Доста сериозен проблем	20	9	16	29	19	1	6
Много сериозен проблем	33	5	15	28	16	0	3
Предприе действия за борба с изменението на климата							
Да	33	5	15	29	15	1	2
Не	23	8	15	28	19	1	6

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

В последващ въпрос на респондентите беше дадена възможност да дадат допълнителни отговори. Представените по-долу резултати описват подробно цялостния отговор на този въпрос (първи и последващ отговор).

Малко над половината от всички респонденти смятат, че ЕС и държавите членки следва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да намалят разходите за енергия и да станат по-независими от енергията (52 %) или да предприемат икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например данъчно облагане на печалбите на енергийните дружества и налагане на горни граници на цените на енергията (51 %).

Повече от една трета подкрепят инвестициите в мерки за енергийна ефективност (36 %) или предоставянето на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото (35 %). Повече от един на всеки десет (14 %) смята, че ЕС и държавите членки следва да диверсифицират предлагането на внос на изкопаеми горива в ЕС.

Разглеждането на националните резултати за всички действия, които респондентите смятат, че трябва да бъдат предприети, показва, че ускоряването на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да се намалят разходите за енергия и да стане по-независимо от енергията, и предприемането на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата са единствените варианти, които се нареждат на първо място във всяка държава.

В 13 държави ускоряването на внедряването на възобновяеми енергийни източници е най-упоменатото действие и се нарежда в първите три действия в 25 държави като цяло. Най-често се споменава от тези в Швеция (74 %), Дания и Португалия (62 %) и най-малко споменатите в България (33 %), Естония (36 %) и Латвия (38 %).

Предприемането на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата е най-упоменатото действие в 14 държави членки и се нарежда в първите три в 26 държави като цяло. Той е най-често споменаван от респондентите в Австрия (63 %), Гърция (61 %) и Чехия (58 %), като най-малко се споменава от тези в Унгария (39 %), Швеция (42 %) и Словения и Кипър (и двете 43 %).

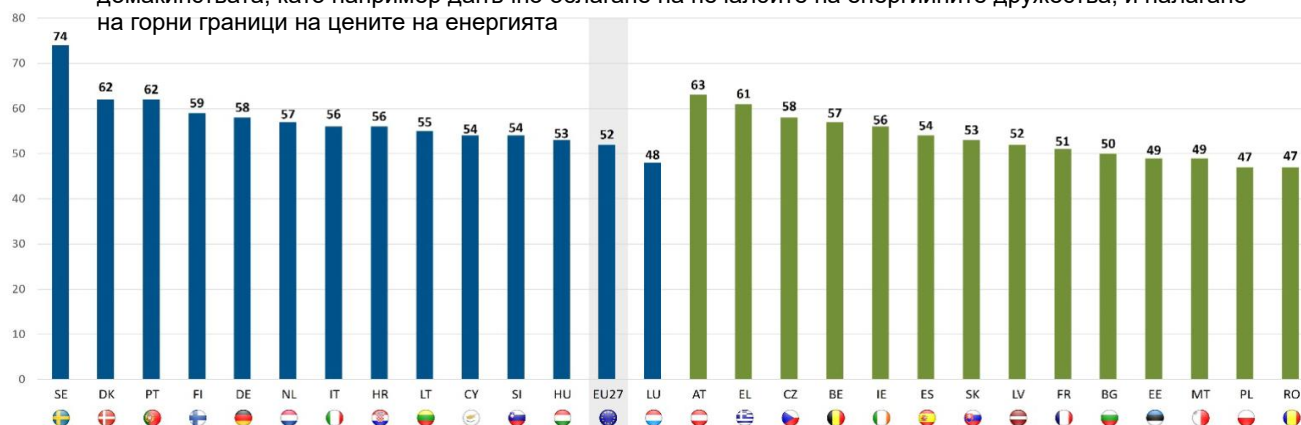
QC12T. По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място? И тогава? (% — ЕС-27)

QC12T По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място? И тогава? (% — най-често споменаваният отговор по държави)

■ Ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да се намалят разходите за енергия и да се постигне по-голяма енергийна независимост

■ Предприемане на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например данъчно облагане на печалбите на енергийните дружества, и налагане на горни граници на цените на енергията

Унгария (52 %) е единствената държава, в която поне половината смятат, че ЕС и националните правителства трябва да инвестират повече в мерки за енергийна ефективност, следвана от 44 % от респондентите във Франция и 42 % в Малта. В другия край на скалата 22 % в Австрия и 27 % в Португалия и Гърция посочват този вариант. Инвестициите в енергийна ефективност се нареждат на второ или трето място в 13 държави.

Предоставянето на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото е второто или третото най-често споменавано действие в 20 държави членки. Гърция (53 %) е единствената държава, в която поне половината споменават това действие, следвана от 49 % от респондентите в България и 48 % в Латвия. Това действие се споменава най-малко от тези в Италия (28 %), Швеция (30 %) и Франция и Чехия (по 31 %).

И накрая, диверсификацията на доставките на изкопаеми горива в ЕС се посочва най-често от респондентите в Полша, Румъния (23 %) и Чехия (19 %), като най-малко се споменава от тези в Литва (6 %), Гърция (8 %) и Франция и Финландия (и двете по 9 %). Това действие не фигурира в първите три в нито една държава членка.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC12T По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място? И тогава? (%)

	EC-27	БЪ ДЕ ТЕ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	Т О	КИ ПЪ Р	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	Н А	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да се намалят разходите за енергия и да се постигне по-голяма енергийна независимост	52	51	33	44	62	58	36	48	49	45	50	56	56	54	38	55	48	53	48	57	55	44	62	40	54	43	59	74
Предприемане на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например данъчно облагане на печалбите на енергийните дружества, и налагане на горни граници на цените на енергията	51	57	50	58	45	48	49	56	61	54	51	52	55	43	52	45	46	39	49	53	63	47	45	47	43	53	56	42
Да се инвестира повече в мерки за енергийна ефективност (напр. подобрена изолация)	36	36	40	35	37	32	38	34	27	33	44	40	36	31	31	39	36	52	42	40	22	33	27	41	39	41	31	38
Предоставяне на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото	35	37	49	31	32	33	37	45	53	39	31	40	28	47	48	42	46	43	46	35	36	42	33	41	44	38	32	30
Разнообразяване на доставките на изкопаеми горива в ЕС	14	13	12	19	13	14	18	13	8	14	9	10	17	10	15	6	17	10	13	9	16	23	15	23	12	15	9	10
Други (спонтанни)	1	0	0	0	2	3	3	0	0	1	1	1	1	0	2	1	1	0	0	1	4	0	1	1	1	2	0	1
Не знам	4	2	7	5	4	4	7	2	1	5	5	1	3	6	5	5	3	1	0	2	1	4	8	3	2	3	3	2

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ на всички отговори илюстрира следното:

- Лицата на възраст над 55 години са по-малко склонни от по-младите респонденти да смятат, че ЕС и националните правителства следва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да намалят разходите за енергия и да станат по-независими от енергията, и това е особено вярно в сравнение с тези на възраст 25—39 години (47 % спрямо 58 %).
- Колкото по-дълго един респондент остава в образованието, толкова по-вероятно е те да мислят, че ЕС и националните правителства трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС или да бъдат инвестирани повече в мерки за енергийна ефективност. Например 58 % от завършилите образование на възраст 20 или повече години смятат, че въвеждането на енергия от възобновяеми източници следва да бъде ускорено, в сравнение с 42 % от тези на възраст 15 години или по-млади.
- Ръководителите (62 %) са най-вероятно групата, която смята, че ЕС и националните правителства трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да намалят разходите за енергия и да станат по-независими от енергията, особено в сравнение с домакините (43 %).
- Колкото по-малко трудности изпитват респондентите при плащането на сметки, толкова по-вероятно е да споменат ускоряването на внедряването на възобновяеми енергийни източници или инвестирането в енергийна ефективност и толкова по-малко вероятно е те да споменат предоставянето на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото. Например 38 %, които никога или почти никога не срещат трудности при плащането на сметки, споменават, че инвестират повече в енергийна ефективност, в сравнение с 31 %, които изпитват затруднения през повечето време.
- Колкото по-високо се счита, че респондентът е на социалната стълбица, толкова по-вероятно е те да мислят, че ЕС и националните правителства трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС или да инвестират повече в мерки за енергийна ефективност, но толкова по-малко вероятно е те да мислят, че правителствата следва да предприемат икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата или да предоставят пряка финансова подкрепа на

икономически най-уязвимите членове на обществото.

Анализът също така показва, че респондентите, които смятат, че изменението на климата е най-сериозният (62 %) или един от най-сериозните (59 %) проблеми, пред които е изправен светът, е по-вероятно да споменат ускоряването на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да намалят разходите за енергия и да станат по-независими от енергията, отколкото тези, които не смятат, че това е проблем (45 %). Освен това, колкото по-сериозен е проблемът, който според респондентите е изменението на климата, толкова по-вероятно е те да мислят, че ЕС и националните правителства трябва да ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС или да инвестират повече в мерки за енергийна ефективност.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

QC12T По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място? И тогава? (% — ЕС)

	Ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да се намалят разходите за енергия и да се постигне по-голяма енергийна независимост	Разнообразяване на доставки на изкопаем и горива в ЕС	Да се инвестира повече в мерки за енергийна ефективност (напр. подобрена изолация)	Предприемане на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например печалбите на енергийното дружество, и налагане на горни граници на цените на енергията	Предоставяне на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото
ЕС-27	52	14	36	51	35
Пол					
Човек	52	15	37	50	35
Жена	52	14	35	52	36
Възраст					
15—24	56	14	37	49	37
25—39	58	15	36	50	34
40—54	53	16	36	52	35
55+	47	13	35	51	36
Образование (края на)					
—15	42	14	32	53	36
16—19	49	15	35	53	37
20+	58	14	40	49	32
Все още учи	60	13	35	51	35
Социално-професионална категория					
Самостоятелно заети лица	57	16	36	52	31
Мениджъри	62	15	38	49	30
Други бели якички	53	17	40	50	34
Ръчни работници	50	15	34	52	38
Домашни лица	43	17	35	53	34
Безработни	47	13	36	49	40
Пенсионер	46	12	35	51	37
Студенти	60	13	35	51	35
Трудности при плащането на сметки					
През по-голямата част от времето	46	13	31	52	42
От време на време	48	17	33	53	37
Почти никога/Никога	54	14	38	50	34
Помислете за принадлежност към					
Работническата класа	44	13	33	52	40
Долната средна класа	49	16	35	51	38
Средната класа	55	15	37	51	34
Горната средна класа	64	13	41	47	31
Висшата класа	63	14	48	40	29
Изменение на климата					
Най-големият проблем	62	11	39	49	32
Един от проблемите	59	12	38	52	34
Не е проблем	45	17	34	51	37
Възприемане на изменението на климата					
Не е сериозен проблем	28	26	30	51	37
Доста сериозен проблем	40	19	34	51	38
Много сериозен проблем	57	12	37	51	35
Предприемане на действия за борба с изменението на климата					

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Да	57	13	37	52	34
Не	44	17	34	50	38

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

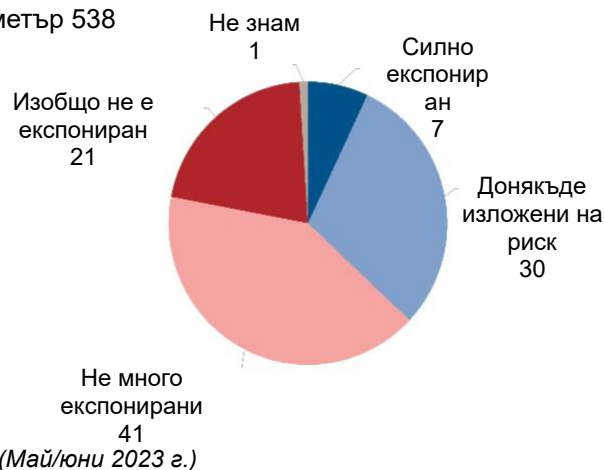
VI. ЕВРОПЕЙЦИТЕ И ТЯХНАТА ПРИРОДНА СРЕДА

QC14. Доколко сте изложени лично на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата (например пожари, наводнения, замърсяване, екстремни метеорологични условия и т.н.)? (% — ЕС-27)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

1. Излагане на европейците на рискове и заплахи за околната среда и климата

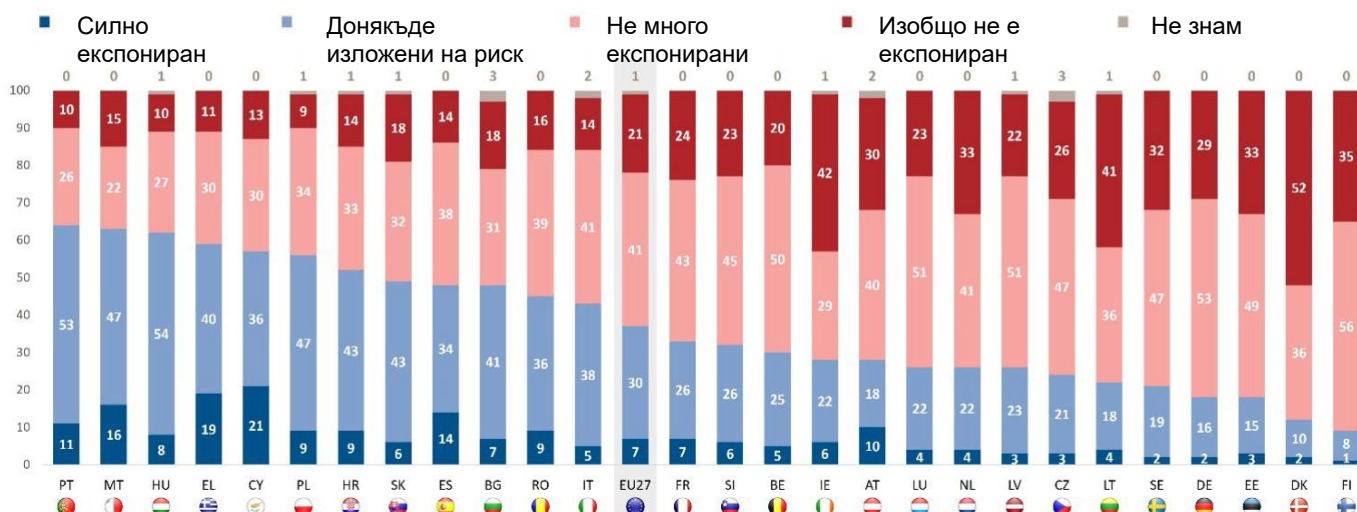
Почти четирима на всеки десет европейци се чувстват лично изложени на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата

Респондентите бяха запитани: „как лично те са изложени на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата (например пожари, наводнения, замърсяване, екстремни метеорологични условия и т.н.)?“. Почти четири на всеки десет (37 %) казват, че са изложени, като 7 % казват, че са „много изложени“. От друга страна, мнозинството (62 %) заявяват, че не са изложени на тези рискове и заплахи, като малко над един на всеки пет (21 %) заявява, че „не е изложен изобщо“.

Националният анализ разкрива значителни различия между държавите членки. В седем държави мнозинството от респондентите заявяват, че са изложени на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата: Португалия (64 %), Малта (63 %), Унгария (62 %), Гърция (59 %), Кипър (57 %), Полша (56 %) и Хърватия (52 %). За разлика от тях 9 % във Финландия, 12 % в Дания и 18 % в Германия и Естония се чувстват лично изложени на риск.

Делът на респондентите, които се чувстват „много изложени на риск“, е най-висок в Кипър (21 %), Гърция (19 %) и Малта (16 %). За разлика от тях, най-малко четири на всеки десет в Дания (52 %), Ирландия (42 %) и Литва (41 %) заявяват, че изобщо не се чувстват изложени на тези рискове и заплахи.

QC14. Доколко сте изложени лично на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата (например пожари, наводнения, замърсяване, екстремни метеорологични условия и т.н.)? (%)

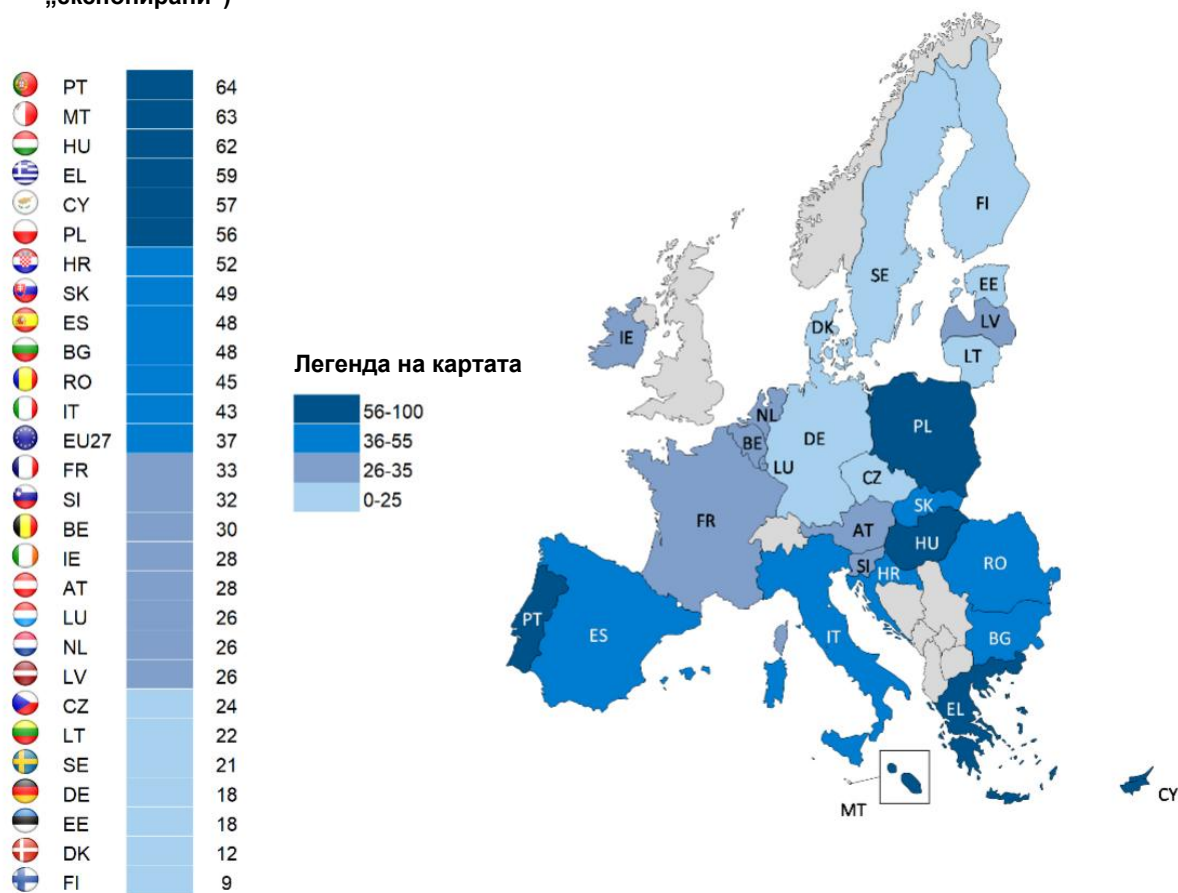

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Картата показва, че респондентите в южните и източните райони на ЕС са по-склонни да се чувстват изложени на тези рискове и заплахи, отколкото тези, които живеят в северните и някои централни райони.

QC14. Доколко сте изложени лично на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата (например пожари, наводнения, замърсяване, екстремни метеорологични условия и т.н.)? (% — общо „експонирани“)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социално-демографският анализ илюстрира следното:

- Респондентите на възраст над 55 години (33 %) са по-малко склонни от по-младите респонденти да кажат, че се чувстват изложени на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата.
- Другите работници (43 %), домакините (42 %) и самостоятелно заетите лица са най-склонни да кажат, че се чувстват изложени на риск, особено в сравнение с пенсионерите (31 %).
- Респондентите, които никога или почти никога не изпитват затруднения при плащането на сметки (34 %) са по-малко склонни да се чувстват изложени на риск, отколкото тези, които изпитват повече трудности.
- Респондентите, които считат себе си за средна класа или по-ниска в социалната стълбица, са по-склонни да се чувстват изложени на риск, отколкото тези, които се поставят по-високо. Например, 39 %, които считат себе си за част от работническата класа, се чувстват изложени на риск, в сравнение с 30 %, които смятат, че принадлежат към висшата средна класа.

Анализът също така показва, че колкото по-сериозен е проблемът, който според респондентите е изменението на климата, толкова по-вероятно е те да се чувстват изложени на риск: 38 %, които смятат, че това е много сериозен проблем, се чувстват по този начин в сравнение с респондентите, които считат, че изменението на климата не е сериозен проблем (23 %).

QC14 Как сте изложени лично на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата (например пожари, наводнения, замърсяване, екстремни метеорологични условия и т.н.)? (% — ЕС)

	Общо „експонирани“	Общо „Неекспонирани“	Не знам
ЕС-27	37	62	1
Пол			
Човек	36	63	1
Жена	38	61	1
Възраст			
15—24	39	60	1
25—39	38	61	1
40—54	38	61	1
55+	33	66	1
Образование (края на)			
—15	37	62	1
16—19	37	62	1
20+	36	63	1
Все още учи	35	64	1
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	40	58	2
Мениджъри	35	65	0
Други бели якички	43	56	1
Ръчни работници	37	62	1
Домашни лица	42	56	2
Безработни	37	62	1
Пенсионер	31	68	1
Студенти	35	64	1
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	44	56	0
От време на време	42	57	1
Почти никога/Никога	34	65	1
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	39	60	1
Долната средна класа	37	62	1
Средната класа	37	62	1
Горната средна класа	30	70	0
Висшата класа	32	67	1
Изменение на климата			
Най-големият проблем	23	77	0
Един от проблемите	32	67	1
Не е проблем	38	61	1

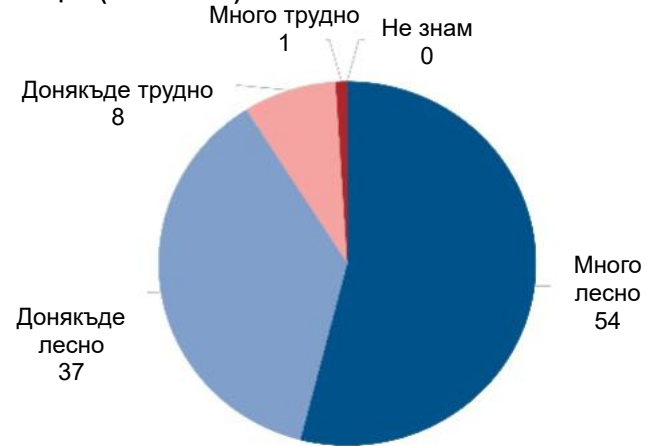
2. Достъп на европейците до природата и зелените пространства

Повече от осем на всеки десет европейци казват, че за тях е лесно да получат достъп до природата и зелените площи.

Респондентите бяха запитани колко лесно или трудно е за тях да получат достъп до природата и зелените площи.⁴⁷ По-голямата част (91 %) казват, че е лесно да се направи това, като 54 % заявяват, че това е „много лесно“. Почти един на всеки десет (9 %) заявява, че за тях е трудно да получат достъп до природата и зелените площи.

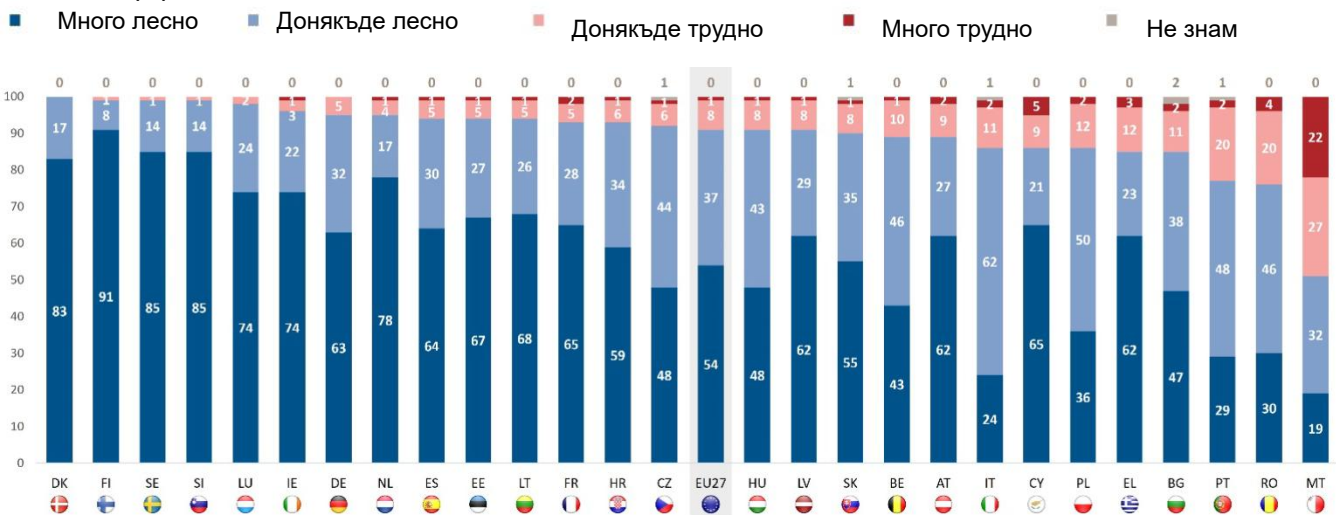
Във всички държави с изключение на една държава повече от три четвърти от респондентите заявяват, че за тях е лесно да получат достъп до природни и зелени площи, а в 17 държави членки най-малко девет от десет казват това. Всички респонденти в Дания казват, че този достъп е лесен (100 %), както и 99 % в Словения, Финландия и Швеция. В другия край на скалата 51 % от респондентите в Малта, 76 % в Румъния и 77 % в Португалия казват същото.

ВЪПРОС 13. Колко лесно или трудно е да получите достъп до природата и зелените площи? (% — ЕС-27)

(Май/юни 2023 г.)

ВЪПРОС 13. Колко лесно или трудно е да получите достъп до природата и зелените площи? (%)

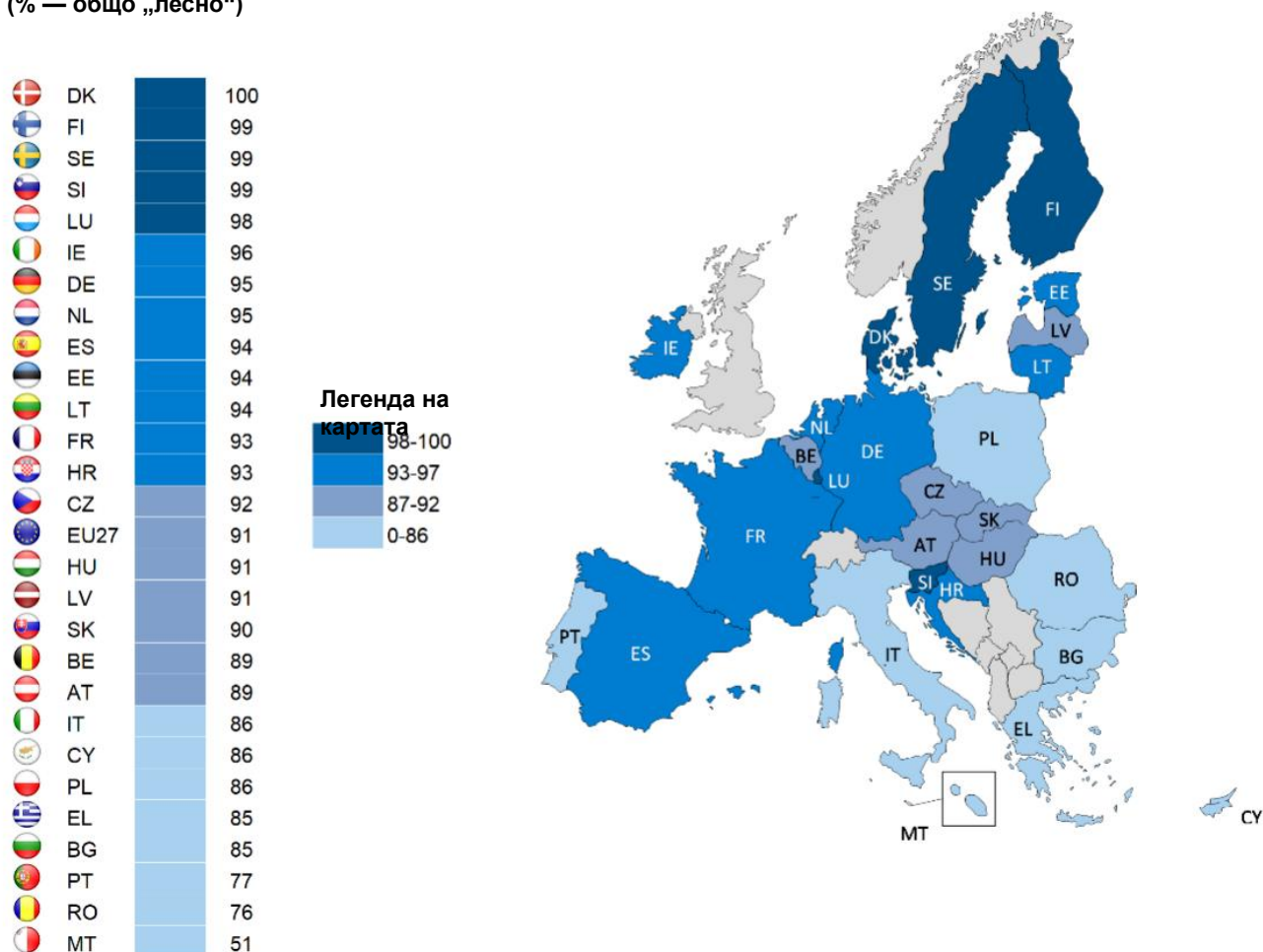
47 ВЪПРОС 13. Колко лесно или трудно е да получите достъп до природата и зелените площи?

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

На картата е показано, че тези, които намират за най-лесен достъп до природата и зелените площи, е най-вероятно да бъдат открити в северните и западните райони на ЕС.

ВЪПРОС 13. Колко лесно или трудно е да получите достъп до природата и зелените площи? (% — общо „лесно“)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Социодемографският анализ показва, че повече от осем от десет респонденти във всяка група казват, че имат лесен достъп до природата и зелените площи. В резултат на това има няколко забележителни разлики:

- Мениджърите и студентите (93 %) са най-склонни да кажат, че достъпът е лесен, особено в сравнение с домакините (84 %).
- Респондентите, които никога или почти никога не изпитват затруднения при плащането на сметки, са по-склонни да кажат, че достъпът е лесен, отколкото тези, които изпитват по-големи затруднения (94 % спрямо 85 %).

QC13 Колко лесно или трудно е да получите достъп до природата и зелените площи? (% — ЕС)

	Общо „Easy“	Общо „трудни“	Не знам
ЕС-27	91	9	0
Пол			
Човек	92	8	0
Жена	90	10	0
Възраст			
15—24	92	8	0
25—39	91	9	0
40—54	92	8	0
55+	90	10	0
Образование (края на)			
—15	88	12	0
16—19	89	11	0
20+	93	7	0
Все още учи	93	7	0
Социално-професионална категория			
Самостоятелно заети лица	91	8	1
Мениджъри	93	7	0
Други бели якички	91	9	0
Ръчни работници	90	10	0
Домашни лица	84	16	0
Безработни	88	11	1
Пенсионер	91	9	0
Студенти	93	7	0
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	85	15	0
От време на време	85	14	1
Почти никога/Никога	94	6	0
Помислете за принадлежност към			
Работническата класа	91	9	0
Долната средна класа	89	10	1
Средната класа	91	9	0
Горната средна класа	95	5	0
Висшата класа	93	7	0
Изменение на климата			
Най-големият проблем	92	8	0
Един от проблемите	93	7	0
Не е проблем	88	11	1

ИЗВОД

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Въпреки че изменението на климата все още се счита за много сериозен глобален проблем, резултатите от това проучване на Евробарометър показват, че мненията на европейците относно изменението на климата претърпяха известна промяна през последните две години. Изменението на климата вече не е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът. Сега тя е на трето място след бедността, гладът и липсата на питейна вода и въоръжените конфликти. Въпреки че бедността, гладът и липсата на питейна вода исторически се нареждат като най-сериозния проблем, пред който е изправен светът, значителното увеличение на споменаванията за въоръжен конфликт може да се дължи на продължаващото руско нашествие в Украйна, започнало през февруари 2022 г., в периода между предишното проучване през 2021 г. и настоящото.

Въпреки това европейците все още считат изменението на климата за сериозен проблем сам по себе си. Почти осем от всеки десет респонденти смятат, че изменението на климата е сериозен проблем и този резултат остава относително стабилен от 2019 г. насам. Това важи за мнозинството във всяка държава — членка на ЕС.

Що се отнася до борбата с изменението на климата, повече от половината смятат, че Европейският съюз, националните правителства, предприятията и промишлеността са отговорни за справянето с изменението на климата. Респондентите е по-малко вероятно да споменат националните правителства, бизнеса и промишлеността, отколкото през 2021 г., но е по-вероятно да ги споменат, отколкото през 2019 г.

На индивидуално ниво малко над една трета смятат, че те са лично отговорни за справянето с изменението на климата. Въпреки това почти две трети заявяват, че са предприели действия през последните шест месеца за борба с изменението на климата — равнище, което остава относително стабилно от 2019 г. насам. Този резултат обаче прикрива значителни национални различия — от повече от осем на всеки десет респонденти в Люксембург до малко под трима на десет в Румъния.

Въпреки че по-голямата част от европейците предприемат лични действия за борба с изменението на климата, някои общи действия са станали по-малко разпространени. Седем от всеки десет европейци се опитват да намалят отпадъците и редовно да ги разделят за рециклиране, което е с 5 процентни пункта в сравнение с 2021 г. и 2019 г., докато малко над половината се опитват да намалят потреблението на изделия за еднократна употреба (53 %, -6 процентни пункта в сравнение с 2021 г. и -9 процентни пункта в сравнение с 2019 г.). Всъщност настоящите резултати за тези две действия са най-ниски от 2013 г. насам. Почти четири на всеки десет казват, че при закупуване на нов домакински уред по-ниското потребление на енергия е важен фактор при избора им, но това представлява втори пореден спад от 2019 г. насам.

Отношението на европейците към борбата с изменението на климата и прехода към чиста енергия

остана относително стабилно от 2021 г. насам. Повече от осем от всеки десет респонденти са съгласни, че справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве. Три четвърти са съгласни, че предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят предприятията от ЕС по-конкуренетоспособни, докато малко над шест от десет са съгласни, че адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС.

Що се отнася до енергетиката, почти осем от десет са съгласни, че следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени, а седем от десет са съгласни, че намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС би могло да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС. От икономическа гледна точка почти три четвърти са съгласни, че цената на щетите, причинени от изменението на климата, е много по-висока от цената на инвестициите, необходими за екологичния преход.

Що се отнася до действията на правителството за борба с изменението на климата, над две трети от европейците смятат, че националното им правителство не прави достатъчно за справяне с изменението на климата, въпреки че това представлява спад от осем процентни пункта от 2021 г. насам. С изключение на Финландия, мнозинството във всяка страна смята, че националното им правителство не прави достатъчно.

Налице е силна подкрепа за целите за възобновяема енергия и подобрена енергийна ефективност. Почти девет от десет смятат, че е важно ЕС да си постави амбициозни цели за увеличаване на количеството енергия от възобновяеми източници до 2030 г., като този резултат остава стабилен от 2021 г. насам. Повече от седем от десет във всяка държава членка смятат, че е важно ЕС да си постави амбициозни цели в тази област. Почти девет от десет смятат, че е важно тяхното национално правителство да си постави амбициозни цели за увеличаване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвано до 2030 г. Въпреки че това е само с една точка спад от 2021 г. насам, настоящият резултат е най-ниското равнище на подкрепа досега.

Освен че големите мнозинства подкрепят амбициозни цели в областта на енергията от възобновяеми източници, повече от осем от десет респонденти смятат, че е важно Европейският съюз да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. Повече от осем на всеки десет смятат, че е важно националното им правителство да предприеме действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. Въпреки че това е значително мнозинство, то представлява най-ниското равнище на подкрепа досега, с два пункта под предишното дъно от март-

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

април 2021 г. и с шест пункта по-ниско от върховете от 2013—2015 г.

Неутрална по отношение на климата Европа има силна подкрепа във всички държави членки. Почти девет от всеки десет респонденти са съгласни, че емисиите на парникови газове следва да бъдат намалени до минимум, като същевременно се компенсират останалите емисии, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г., спад от две точки от 2021 г. насам и спад от четири пункта от 2019 г. насам, като поне седем от десет във всяка държава членка също са съгласни.

Респондентите бяха помолени да разгледат скоковете на цените на енергията и ограниченията на доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, и да кажат как смятат, че ЕС и държавите членки трябва да реагират по отношение на политиката за зелена енергия. Почти шест от десет смятат, че използването на възобновяеми енергийни източници трябва да се ускори, енергийната ефективност да се увеличи и преходът към зелена икономика да се ускори. Една четвърт смятат, че темпът на преход трябва да се запази, докато малко над един на всеки десет смята, че трябва да се използват повече изкопаеми горива по време на енергийната криза и преходът към зелена икономика да се забави.

Предпочитаните от европейците мерки за облекчаване на икономическия натиск, причинен от енергийната криза, са да се ускори въвеждането на възобновяеми енергийни източници в ЕС и да се предприемат икономически мерки за ограничаване на цените на сметките за енергия за домакинствата, като например облагане на печалбите на енергийните дружества и налагане на горни граници на цените на енергията.

Като се имат предвид по-широките екологични въпроси, малко над девет на всеки десет европейци казват, че за тях е лесно да получат достъп до природни и зелени площи и с изключение на Малта повече от три четвърти във всяка страна са съгласни. Почти четирима на всеки десет европейци се чувстват лично изложени на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата, но това прикрива значителни национални различия. Почти две трети се чувстват по този начин в Португалия, в сравнение с малко под 1 на всеки десет във Финландия.

Прегледът на социално-демографските резултати разкрива някои модели. Респондентите на възраст 15—24 години, тези, които са завършили образование на възраст 20 или повече години, тези, които рядко или никога не изпитват затруднения при плащането на сметки, и тези, които считат, че са част от по-висока категория в социалната стълбица, са последователно сред най-склонните да смятат, че изменението на климата е сериозен проблем. Тези групи също така са по-склонни да подкрепят действия и политики, които разглеждат проблема и са по-склонни да мислят, че трябва да се направи повече. Възприятията за изменението на климата също оказват влияние. Тези, които смятат, че изменението на климата е най-

големият или един от най-сериозните проблеми, пред които е изправен светът, и тези, които смятат, че изменението на климата е много сериозен проблем, сами по себе си са по-склонни да подкрепят действия и политики, насочени към изменението на климата и последиците от него.

Технически спецификации

Между 10 май и 5 юни 2023 г. Kantar Public от името на Kantar Belgium проведе вълна 99.3 от проучването на Евробарометър по искане на Европейската комисия, Генерална дирекция за комуникация, отдел „Медиен мониторинг и Евробарометър“.

Вълна 99.3 обхваща населението на съответните националности на държавите — членки на Европейския съюз, пребиваващи във всяка от 27-те държави членки и на възраст 15 и повече години.

Основният модел на извадката, прилаган във всички държави, е стратифициран многоетапен, случаен (вероятност) един. Във всяка държава рамката на извадката първо се стратифицира по региони по NUTS и в рамките на всеки регион по мярка за урбанизъм (DEGURBA). Броят на извадковите точки, избрани във всеки район, отразява съвкупността от страта 15+. На втория етап са взети пробоотборни точки с вероятност, пропорционална на техния 0+ размер на популацията от всяка страта. По този начин извадките представляват цялата територия на изследваните държави по NUTS II (или еквивалентно ниво на Евростат) и според разпределението на местното население на съответните националности по отношение на метрополните, градските и селските райони⁴⁸.

Във всяка от избраните точки за вземане на проби е начертана на случаен принцип начална координатна система и инструмент за обратно геокодиране, използван за идентифициране на най-близкия адрес до координатата. Този адрес беше началният адрес за случайната разходка. Допълнителни адреси (всеки N-ти адрес) бяха избрани чрез стандартни процедури за „случаен маршрут“ от първоначалния адрес. Във всяко домакинство респондентът е бил изтеглен на случаен принцип. Подходът към подбора на случаен принцип зависи от размера на домакинството. Например за домакинства с двама над 15 члена сценарият беше използван за избор на информатор (лице, отговарящо на въпросника на проверяващия) или на другия отговарящ на условията член в домакинството. За домакинствата с трима над 15 члена сценарият се използва за избор на информатор (1/3 от времето) или на двама други отговарящи на условията членове в домакинството (2/3 от времето). Когато другите двама членове бяха избрани, интервюиращият беше помолен да поиска най-младия или най-възрастния. Скрипът

на случаен принцип ще присвои селекцията на най-младите или най-възрастните с еднаква вероятност. Този процес продължава за четири над 15 члена на домакинството — на случаен принцип питат за най-младите, вторите най-млади и най-възрастните. За домакинства с пет над 15 члена се връщаме към правилото за последния рожден ден.

Ако не е бил осъществен контакт с никого в домакинството или ако избраният респондент не е бил на разположение (заето), интервюиращият е посетил едно и също домакинство до три допълнителни пъти (общо четири опита за контакт). Интервюиращите никога не посочват, че проучването се провежда предварително от името на Европейската комисия; при поискване те могат да предоставят тази информация след приключване на проучването.

Фазата на набиране на персонал е малко по-различна в Нидерландия, Финландия и Швеция. В последните две държави бе избрана извадка от адреси в рамките на всеки пункт за вземане на проби от адреса или регистъра на населението (във Финландия подборът не се извършва във всички извадкови точки, а в някои, където се очаква процентът на отговорилите да се подобри). Изборът на адреси е направен на случаен принцип. След това се свързва с домакинствата по телефона и бяха наети, за да участват в проучването. В Нидерландия се използва проба RDD с двойна рамка (мобилни и стационарни номера), тъй като няма изчерпателен регистър на населението с налични телефонни номера. Изборът на числа в двата кадъра се извършва на случаен принцип, като всяко число получава еднаква вероятност за избор. За разлика от Швеция и Финландия, пробата е непълна.

48 Класификация на градските селски райони въз основа на DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

	ДЪРЖАВИ	ИНСТИТУТИ	№ ИНТЕРВЮТ А	ДАТИ НА РАБОТА НА МЯСТО		НАСЕЛЕНИЕ 15+	ДЯЛ НА ЕС
БЪДЕТЕ	Белгия	MCM Белгия	1038	10/05/2023	29/05/2023	9619330	2,53 %
BG	България	Kantar TNS VBSS	1017	11/05/2023	30/05/2023	5917534	1,56 %
CZ	Чехия	СТЪБЛО/МАРКА	1011	11/05/2023	02/06/2023	8982036	2,36 %
DK	Дания	Mantle Denmark (Kantar Public)	1001	11/05/2023	30/05/2023	4891261	1,29 %
DE	Германия	Mantle Германия (Kantar Public)	1507	11/05/2023	31/05/2023	71677231	18,87 %
EE	Естония	Норстат Ести	1005	11/05/2023	31/05/2023	1111597	0,29 %
IE	Ирландия	Б и А Изследване	1006	11/05/2023	30/05/2023	4005909	1,05 %
EL	Гърция	Кантар Гърция	1007	11/05/2023	29/05/2023	9167896	2,41 %
ES	Испания	Mantle Spain (Kantar Public)	1015	11/05/2023	28/05/2023	40639381	10,70 %
FR	Франция	MCM Франция	1003	11/05/2023	25/05/2023	55700114	14,66 %
HR	Хърватия	Хендал	1014	11/05/2023	30/05/2023	3461468	0,91 %
TO	Италия	Testpoint Italia	1024	10/05/2023	23/05/2023	51599668	13,58 %
КИПЪР	Република Кипър	Проучване на пазара на Сумар	504	11/05/2023	25/05/2023	752304	0,20 %
LV	Латвия	Kantar TNS Латвия	1022	10/05/2023	23/05/2023	1590245	0,42 %
LT	Литва	Norstat LT	1009	11/05/2023	28/05/2023	2373312	0,62 %
ЛУ	Люксембург	TNS Ilres	507	11/05/2023	24/05/2023	533335	0,14 %
HU	Унгария	Кантар Хофман	1029	11/05/2023	26/05/2023	8313539	2,19 %
MT	Малта	Миско Интернешънъл	504	11/05/2023	29/05/2023	446788	0,12 %
NL	Нидерландия	Кантар Нидерландия	1020	10/05/2023	29/05/2023	14763684	3,89 %
HA	Австрия	Das Österreichische Gallup Ins.	1002	11/05/2023	29/05/2023	7647176	2,01 %
PL	Полша	Изследователски колектив	1026	11/05/2023	28/05/2023	31982941	8,42 %
PT	Португалия	Intercampus SA	1000	15/05/2023	31/05/2023	8915624	2,35 %
RO	Румъния	CSOP SRL	1065	11/05/2023	29/05/2023	16174719	4,26 %
SI	Словения	Медина ДОО	1001	11/05/2023	05/06/2023	1791246	0,47 %
SK	Словакия	MNFORCE	1003	11/05/2023	26/05/2023	4591487	1,21 %
FI	Финландия	Taloustutkimus Oy	1001	11/05/2023	02/06/2023	4672932	1,23 %
SE	Швеция	Мантъл Швеция (Kantar Public)	1017	11/05/2023	30/05/2023	8541497	2,25 %
		ОБЩО ЕС-27	26358	10/05/2023	05/06/2023	379864254	100 %

* Трябва да се отбележи, че общият процент, посочен в тази таблица, може да надвишава 100 % поради закръгляване.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Режим на интервюиране по държави

Интервютата бяха проведени чрез интервюта лице в лице, или физически в домовете на хората, или чрез дистанционно видео взаимодействие на съответния национален език. Интервюта с дистанционно видео взаимодействие („онлайн лице в лице“ или CAVI, компютърно подпомагано видео интервю, са проведени само в Чехия, Дания, Малта и Финландия).

ДЪРЖАВИ	БРОЙ НА СЪБЕСЕДВАНИЯТА ПО CAPI	БРОЙ НА СЪБЕСЕДВАНИЯТА ПО CAWI	ОБЩ БРОЙ ИНТЕРВЮТА
БЪ ДЕ ТЕ	Белгия	1,03	1,03
BG	България	1,03	1,03
CZ	Чехия	1,04	1,04
DK	Дания	1,05	1,05
DE	Германия	1,51	1,51
EE	Естония	1,02	1,02
IE	Ирландия	1,03	1,03
EL	Гърция	532	480
ES	Испания	1,02	1,02
FR	Франция	1,02	1,02
HR	Хърватия	1,03	1,03
IT	Италия	1,03	1,03
КИ ПЪ Р	Република Кипър	504	504
LV	Латвия	1,01	1,01
LT	Литва	1,02	1,02
LU	Люксембург	513	513
HU	Унгария	1,05	1,05
MT	Малта	329	191
NL	Нидерландия	725	279
AT	Австрия	1,03	1,03
PL	Полша	1,04	1,04
PT	Португалия	1,04	1,04
RO	Румъния	1,05	1,05
SI	Словения	508	518
SK	Словакия	710	293
FI	Финландия	1,02	1,02
SE	Швеция	1045	1,05
	ОБЩО ЕС-27	14,09	12,58
			26,67

CAPI: Компютърно подпомагано лично интервю
CAWI: Компютърно подпомагано веб интервю

ДЪРЖАВИ	БРОЙ НА СЪБЕСЕДВАНИЯТА ПО CAPI	БРОЙ НА ИНТЕРВЮТАТА ПО CAWI	ОБЩ БРОЙ ИНТЕРВЮТА
БЪ ДЕ ТЕ	Белгия	1038	1038
BG	България	1017	1017
CZ	Чехия	794	217
DK	Дания	810	191
DE	Германия	1507	1507
EE	Естония	1005	1005
IE	Ирландия	1006	1006
EL	Гърция	1007	1007
ES	Испания	1015	1015
FR	Франция	1003	1003
HR	Хърватия	1014	1014
IT	Италия	1024	1024
КИ ПЪ Р	Република Кипър	504	504
LV	Латвия	1022	1022
LT	Литва	1009	1009
LU	Люксембург	507	507
HU	Унгария	1029	1029
MT	Малта	348	156
NL	Нидерландия	1020	1020
AT	Австрия	1002	1002
PL	Полша	1026	1026
PT	Португалия	1000	1000
RO	Румъния	1065	1065
SI	Словения	1001	1001
SK	Словакия	1003	1003
FI	Финландия	992	9
SE	Швеция	1017	1017
	ОБЩО ЕС-27	25785	573

CAPI: Компютърно подпомагано лично интервю
CAWI: Компютърно подпомагано видео интервю

За справка беше добавена методологията, използвана през 2021 г. Поради пандемията от COVID-19 в редица държави интервютата бяха проведени чрез Computer Assisted Web Interviewing (CAWI). Държавите, в които методологията се различава напълно в сравнение с 2023 г., са Белгия, Чехия, Дания, Естония, Ирландия, Латвия, Литва, Люксембург, Португалия, Финландия, Швеция. Държавите, в които методологията се различава частично в сравнение с 2023 г., са Гърция, Малта, Нидерландия, Словения и Словакия.

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Степен на отговор

За всяка държава се извършва сравнение между отговарящата извадка и вселената (т.е. общото население в страната). Теглата се използват за съпоставяне на отговарящата проба с Вселената по пол по възраст, регион и степен на урбанизация. За европейските оценки (т.е. средната стойност за ЕС) се прави корекция на теглата на отделните държави, като те се претеглят нагоре или надолу, за да се отрази тяхното население над 15 години като дял от населението на ЕС над 15 години.

Процентът на отговорилите се изчислява, като общият брой на пълните интервюта се раздели на броя на всички посетени адреси, с изключение на тези, които не са допустими, но включително тези, при които допустимостта не е известна. За вълна 99.2 от проучването EUROBAROMETER процентите на отговорите за държавите от ЕС-27, изчислени от Kantar Public, са:

	ДЪРЖАВИ	СТЕПЕН НА ОТГОВОР
БЪ		
ДЕ	Белгия	55,5 %
ТЕ		
BG	България	43,4 %
CZ	Чехия	52,5 %
DK	Дания	39,3 %
DE	Германия	23,7 %
EE	Естония	51,6 %
IE	Ирландия	46,8 %
EL	Гърция	30,1 %
ES	Испания	36,9 %
FR	Франция	37,2 %
HR	Хърватия	42,6 %
IT	Италия	25,7 %
KI		
ПЪ	Република Кипър	52,4 %
Р		
LV	Латвия	42,6 %
LT	Литва	44,7 %
LU	Люксембург	32,2 %
HU	Унгария	62,1 %
MT	Малта	79,8 %
NL	Нидерландия	66,1 %
HA	Австрия	41,6 %
PL	Полша	53,4 %
PT	Португалия	46,1 %
RO	Румъния	56,3 %
SI	Словения	43,9 %
SK	Словакия	54,7 %
FI	Финландия	27,9 %
SE	Швеция	64,7 %

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Граници на грешката

На читателите се напомня, че резултатите от проучването са оценки, чиято точност, ако всичко е равно, зависи от размера на извадката и от наблюдавания процент. При извадки от около 1000

интервюта реалните проценти варират в рамките на следните доверителни граници:

Статистически маржове, дължащи се на процеса на вземане на проби

(при ниво на доверие 95 %)

различни размери на извадките са в редове

различни наблюдавани резултати са в колони

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Въпросник

Кое от следните според Вас е най-сериозният проблем, пред който е изправен светът като цяло?

(ПОКАЗВАНЕ НА ЕКРАНА — ЧЕТЕНЕ — ЗАВЪРТАНЕ — САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Q1b Кои други според вас са сериозни проблеми?

(ПОКАЗВАНЕ НА ЕКРАНА — ПРОЧЕТЕТЕ — ЗАВЪРТЕТЕ — МАКС. 3 ОТГОВОРА)

	Въпрос 1а	Въпрос 1б
	Най-сериозният проблем	Други сериозни проблеми
Изменение на климата	1	1,
Международен тероризъм	2	2,
Бедност, глад и липса на питейна вода	3	3,
Разпространение на инфекциозни заболявания	4	4,
Икономическата ситуация	5	5,
Здравословни проблеми, дължащи се на замърсяване (N)	6	6,
Разпространение на ядрени оръжия	7	7,
Въоръжени конфликти	8	8,
Нарастващото световно население	9	9
Влошаване на природата (N)	10	10
Влошаване на демокрацията и принципите на правовата държава (N)	11	11
Други (спонтанни)	12	12
Няма (спонтанно)	13	13
Don't знам	14	14
EB95.1 QB1a &b		

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Въпрос 2 И колко сериозен проблем смятате, че използвате скала от 1 до 10, като „1„означава „10„, което означава, че е „изключително сериозен“.

(ПОКАЗВАНЕ НА ЕКРАНА — САМО ЕДИН ОТГОВОР)

1 Наистина не е сериозен проблем											10 Извънредно сериозен проблем	Don't знам
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	

1 QU EB95.1 QB2

Въпрос 3 Според Вас кой в рамките на ЕС отговаря за борбата с изменението на климата?

(ПОКАЗВАНЕ НА ЕКРАНА — ЧЕТЕНЕ — ЗАВЪРТАНЕ — ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА)

Национални правителства	1,
Европейският съюз	2,
Регионални и местни органи	3,
Бизнес и промишленост	4,
Вие лично	5,
Екологични групи	6,
Други (спонтанни)	7,
Всички те (спонтанни)	8,
Няма (спонтанно)	9,
Don't знам	10

EB95.1 QB3

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

В4 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с всяко от следните твърдения?

(ПОКАЗВАНЕ НА ЕКРАНА С МАЩАБ — ЧЕТЕНЕ — ЗАВЪРТАНЕ — ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	Напълно съгласен	Склонни да се съгласяват	Склонни да не са съгласни	Напълно несъгласен	Don't знам
1 Справянето с изменението на климата и въпросите, свързани с околната среда, следва да бъде приоритет за подобряване на общественото здраве(N)	1	2	3	4	5
2 Разходите за щетите, причинени от изменението на климата, са много по-високи от разходите за инвестициите, необходими за екологичния преход (N)	1	2	3	4	5
3 Намаляването на вноса на изкопаеми горива от държави извън ЕС може да повиши енергийната сигурност и да е от икономическа полза за ЕС	1	2	3	4	5
4 Предприемането на действия във връзка с изменението на климата ще доведе до иновации, които ще направят предприятията от ЕС по-конкурентоспособни	1	2	3	4	5
5 Следва да се предостави повече публична финансова подкрепа за прехода към чиста енергия, дори ако това означава, че субсидиите за изкопаеми горива следва да бъдат намалени.	1	2	3	4	5
6 Адаптирането към неблагоприятните последици от изменението на климата може да бъде от полза за гражданите в ЕС (M)	1	2	3	4	5

3 QU EB95.1 QB4 (точка 6 е изменена)

Вие лично предприели ли сте някакви действия за борба с изменението на климата през последните шест месеца?

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Да	1
Не	2
Don't знам	3

1 QU EB95.1 QB5

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

Кое от следните действия, ако има такива, се отнася за Вас?

(ПОКАЗВАНЕ НА ЕКРАНА — ЧЕТЕНЕ — ЗАВЪРТАНЕ — ВЪЗМОЖНИ СА НЯКОЛКО ОТГОВОРА)

Купили сте нов автомобил и ниският разход на гориво е важен фактор при избора ви.	1,
Купил си електричен автомобил	2,
Вие редовно използвате екологични алтернативи на личния си автомобил, като ходене, колоездене, обществен транспорт или споделяне на автомобили.	3,
Вие сте изолирали дома си по-добре, за да намалите консумацията на енергия	4,
Купили сте нискоенергиен дом	5,
При закупуване на нов домакински уред, напр. пералня, хладилник или телевизор, по-ниската консумация на енергия е важен фактор при избора ви.	6,
Преминали сте към доставчик на енергия, който предлага по-голям дял на енергия от възобновяеми източници в сравнение с предишния Ви	7,
Инсталирали сте оборудване в дома си, за да контролирате и намалявате консумацията на енергия (напр. интелигентен измервателен уред)	8,
Инсталирали сте слънчеви панели във вашия дом	9,
Вие разглеждате въглеродния отпечатък на покупките си на храна и понякога адаптирате пазаруването си по съответния начин.	10,
Вземате предвид въглеродния отпечатък на вашия транспорт, когато планирате почивката си и други пътувания на по-дълги разстояния и понякога адаптирате плановете си по съответния начин.	11,
Купувате и ядете по-малко месо	12,
Купувате и ядете повече органични храни	13,
Опитвате се да намалите отпадъците си и редовно ги разделяте за рециклиране	14,
Опитвате се да намалите консумацията на артикули за еднократна употреба, когато е възможно, напр. найлонови торбички от супермаркета, излишни опаковки	15,
Други (спонтанни)	16,
Няма (спонтанно)	17
Don't знам	18

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

В7 Смятате ли, че правителството (НАЦИОНАЛНОТО) прави достатъчно, не достатъчно или твърде много за справяне с изменението на климата?

(САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Достатъчно	1
Не е достатъчно	2
Твърде много	3
Не знам	4

1 QU EB95.1 QB7

РЕАД ИЗЛИЗА: Сега нека погледнем напред към бъдещето.

Въпрос 8 Колко важно според Вас е следните органи да предприемат действия и да увеличат количеството използвана енергия от възобновяеми източници, като например вятърна или слънчева енергия, до 2030 г.? М)

(ПРОЧЕТЕТЕ — ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	Много важно	Сравнително важно	Не е много важно	Изобщо не е важно	Don't знам
1 Правителство на (НАЦИОНАЛНОТО)	1	2	3	4	5
2 Европейският съюз	1	2	3	4	5

1QU EB95.1 QB8 ПРОМЕНЕН

Въпрос 9 Колко важно според Вас е следните органи да предприемат действия за подобряване на енергийната ефективност до 2030 г. (например като насърчават хората да изолират дома си, да инсталират слънчеви панели или да купуват електрически автомобили)? М)

(ПРОЧЕТЕТЕ — ЕДИН ОТГОВОР НА РЕД)

	Много важно	Сравнително важно	Не е много важно	Изобщо не е важно	Don't знам
1 Правителство на (НАЦИОНАЛНОТО)	1	2	3	4	5
2 Европейският съюз	1	2	3	4	5

1QU EB95.1 QB9

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

В10 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следното твърдение: Следва да намалим емисиите на парникови газове до минимум, като същевременно компенсирате оставащите емисии, например чрез увеличаване на залесените райони, за да стане икономиката на ЕС неутрална по отношение на климата до 2050 г.

(ПРОЧЕТЕТЕ — САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Напълно съм съгласен	1
Склонни да се съгласяват	2
Склонни да не са съгласни	3
Напълно несъгласен	4
Don't знам	5

1 QU EB91.3 Q9

Да се чете: Руското нашествие в Украйна оказа глобално въздействие върху доставките на газ и храни, енергийните пазари, инфлацията и разходите за живот. Някои страни трябваше да се върнат към използването на въглища и петрол за производство на енергия.

Q11 С скока на цените на енергията и ограниченията върху доставките на газ, дължащи се на действията на Русия, как трябва да реагират ЕС и неговите държави членки по отношение на политиката в областта на зелената енергия?

(ПРОЧЕТЕТЕ — САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Следва да ускорим използването на възобновяеми енергийни източници, да увеличим енергийната ефективност и да ускорим прехода към зелена икономика.	1
Трябва да поддържаме същия темп на преход към зелена икономика	2
Трябва да се върнем към използването на повече изкопаеми горива по време на енергийната криза и да забавим прехода към зелена икономика	3
Don't знам	4

Специално проучване на Евробарометър 538

Изменение на климата

По кой от следните начини трябва да отговорят ЕС и правителствата на държавите членки, за да облекчат икономическия натиск, причинен от енергийната криза? На първо място?

(ПОКАЗВАНЕ НА ЕКРАНА — ЧЕТЕНЕ — ЗАВЪРТАНЕ — САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Q12b И след това?

(ПОКАЗВАНЕ НА ЕКРАНА — ЧЕТЕНЕ — ЗАВЪРТАНЕ — САМО ЕДИН ОТГОВОР)

	Въпрос 12а	Въпрос 12б
	На първо място?	И тогава?
Ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници в ЕС, за да се намалят разходите за енергия и да се постигне по-голяма енергийна независимост	1	1,
Разнообразяване на доставките на изкопаеми горива в ЕС	2	2,
Да се инвестира повече в мерки за енергийна ефективност (напр. подобрена изолация)	3	3,
Предприемане на икономически мерки за ограничаване на цената на сметките за енергия за домакинствата, като например данъчно облагане на печалбите на енергийните дружества и налагане на горни граници на цените на енергията)	4	4,
Предоставяне на пряка финансова подкрепа на икономически най-уязвимите членове на обществото	5	5,
Други (спонтанни)	6	6,
Don't знам	7	7,
1 QU НОВ		

В13 Колко лесно или трудно е да получите достъп до природата и зелените площи?

(ПРОЧЕТЕТЕ — САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Много лесно	1
Донякъде лесно	2
Донякъде трудно	3
Много трудно	4
Don't знам	5
1 QU НОВ	

В14 Как сте изложени лично на рискове и заплахи, свързани с околната среда и климата (например пожари, наводнения, замърсяване, екстремни метеорологични условия и т.н.)?

(ПРОЧЕТЕТЕ — САМО ЕДИН ОТГОВОР)

Силно експониран	1
Донякъде изложени на риск	2
Не много експонирани	3
Изобщо не е експониран	4
Don't знам	5

Мнения

(Pierre Dieumegard)

Заглавие на прессъобщението ([Евробарометър: екологичният преход следва да се ускори \(europa.eu\)](#)) е „Евробарометър: Мнозинството от европейците смятат, че екологичният преход следва да се осъществи по-бързо“.

Съдържанието на това съобщение за медиите е много положително и изглежда показва, че европейците подкрепят плановете на Комисията за екологичен преход и борба с изменението на климата.

Но когато погледнем цифрите, графиките и картите, оптимизмът трябва да бъде поставен в перспектива:

- 1) [Въпрос Q4 показва](#), че подкрепата за действия срещу изменението на климата намалява
- 2) по-конкретно, [въпрос 4.5](#) показва, че противопоставянето на финансовата подкрепа за чиста енергия спрямо изкопаемите горива се увеличава.

Има големи различия между страните от ЕС. „Източните страни“, т.е. тези, които граничат с Русия, Беларус и Украйна, не подкрепят ускоряването на използването на възобновяеми енергийни източници: вижте [картата на въпрос Q11](#).